

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DEPREME KARŞI ALINABİLECEK
ÖNLEMLERİN VE DEPREMLERİN
ZARARLARININ EN AZA İNDİRİLMESİ
İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/3200, 3361, 3362, 3364, 3365)
ELÂZİĞ ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTI
TUTANAKLARI

11 Mart 2021 Perşembe

Elâzığ Valiliği Bilgilendirme Toplantısı

Elâzığ Büyükşehir Belediyesi Bilgilendirme Toplantısı

11 Mart 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.30

BAŞKAN: Recep UNCÜOĞLU (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas ŞEKER (Kocaeli)

SÖZCÜ: Selahattin MİNSOLMAZ (Kırklareli)

KÂTİP: Lütfi KAŞIKÇI (Hatay)

(Elâzığ Valiliği Bilgilendirme Toplantısı)

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Sayın Başkanımız, Ankara’dan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden ilimizi teşrif eden, depreme karşı alınabilecek önlemlerin ve deprem zararlarının en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi maksadıyla kurulmuş olan Meclis Araştırma Komisyonunun çok kıymetli üyeleri bugün itibarıyla Elâzığ’ımızın misafirleri olacaklar. (*)

Bu Komisyon vesilesiyle ilimizi teşrif eden Sakarya Milletvekilimiz ve Komisyon Başkanımız Sayın Recep Uncuğlu, Kocaeli Milletvekilimiz ve aynı zamanda Komisyon Başkan Vekili Sayın İlyas Şeker, Kırklareli Milletvekilimiz Selahattin Minsolmaz, Hatay Milletvekilimiz Lütfi Kaşıkçı, Adana Milletvekilimiz Müzeyyen Şevkin, İstanbul Milletvekilimiz Cemal Çetin, yine İstanbul Milletvekilimiz Mustafa Demir, yine İstanbul Milletvekilimiz Sayın Abdullah Güler, İstanbul Milletvekilimiz Ali Kenanoğlu, yine İstanbul Milletvekilimiz Mimar Gökan Zeybek, yine İzmir Milletvekilimiz Kamil Okyay Sındır ve Malatya Milletvekilimiz Ahmet Çakır; hoş gelmişler.

Değerli arkadaşlar, saygıdeğer misafirlerimize tekrar “Hoş geldiniz.” diyoruz.

Bu Araştırma Komisyonunun Elâzığ’ımızdaki görevini kısaca girişte anlattım. 24 Ocak 2020 tarihinde Elâzığ’ımız Sivrice merkezli 6,8 büyüklüğünde bir deprem afeti yaşadı. Deprem neticesinde 4’ü Malatya’da olmak üzere, toplamda 41 vatandaşımızı kaybettik. Deprem neticesinde 1.600 vatandaşımız yaralandı ve bu süreçte depremin neticesi olarak 37.500 hane ağır hasarlı, acil yıkılacak şekilde hasar gördü.

Depremi ilk dakikalarında Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla, tensipleriyle İçişleri Bakanımız, Çevre ve Şehircilik Bakanımız ve Sağlık Bakanımız aynı akşam ilimize gelmek suretiyle her türlü işe, ibate ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ve moral, motivasyon maksadıyla -iki aylık süreçte- vatandaşlarımızla birlikte Elâzığ’ımızda kalarak vatandaşlarımızın, depremde zarar gören kardeşlerimizin acılarına, sıkıntılarına ortak oldular. Ben kendilerine çok teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum.

Bu süreçte, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız, TOKİ Başkanlığımız yapmış olduğu planlamalar neticesinde, hızlı bir şekilde, 21 bin deprem konutunun planlanarak belirlenmiş mekânlarda yapılması için çalışmalarını başlattı. Geldiğimiz noktada, depremin yaşandığı günden itibaren birinci yıl tamamlanmadan 13 bin deprem konutunun bitirilerek, tamamlanarak vatandaşlarımıza, hak sahiplerine teslimi başarıyla gerçekleştirildi. Bunların bir kısmını zaten Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle vatandaşlarımıza tevdi ettik, hayırlı olsun. İnşallah, kalan kısım da 2021 yılının Haziran ayı itibarıyla vatandaşlarımıza teslim edilmiş olacak. Şimdiden hayırlı olmasını temenni ediyorum.

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Meclis Araştırma Komisyonumuz bu süreçte, ilimizde yaşanan deprem felaketinin sonuçlarıyla, vatandaşlarımızın yaşadıklarıyla, kamu kurumlarımızın refleksleriyle ve diğer saiklerle, katılımcılarla, hangi ölçüde tolere edilebildiği, hangi noktalarda sıkıntıların yaşandığı ve bu geldiğimiz noktada da deprem hadisesinin nasıl bertaraf edildiği ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığı noktasında çalışmalarını yürütecekler; iki gün bizim misafirimiz olacaklar. Ben kendilerine tekrar “Hoş geldiniz.” diyorum. Bundan sonraki süreçte kendileri ziyaretlerini, sunumlarını ve dinlemelerini gerçekleştirecekler.

Hepinize sevgi ve saygılar.

Sayın Başkanım, buyurun.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Çok teşekkür ederim.

Kıymetli Valimiz, değerli milletvekillerimiz, Değerli Vali Yardımcılarımız, il müdürlerimiz, Elâzığ ve Malatya’dan katılan değerli il müdürlerimiz, Kıymetli Sivrice Kaymakamımız, çok kıymetli uzman arkadaşlarım, değerli Elâzığlı hemşehrilerim; ben de sizleri depreme yönelik zararların azaltılması amacıyla kurulmuş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Deprem Araştırma Komisyonu üyeleri adına saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

24 Ocak 2020 tarihinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden –Elâzığ’da, Malatya’da– tüm vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum, tedavisi devam eden tüm yaralıları da şifalar diliyorum; yakınlarını kaybeden, bu acıları yaşayan tüm vatandaşlarımızın başı sağ olsun. Cenab-ı Allah tekrarını nasip etmesin ve bu depremler neticesinde de dersler alıp en önemli tedbirleri hayata geçirmeyi de hepimize nasip eylesin diyorum.

Tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında en son 2010 yılından sonra kurulmuş olan Deprem Araştırma Komisyonumuz 10 Kasım tarihinden bu yana faaliyetlerini sürdürüyor. Bugüne kadar gerçekleştirdiği 17 toplantıyla 97 farklı akademisyen, sivil toplum kuruluşu, bakanlıklarımıza bağlı kuruluşlar ve diğer birimlerin temsilcilerini dinleyerek yaklaşık 117 saatlik bir çalışmayla Komisyonumuzun elde ettiği 70 sayfalık bilgi, belge, rapor ve talep ettiği 51 sayfalık yine bilgi, belge, rapor dâhilinde Türkiye’de deprem zararlarını azaltmaya yönelik çok kapsamlı önerileri her alanda hayata geçirilebilecek şekilde sunmak için çalışmalarına devam ediyor. Bu çalışmalar kapsamında, deprem geçirmiş illerimizden Kocaeli, Sakarya, Van Büyükşehir Belediyelerini Ankara’da Meclis Komisyonumuzda dinledik ve istedik ki yakın tarihte deprem geçirmiş illerimizden özellikle İzmir’i ve Elâzığ’ı da yerinde ziyaret edelim, sahadaki çalışmaları görelim, orada vatandaşlarımızın, kurumlarımızın depreme yönelik sürdürülen faaliyetlerle ilgili çalışmalarını, görüşlerini, önerilerini değerlendirelim ve bütün çalışmalarımıza katkı sağlayacak şekilde bir faaliyet yapalım ve bu faaliyetler kapsamında inanıyoruz ki bugün Elâzığ’daki bütün toplantılar çok verimli olacak.

Öncelikle, burada, Elâzığ ve Malatya AFAD İl Müdürlükleri, Çevre, Şehircilik ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerinin sunumlarını alacağız. Ardından Elâzığ Belediyemizde, aynı şekilde Belediye Başkanlığımızın birimleriyle birlikte devam ettirdiği çalışmalar ve kentsel dönüşümün proje alanlarının, deprem konutu faaliyetlerinin devam ettiği mahallelerimize ilişkin de değerlendirmelerini ilgili muhtarlarımızdan alacağız inşallah. Yine bu çalışmalar kapsamında, bu faaliyetlerin devam ettiği mahallelerimizi, konutların teslim edildiği ailelerimizi bizzat hanelerinde ziyaret edeceğiz ve rezerv alan çalışmalarıyla Afet Koordinasyon Merkezi alanında devam eden inşaat faaliyetlerini de yerinde gözlemleme imkânımız olacak.

Biz sadece ilgili kurum, kuruluşlardan değil, tüm vatandaşlarımızdan da Komisyonumuz kurulduğu ilk günden bu yana her türlü görüşü, talebi almak için gayret gösteriyoruz ve Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altındaki “deprem@tbmm.gov.tr” mail adresiyle de bize ulaşan tüm sorunlarla alakalı hem çözüm yolları hem de Komisyon raporumuza katkı sağlayacak yaklaşımları ortaya koymaya gayret

ediyoruz. Bu manada da inşallah Elâzığ'da tüm kesimlerin, hem bizzat sahada faaliyeti yürüten kurum, kuruluşlarımızın hem yerel yönetimlerimizin, Belediyemizin hem de muhtarlarımızın görüşlerini alarak inşallah verimli bir çalışma ziyareti gerçekleştirmek istiyoruz.

Ben, Sayın Valimize tüm organizasyon için, hazırlıklar için hassaten şimdiden teşekkür ediyorum. Komisyonumuzun bu faaliyetleriyle ilgili, Elâzığ'da istediğimiz güzel bir çalışma ortamını gördük. İnşallah bunları da başarıyla neticelendireceğimize inanıyorum.

Tekrar, bugün ilgili sunumları dinleyeceğiz, diğer ziyaretlerimizi de gerçekleştireceğiz. İki gün içerisinde de verimli bir toplantı olacağı kanaatiyle tekrar sizleri saygıyla selamlıyorum.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Sırada zannediyorum bir kurumumuzun sunumu olacak; Elâzığ İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğümüzün, AFAD'ımızın sunumu.

Müdür Bey, şöyle yapalım: Sunum yaparken neticeye çok tesir etmeyecek hususları hızlı geçerek yani Komisyonumuzu da fazla sıkmadan, zamanı da iyi kullanmak maksadıyla bir sunum gerçekleştirebiliriz. Zaten odaklanmak istenen yerleri Sayın Komisyon Başkanımız ve misafir milletvekillerimiz mutlaka söyleyecektir.

Müdür Bey, buyurun.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Sayın Valim, Sayın Başkanım, değerli hazırun, Komisyon üyelerimiz; şehrimize hoş geldiniz.

AFAD olarak özet bir sunum üzerinden gitmeye çalışacağım sizi çok da sıkmayacak şekilde.

Bildiğiniz gibi, 24 Ocakta, 6,8 büyüklüğündeki bir depremle Elâzığ sarsılmıştı 20.55'te. Bu deprem sonrasında 4,0'ün üzerinde 38 olmak üzere, toplam 6.424 artçı deprem meydana geldi. Depremın hemen akabinde devletimizin tüm bakanlıkları, kurum ve kuruluşları büyük bir koordinasyon içerisinde arama kurtarma, geçici barınma, iaşe ve vatandaşların psikososyal desteği gibi bütün ihtiyaçlarını temin etmek için faaliyete geçmişlerdi. Bu süre içerisinde 4.212 adet arama kurtarma personeli olmak üzere, 7.574 personelimiz görev aldı ve aynı anda Ankara'daki İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığındaki Afet Yönetim Merkezi ve buradaki koordinasyon merkezimiz eş güdümlü olarak depremin ilk dakikalarından itibaren faaliyete geçmişti. Bu sürecin içerisinde birlik müdürlükleri, Genelkurmay Başkanlığımıza ait uçaklarla arama kurtarma ekipleri ilimize intikal ettirmeye başlanmıştı ve ilimizde de şu anda sunumumuzu yaptığımız koordinasyon merkezimizden ve İl Müdürlüğümüzde olan 2 koordinasyon merkezinden bu süreç götürülmeye çalışıldı.

İlimizde vatandaşlarımızın afet koordinasyon merkeziyle irtibatlarını sağlamak, soru ve dilekçelerini almak, sorunlarını çözebilmek için şehrimizin değişik lokasyonlarına, vatandaşlarımızın ulaşabilecekleri noktalara 26 tane konteyner kent ve 2 tane de çadır olmak üzere 28 tane afet koordinasyon merkezi oluşturuldu. Bu süreç içerisinde, depremden sonraki yedi ayda irtibat ofislerimize sözlü ve yazılı olmak üzere, 185.773 vatandaşımızın başvurusu alındı. Bu başvurular Afet Koordinasyon Merkezine aktarıldı, Afet Koordinasyon Merkezinde vatandaşlarımızın sorunları giderilmeye çalışıldı.

Bu süre içerisinde bir taraftan da arama kurtarma çalışmalarımız devam ediyordu. 41 vatandaşımızın hayatını kaybettiği bu depremde, Elâzığ'da 45 vatandaşımız da enkazdan sağ olarak çıkartıldı. Burada 41 vatandaşımızın 37'si Elâzığ'da hayatını kaybeden vatandaşımızdı, 4'ü de Malatya ilinde hayatını kaybeden vatandaşımızdı. Bu süre içerisinde hastaneye deprem nedeniyle yaralanma, korku ve panikle 1.631 vatandaşımız müracaat etti; bunların 635'i travmayla ilgili müracaatlardı ve bunlarla ilgili müdahaleler devam etti.

Bir taraftan da vatandaşlarımızın i  e hizmetleri i  in beslenme   alı  ma grubu sorumlusu olan Kızılay tarafından vatandaşlarımızın beslenmeleri sa  landı. Kızılaya aynı zamanda belediyelerimiz ve STK'ler de destek verdiler.     g  n,         n -1 milyon 812 bin 835     n- sıcak yemek da  ıtımı 15 Nisan tarihine kadar devam etti. Bu s  re i  erisinde ayrıca sahada   alı  an personele ve afetzedelerin ihtiya  larını gideren personele 481.364 adet de kumanya da  ıtımı yapıldı.

Beslenme hizmetlerinde görev alan Türk Kızılayı haricinde Diyanet Vakfı, İHH, Cemil Baba Aşevi, Beşir Derneği, Ticaret Odası, Hazar Yemek Fabrikası, Öğretmenler Topluluğu, Doğu Türkistan Maarif ve Dayanışma Derneği...

BAŞKAN – Müdür Bey, zaten yansıda gözüküyor “Yansıda görüldüğü gibi” diyebilirsiniz.

Devam edelim.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Olur efendim.

Aynı zamanda haberleşme, altyapı, ulaşım, hasar tespit ve nakliye tahlili hizmetleriyle ilgili kurumlar devredeydi.

Geçici barınma süresi içerisinde, depremde sonra 23.986 çadır dağıtıldı ve çadır kent alanları oluşturuldu. Bir taraftan da ülkemizin her tarafından konteynerler geçici barınma ihtiyacı için ilimize geldi. İlimizde, biri Sivrice’de olmak üzere, 4 adet geçici konaklama merkezi oluşturuldu. Buradan 2.809 adet konteyner kurulumu yapıldı. Ayrıca, kırsal kesimde konutları zarar gören, sürekli köyde ikamet eden, başka da gidecek yeri, barınacak yeri olmayan vatandaşlarımız için köylere de 1.025 adet konteyner gönderildi. Özel İdareimiz ve TEDAŞ tarafından gerekli altyapıları sağlanarak da vatandaşlarımızın burada barınmaları sağlandı.

Ayrıca, pansiyonlarda vatandaşlarımızın barınması için bu süre içerisinde de 1.326 adet geçici barınma sağlandı. Bunlar geçici barınma merkezlerimize ait görsellerimiz. Geçici barınma merkezlerimizde şu an itibarıyla 1.745 aile, toplam 6.018 kişi barınmaktadır. Şu anda geçici barınma merkezlerimizde ihtiyaç hâlinde barındırabileceğimiz 980'e yakın aile yerimiz bulunmakta.

Geçici konaklama merkezlerinde aynı zamanda vatandaşların barınma malzemelerinin temini, konteynerlerin bakım ve onarımları için yirmi dört saat teknik destek ekiplerimiz sürekli orada yer almakta. Çocukların eğitimi için oralarda -ziyaretimizde de göreceksiniz- alanlar, okullar, anasınıfları ve sosyal tesislerimiz bulunmaktadır. EBA destek noktalarında çocuklarımızın bu süreç içerisinde pandemiyle birlikte eğitimleri de verilmeye çalışılmakta.

Konteyner kentlerin elektrik ve suyu AFAD tarafından ödenmekte, vatandaşlarımızdan bu noktada herhangi bir ödeme alınmamaktadır.

Tarım ve hayvancılık alanında da ilimizde 4 milyon 855 bin TL'ye yakın nakdî yardım karşılığı hizmetler verildi.

Aynı zamanda, ağır hasarlı ve orta hasarlı konutlarını tahliye etmek için o süreç içerisinde vatandaşlarımızın taşınma ihtiyaçları vardı. Burada hem kamu kurumları hem de jandarmamızın devreye girmesiyle bölgeye itikall ettirilen kamyonlarla vatandaşlarımızın eşyaları taşındı.

Nakdî yardımlar noktasında ilimize gelen, Elâzığ’a yapılan toplam nakdî yardım 344 milyon 914 bin 878 TL. AFAD Başkanlığınca 21.634 aileye kira ve taşınma yardımı şu ana kadar yapıldı. Bunun nakdî karşılığı, vatandaşlara yapılan nakdî yardım, sadece AFAD’ın ödediği 125 milyon 914 bin 500 TL. Bir taraftan, iş yerlerine de ilk defa ödeme yapıldı Elâzığ’da. Elâzığ’a yapılan aynı ve nakdî yardımların karşılığı 360 milyon 591 bin 146 TL. Yansıda Elâzığ’a yardım kampanyasında gelen yardımların genel toplamını görüyoruz.

Bu DASK ödemeleriyle ilgili bir slaytımız var. DASK ödemeleriyle ilgili toplam ihbar adedi 38 bin. Bu, Elâzığ ilinin yüzde 93'ü yani 22.259 adedinin dosyası tamamlanmış DASK'tan aldığımız bilgiye göre. Bunun karşılığı da 223 milyon 42 bin 236 TL. Şu ana kadar aynı yardımlar, AFAD, Cumhurbaşkanlığımız, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yapılan bütün yardımların maddi karşılığı 683 milyon 918 bin 305 TL.

Arkasından, bir taraftan hasar tespit ekibi çalışmaları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından devam ediyordu. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının hasar tespiti çalışmalarının tamamlanmasının ardından, AFAD tarafından hak sahipliği çalışmaları başlatıldı, pandemi süreciyle birlikte götürülmeye çalışıldı. Bu süreç zor, sıkıntılı bir süreçti çünkü. Bu süre içerisinde müracaat eden, ağır hasarlı konutundan müracaat eden 20.301 vatandaşımızın 15.726'sı, yaklaşık yüzde 80'e yakını hak sahibi kabul edilmiş oldu. Toplam ağır hasardan ve orta hasardan Elâzığ'da 24 Ocak tarihli deprem nedeniyle 15.726'sı ağır hasardan, 3.400'ü de orta hasar, güçlendirmeden olmak üzere 19.143 hak sahibimiz bulunmakta. Bu süreç, normalde yaklaşık yüz elli gün sürebilecek bir süreçti ancak yetmiş beş gün gibi kısa bir sürede tamamlanmış oldu. Ayrıca, altmış günlük yasal süreyi kaçıran vatandaşlarımız için geçtiğimiz haftalarda Bakanlığımızın onayıyla ek bir on beş günlük müracaat aldık, hak sahipliği müracaatı. Bu müracaat içerisinde de 2.674 vatandaşımız yeniden müracaat etmiş oldu hak sahipliğine. Şu anda komisyonumuz hak sahipliği açısından değerlendirmelerini yapıyor bunların.

Gelelim konutlarımıza... Kentsel dönüşüm alanlarımızda 5.771 adet konutumuz şu anda inşa edilmekte, Abdullağa, Mustafapaşa, Rüstempaşa, Sürsürü 1, Dilek ve Petek Sitesi, Sürsürü 2, Güneş Sitesi ve Sivrice ilçelerinde olmak üzere.

Afet konut yapım çalışmalarının dağılımı da yansıda ayrıntılı bir şekilde verilmekte. Elâzığ'da kentsel dönüşüm alanlarında yapılan konutların haricinde, riskli alan ilan edilenlerin haricinde bir de rezerv alanlara yani hazine arazilerine yapılan konutlarımız bulunmakta. Vatandaşın kendi arsası, hasarlı konutunun bulunduğu yer zaten kendisinde kalıyor; onun haricinde hak sahibi olan ailelere konut vermek için rezerv alanlarda yapılan 11.603 adet konut bulunmakta. Bunların dağılımı yansıda var. Rezerv alanlarda, il merkezinde yapılanların ayrıntısı bu. Bu 11 binin 8.452 tanesi il merkezinde.

Şu ana kadar 17.523 konutun ihalesi yapılmış ve inşaat çalışmaları devam ediyor 21 bine yakın -20.578- konutla ilgili süreç de devam ediyor toplamda. 6.484 tanesinin kurası çekildi, konutların teslim aşamaları devam ediyor. Şehir merkezinde hak sahibi olan 8.217 -merkez mahalleler için söylüyorum- ve beldelerden de çok katlı olarak hak sahibi olanlarla birlikte 8.696 tane konut...

Yazıkönak beldemizde 381 tane konut yapıldı, hak sahibi olan ailelerden 304'ü konutlarını teslim aldılar. Yaklaşık üç aya yakın bir süredir insanlar burada, yeni konutlarında hayatlarını idame ettiriyorlar.

Bu gördüklerimiz, Bizmişen ve Yemişlik'teki konutlar.

Deprem sırasında ilimizde 33'ü okul binası, 4 tanesi de Millî Eğitime ait kurum binası olmak üzere 37 adet Millî Eğitim kurumu zarar gördü. Bununla ilgili de ilimizde 497 derslikten oluşan 29 adet okulun inşaatları devam ediyor.

Bir taraftan da merkezdeki hak sahibi olan vatandaşlarımızın konutları yapılıp teslim edilirken kırsal kesimde konutları zarar gören aileler de vardı; işte, beldelerimiz vardı Mollakendi, Yazıkönak, Akçakiraz, Yurtbaşı gibi. Buralar, her ne kadar belde olsa da kırsal yaşamın devam ettiği yerlerdi. Bunlar da dâhil tüm ilçelerimizde 6.003 adet kırsal kesime yapılacak konut vardı. Bunların bir kısmına, Yazıkönak, Akçakiraz, Baskil merkezinde ve ilçe merkezlerinde yapılan çok katlı konutlara merkezde ikamet edenler merkezde oldukları için alınmıştı. Onun dışında, kırsalda kendi arazisine, kendi yerine konut yapılacak vatandaşlarımız vardı; bununla ilgili de yer seçimi süreci devam ediyordu. Yer seçimi süreci normalde hak sahipliği sürecinden sonra başlaması gereken bir süreç ancak vatandaşlarımız

mağdur olmasınlar diye hak sahipliği süreciyle birlikte başlatıldı ve geldiğimiz süreçte, köylerde, kırsal kesimde yapılacak olan konutların yüzde 80,41'inin yer seçimi çalışmaları tamamlandı. İhalesi yapılan köy konutlarının inşaatları şu anda devam ediyor. Bu gördükleriniz, yer seçimine ait bilgilerimiz.

Köy evleri afet konutlarına ait 1'inci etap 265 adet, 2'nci etap, 3'üncü etap, 4'üncü etap köy konutlarımıza ait görseller bunlar. Burası Değirmenönü, Yolüstü köyü. Yarınki ziyaret programında, Değirmenönü'nde gidilecek yerlerden biri de sanırım bu. Vatandaşlarımız teslim edilenlerde hayatlarını idame ettiriyorlar şu anda. Bunların inşaatlarına ait görseller... İlimizin her tarafında dışı sıkıştırılmış betopandan oluşan, 25 santime yakın taş yünü ve mineral yünü kullanarak komple ses ve izolasyon yalıtımlı, depreme dayanıklı çelik konstrüksiyon yapılar inşa ediliyor.

Bu sürecin içerisinde ilimizdeki iyi uygulama örneklerine gelince; geçici barınma merkezleri içerisindeki anaokullarımız, kütüphanelerimiz, mescitlerimiz ve sosyal donatı merkezlerimiz bunlar. Afet koordinasyon merkezlerimiz, 3 öğün yemek dağıtma iase şeyimiz, eşya taşımamız -daha önce bahsettiğimiz gibi- afet gönüllülük sistemi, çadır alanlarındaki etkinlikler ve psikososyal destekler...

Aynı zamanda, ilimize gelen yardımlarla şehir merkezinde bir çarşı oluşturuldu; depremzedeler oralara götürülerek giyim ve ihtiyaçları giderildi ancak kırsal kesimdeki vatandaşların da ihtiyacının karşılanması için bir giyim tırı oluşturuldu. Bu giyim tırıyla kırsal kesimdeki vatandaşların giyim ihtiyaçları bu şekilde giderilmiş oldu.

Arz ederim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekillerim, sorusu olan milletvekilimiz varsa soru-cevap kısmını her bölümün sonunda yapabiliriz. Evet, Malatya ilimizin de sunumu olduğu için 6 tane sunum olacak. İsterseniz soru-cevap ve değerlendirme kısmını her sunumun sonunda yapalım.

Tabii, bir yandan da Meclisimizin Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tutanak altına alıyor toplantımızı; bu nedenle söz isteyen milletvekilimiz kendisini tanıtarak mikrofona konuşursa daha sağlıklı olur.

Evet, sorusu olan milletvekilimiz ya da söz isteyen vekilimiz var mı?

Evet, İzmir Milletvekilimiz Kamil Okyay Sındır söz istiyor.

Buyurun Sayın Vekilim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Valim, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bizlere ev sahipliği yapan Sayın Elâzığ Valiliğimiz nezdinde tüm kurum ve kuruluşlara şükranlarımı sunuyorum.

Tabii, Elâzığ, Malatya depremi... Türkiye, bir deprem coğrafyası; bu afet ve bu acıları maalesef sürekli yaşıyoruz. Dileğimiz, bundan sonra yaşamamak, en azından alınan önlemlerle bu acıları en aza indirebilmek. Bu anlamda, bu konuda geçmişte yaşadığımız ocak ayındaki deprem nedeniyle yaşamını yitiren tüm kardeşlerimize, canlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, onların yakınlarına ve bütün ulusumuza başsağlığı, sabırlar diliyorum. Hâlen bunun travmasını atamamış veya bu depremde bir şekilde canını kurtarsa da yaralı bir şekilde bunu sürdüren kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Tabii ki çok acı bir deprem, sonuçları da hepimizi, bütün ulusumuzu, bütün milletimizi, herhangi bir siyasi kurum, kuruluş, parti, kişi ayrımı yapmadan acıya boğdu. Bir milleti millet yapan da bu tür afetler durumu karşısında ortak ve birlikte hareket edebilme kabiliyetidir, bu refleksidir. Aynı zamanda, biz millet isek acıda da kıvançta da sevinçte de ortaklaşan bir duyguya sahibiz.

Şimdi, ben, AFAD'ımıza da şükranlarımı sunuyorum. AFAD, Türkiye'nin her yerinde bu tür afetlerde çok titizlikle, elinden geldiğince bütün imkânlarını kullanarak ve bu imkânlarını da sürekli artırma çabası içinde bir faaliyet gösteriyor. Elâzığ AFAD'ımıza da Sayın Müdürümüz nezdinde şükranlarımı sunuyorum.

Tabii, şunu da belirtmeden edemeyeceğim: Ben, Elâzığ depreminde bizzat İzmir Milletvekili olarak ve bizzat İzmir'deki yerel yönetimler olarak çok ciddi bir çaba içerisinde olduğumuzu biliyorum. Bu belediyelerin bir slaytını gördüm. Burada, beni üzen, mesela İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 10 arama kurtarma aracıyla, 3 bin kişiye verilecek yemek tırıyla, soğuk gıda kamyonuyla, 66 itfaiye personeliyle; efendim, Ankara Büyükşehir Belediyemiz 3 karavan, 1 çok maksatlı kurtarma aracı, 1 kurtarma aracı, komuta otobüsü, hizmet araçları, K9 köpekleri olmak üzere 40 personeliyle; tabii, aynı zamanda İzmir Büyükşehir Belediyemizin yine aynı şekilde tam donanımlı deprem konteynerleri, 4 adet AKS kurtarma ve sağlık araçları gibi saymakla bitiremeyeceğim; Mersin Büyükşehir Belediyemizin -bunları not aldığım için söylüyorum- Adana Büyükşehir Belediyemizin sayısız itfaiye araçları, arama kurtarma araçları vesaire... Yalnız şu belediyelerin içerisinde onları da görmek isterdim yani onların da şu belediyelerin isminin geçen slaytta hiç olmazsa bir logosunun olmasını isterdim çünkü o kentlerimiz belediyeler ve siyasi kimlikleriyle değil, o kent halkının Elâzığ'da yaşayan kardeşlerimize, Gakgoşlara bir yardım eli, bir dayanışma eli, bir kardeşlik eli uzatan o halkımızın, o kentlerimizde yaşayan insanlarımızın, en azından onların da ifade edilmesi, onlara karşı da duygusal bir sorumluluk diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ederiz.

Komisyon Başkan Vekilimiz Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker.

Buyurun Sayın Vekilim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Özellikle Vali Bey'e teşekkür ediyoruz böyle sıcak bir karşılama yaptıkları için; emeği geçen tüm arkadaşlara da teşekkür ediyorum.

Öncelikle ben, Kocaeli depremini yaşamış birisi olarak, sizleri en iyi anlayacak konumda olduğum için de sizlere öncelikle geçmiş olsun diyorum; yaralı olanlara Allah'tan şifa diliyorum, vefat edenlerin de mekânları cennet olsun, Allah sabırlar versin diyorum.

Tabii, biz Komisyon olarak, kısa adıyla “Deprem Araştırma Komisyonu” dediğimiz ama orijinalinde depremde can kaybının en aza indirilmesi için yapılacak olan çalışmalar nelerdir; özellikle deprem bölgesinde yaşanan, ölüme sebebiyet veren olaylar nelerdir, bunlarla ilgili ne tür tedbirler alabiliriz anlamında bir çalışma yapıyoruz. Bu anlamda ben özellikle şunu sormak istiyorum: Bu depremde yıkılan binalar ile ağır hasarlı olan binalardaki nedenler nelerdir acaba? Bu konuda bir araştırmamız var mı? Bu binaların ne kadarı ruhsatlıydı, ne kadarı ruhsatsızdı ve yıkılma nedeni yapıda kullanılan malzemeden mi kaynaklanıyor, kontrolsüzlükten mi kaynaklanıyor, zeminden mi kaynaklanıyor? Bu konuda bir çalışma varsa ve bununla ilgili ne yapılabilir gibi bir öneriniz varsa onu almak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, bununla ilgili İl Müdürümüz en sonunda cevap verebilir.

Kırklareli Milletvekilimiz Selahattin Minsolmaz söz istiyor.

Buyurun Sayın Vekilim.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Kıymetli Valim, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, değerli kurum müdürleri; ben de Elâzığ'da olmaktan dolayı memnuniyetimi dile getiriyorum. Öncelikle ev sahibi milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Elâzığ'a geçmiş olsun, rahmete kavuşanlara gerçekten rahmet diliyoruz. Allah böyle acıları tekrarlamasın ama depremlerin olacağı bilimsel bir gerçek ve bunlara ilişkin de ülke olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde tüm parti gruplarının mutabakatıyla ve kararıyla "Deprem Araştırma Komisyonu" adıyla bir Komisyon teşekkül edildi ve buna ilişkin çalışmalar sürecinin saha gezilerinde 2'nci ilimizdeyiz, İzmir'e gitmiştik.

Ülkemizde tabii ki bu alanda bir kapasite ve kabiliyet gelişiminin olduğunu hem İzmir'de hem bu süreç içerisinde buradaki sunumlarda çok memnuniyetle görüyoruz. Hamdolsun, bunları hızla yapıp insanları deprem sonrasında kurtarma faaliyetlerine, barındırma faaliyetlerine, işe faaliyetlerine gerçekten tüm kurumlar destek veriyor, millet ve devlet bir araya geliyor.

Ben, AFAD Müdürümüze sunumundan sonra şunu sormak istiyorum: Bu yapılaşma sürecinde, tabii, kalıcı konutlar yapılıyor. Sayın Valimiz bilgi verdi, Cumhurbaşkanımızın yapmış olduğu 1'inci teslim ve nihayetinde önümüzdeki 2021 yılının Haziran ayının nihayetine kadarda bu planlanan konutların tamamının teslimi söz konusu. Bu kadar konteyner kapasitesi geliyor, her yerden de ciddi anlamda destek olunuyor. Bu konteynerlerin yönetimine ilişkin bir süreç var mı? Yani kalıcı konutlara geçilecek zamana kadar bu kadar konteyner yurt dışında muhtelif yerlerde her deprem sonrasında milletimizin 81 vilayetten desteği, belediyelerin desteği, yine kurumsal kapasitelerin kullanımıyla ciddi anlamda afetler sonrası hızla vatandaşın bir şekilde iskân edilmesine dönük bir kapasite oluşuyor. Bunun yönetimine ilişkin bir süreç tanımlaması var mı? Onu sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

Hatay Milletvekillimiz Lütfi Kaşıkçı söz istiyor.

Buyurun Sayın Vekilim.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Valim, değerli milletvekillerim, Elâzığ'ın çok kıymetli milletvekilleri, yanlış görmediysem il başkanlarımız da burada; hepinize öncelikle hayırlı günler diliyorum.

Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Deprem Araştırma Komisyonu olarak, hem Elâzığ'ın acısını paylaşmak için hem de Elâzığ'ın deprem sonunda yaşamış olduğu tecrübelerden faydalanmak adına buraya geldik.

AFAD Başkanımızın yapmış olduğu sunumla ilgili benim de birkaç sorum olacak. İzmir'de geçici konaklama merkezine gidip orayı ziyaret ettiğimizde daha çok geçici konaklama merkezinde hayatlarını devam ettiren vatandaşlarımızın deprem anında kiracı olan insanlar olduğunu gözlemlemiştik. Burada da 1.745 aile olduğunu biraz önce sunuda bizlerle paylaştınız. Elâzığ'da da geçici konaklama merkezinde yaşayan vatandaşlarımızın durumu İzmir'deki gibi midir? Birinci sorum bu.

İkincisi ise 41 no.lu sunuyu açabilerseniz eğer orada anlaşılmayan bir yer vardı, onu bizimle daha net paylaşırsanız sevineceğim. Ağır hasarlı olduğu hâlde 15.726 vatandaşımızın hak sahibi olduğunu sunudan bize gösterdiniz. Bu 5.542 sayısı, ağır hasarlı olduğu hâlde hak sahibi olamadı, ret aldı; bunun bir izahatını yapabilir misiniz? Birincisi bu.

İkincisi de, orta hasarlı olduğu halde 3.417 kişinin burada hak sahipliğine eriştiğini ifade ettiniz; bir de onu bir detaylandırabilir misiniz bize?

ELÂZİĞ İLAFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Sonra mı cevaplandırayım efendim, şimdi mi?

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Cevaplandırabilirsiniz.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI –Şimdi, ağır hasarlı olma bakımından, öncelikle yapıları hasar gören herkes tanımlarda “afetzed” olarak geçer. Yasal altmış günlük talep taahhütname ve borçlandırma süreci vardı yani yapınız zarar gördüğünde “Bu zarardan dolayı devletin yapacağı konutlardan, işyerlerinden ve ahırlardan almak istiyorum, bunlarda hayatımı devam ettirmek istiyorum.” anlamında vatandaş altmış günlük yasal süre içerisinde müracaat eder, hak sahipliği sürecidir bu. 20.301 vatandaşımız bu taleple geldi ilk başvuruda; daha sonra bir ek talep daha aldık, bunu da söyleyeceğim. Bunların içerisinde komisyon, hasarlı yapının sahibini arar yani mülkiyet sahibi kimse, o yapıya ait tapu sahibi kimse hak sahibi odur. O süre içerisinde müracaat edenlerden, hak sahipliğine müracaat edenlerin mülkiyetine bakar; gerçekten hasarlı konutun mülkiyeti mi, hasarlı mı konut, mülkiyet sahibi mi... Mülkiyetine baktıktan sonra şuna bakar: Kendisi, eşi ve 18 yaşını doldurmamış çocukları adına... Sınırlar içerisinde “o yer” denen bir kavram vardır ki bu kavramı biz Elâzığ’da burada, vatandaşı daha yüksek oranda hak sahibi çıkarmak adına dar tuttuk, ilin tamamına bakmadık. Elâzığ merkezde Abdullahpaşa’da hasar gören vatandaşın konutunu sadece Elâzığ merkez 35 mahallede aradık, hemen yanındaki beldede hasarsız konutu var mı yok mu, ona bakmadık. Arkasından, kendi, eşi ve 18 yaşını doldurmamış çocukları adına hasarsız konutu olanlara ve bir de daha önceki afetlerden o konuttan hak sahibi olmuş başka vatandaş var mı diye baktık çünkü eski afetlerden hak sahibi olan tekrar hak sahibi olamıyor.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Müdürüm, 20.301 tane talep almışsınız, 15.726’sına hak sahibi demişsiniz; 5.500 kişi kimdir?

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – 5.500 kişi, il merkezinde kendi, eşi ve çocukları adına hasarsız evi olanlar ve afetten daha önceden konut almış olanlar. Onun dışındaki bütün kriterler vatandaşın lehine kullanıldı burada.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Anlaşıldı.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Orta hasarla ilgili bir şeyiniz vardı, orada da aynı durum, müracaat edenlerin içerisinde.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Müdürüm, orta hasarda daha çok güçlendirme verilirken, burada anladığım kadarıyla bir ağır hasar grubuna dâhil olmuş; anladığım doğru mudur?

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI –Hayır, hayır; 15 bin, ağır hasarlı konuttan konut alacaklar. Altındaki tablodaki orta hasarlı kısmında da güçlendirme alacaklar yani binaları güçlendirilecek 3.417 vatandaşımız var.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Tamam, şimdi daha iyi anlaşıldı. Teşekkür ederim.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI –Toplamı hak sahibi olarak verdiğimizde 19 bin, yani güçlendirme ve yeni konut 19 bin.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Şurada toparlıyorum o zaman. Yukarıdakiler konut alacak olanlar, aşağıdakiler de güçlendirme desteği alacak olanlar.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI –Aynen öyle.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz.

Son soru soracak olan...

METİN BULUT (Elâzığ) – Konteyner kentte yaşayanların durumuyla alakalı...

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI –Konteyner kentte yaşayan 1.740 küsur ailenin 535 tanesi mülkiyet sahibi, hak sahibi; diğerleri kiracılar, afetzede kiracılar; konutları ağır hasarlı, orta hasarlı olan deprem esnasında konutunu tahliye etmesi için zarar gören ve konteyner kente yerleşmek isteyen kiracılar.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Not almak için soruyorum: 1.745 aileden kaç tanesi hak sahibidir?

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – 535.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Buyurun.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Kiracılarla ilgili herhangi bir çalışmanız oldu mu? Hak sahipliği konusunda veya başka bir avantaj sunma konusunda herhangi bir çalışmanız oldu mu?

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Onu ben cevaplandırayım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Buyurun.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Sayın Vekilim, şöyle: 3 konteyner kent alanımız var; en büyüğü Doğukent konteyner alanı -burada yaklaşık 3 bin civarında konteyner var- sonra Aşağıdemirtaş, sonra da Kırklar konteyner kent alanı.

Arkadaşlarımızın ifadesine göre, 500 küsur vatandaşımız hak sahibi; bunlar, konutlar bittiğinde evlerine geçecekler, konutlarına geçecekler. Hak sahibi olmayanlar -bunlar daha önceki zamanlarda kirada kalanlar- kirada kaldığı evi hasar gördüğü için devletin acil barınma yardımıyla müstefit olanlar.

Şimdi, bunlarla ilgili süreç nasıl işleyecek? “Bunlar daima konteyner kentte mi kalacaklar, yoksa kendi arzularıyla kiralık bir eve mi çıkacaklar?” düşüncesiyle biz sayın milletvekillerimizle sürekli konuştuk ve onlara dönük olarak da Çevre ve Şehircilik Bakanımızın bize vermiş olduğu randevu neticesinde geçtiğimiz hafta bir toplantı yaptık. Bu toplantıya 4 milletvekilimiz, Belediye Başkanımız, İl Başkanımız ve Sayın Bakanımızın Başkanlığında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkili bürokratları katıldı ve şu sonuca vardık: Elâzığ’ımızda daha önce gündeme gelmiş olan ama depremin araya girmesiyle biraz tehir edilmiş olan sosyal konutların hızlı bir şekilde yapılmasının elzem olduğu kanaati gelişti ve Sayın Bakanımız da talimat verdi diye biliyorum, milletvekillerimiz de bu konunun şahididir.

Teşekkür ediyorum.

METİN BULUT (Elâzığ) – Kalan konutların da sosyal konut olarak değerlendirilmesi...

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Evet, kalan konutların da öncelikle değerlendirileceği, yetmez ise yine Bakanlığımızın, TOKİ’nin bu noktada hızlı bir şekilde girişim yapacağı ve inşaatları ifa edeceği...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – O zaman, sosyal konut edindirme noktasında sadece o konteyner kentte kalanlara yönelik bir konut edindirme kampanyası olur.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Sayın Milletvekilim, şöyle: Sosyal konutlar sadece konteynerde kalanlara değil, sosyal olarak zor durumda olan...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Öncelik olarak baktığımızda...

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Tabii tabii, onlara öncelik tanınacak çünkü onların şu anda yaşam koşulları diğerlerine nispeten daha zor durumda, onun için bu şekilde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Diğer milletvekillerimizden sorusu yanıtlanmamış olan var mı?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ben varım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – İlyas Bey’in sorusunu tekrar hatırlatalım mı?

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Aynı şekilde, hasarlarla ilgili, Çevre ve Şehircilik Müdürlüğümüz cevap verecek.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Sayın Başkanım, saygılar sunuyorum.

24 Ocakta meydana gelen depremden sonra, ağır hasar gören binaların birçoğu -yani çoğa yakını- 2007 Deprem Yönetmeliği’nden önce yapılan çok eski binalardan -otuz kırk yıllık- beton kalitesi çok düşük, hiçbir mühendislik hizmeti görmemiş binalardan oluşmaktadır; genel yapı o şekilde Sayın Başkanım.

Arz ederim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Mühendislik hizmeti görmemiş derken kaçak mı, ruhsatsız mı?

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Projesiz.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Denetimi az yapılmış belki.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Zeminle ilgili problem var mıydı?

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Yok Sayın Vekilim, öyle bir şey yok çünkü şehrin her tarafında ağır hasarlı binalar var.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ederiz.

Selahattin Bey, sizin sorunuz...

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Ben AFAD Müdürlüğümüze sormuştum. Konteyner yerleşkelerine ilişkin -bu belki yerel bir soru değil, bilemeyebilirsiniz- yani çatıda bunların yönetimine ilişkin -Türkiye’de birçok yerde bu yapılanmalar ve yerleşkeler kuruluyor- bunlara ilişkin bir üst yönetim var mı, yoksa her yerde bittikten sonra, bu kalıcı konutlar dağıtıldıktan sonra o bölgede kalıyor mu? Onları nasıl yönetiyorsunuz?

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI –Şimdi, süreç şöyle işliyor Sayın Başkanım: Biliyorsunuz, birçok ilimizde geçici barınma merkezleri, konteyner kent alanlarımız var. Buraya da diğer illerdeki konteyner kent alanlarından nakledildi; konteyner kentler boşaltıldıktan sonra bir kısmı ilimizde kalacak. Herhangi bir ihtiyaç hâlinde bunları başka bir yere stoklamak çok da işletilebilir bir şey değil. Bu şekilde kalması, aynı zamanda konteyner kentlerin belli süreçlerle bakımdan ve kontrolden geçmesi daha mantıklı olacağı için... İnşallah hiç ihtiyaç olmaz ama planlanan, ihtiyaç oluncaya kadar burada kalmaları yönünde.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ederiz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İnşaatı oraya bırakıyorsunuz.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Sayın Vekilim, şöyle: Afet anında acil ibate amaçlı kullanılıyor, afet bittiğinde AFAD Başkanlığımız bunları tekrar toparlıyor merkeze, ihtiyaç hâlinde diğer illere gönderiyor.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Yani üst üste stoklamaktansa bu şekilde stoklamak çok daha...

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Tabii, konteyner kenti kalıcı bir mekân olarak değerlendiremiyoruz çünkü onlar geçici yaşam alanları, kent alanları, yerleşim alanları. Dolayısıyla, deprem anında orada kalanlar için belki iyi bir mekân olabilir ama daha sonrasında çok sıhhatli olmayabilir özellikle ısınma açısından.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben şöyle anladım: Sökülmüyor, o kent o şekilde kalıyor anladım; yanlış mı?

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Kontrol altında tutuluyor, ihtiyaç hâlinde sevk ediliyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, bu şekilde kalıyor.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Evet, ihtiyaç varsa kalıyor, yoksa genelde toplanıyor.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Hemen, bununla ilgili İstanbul Milletvekilimiz Mustafa Demir’in de bir sorusu vardı.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkanım, buraya gelene kadar -sizin de baştan söylediğiniz gibi- üniversitelerle, kamu kurumlarıyla, odalarla, birliklerle, STK’lerle ve yerel yöneticilerle uzun uzadıya çalışma yaptık. Aslında, burası da yani Elâzığ da İzmir de bizim laboratuvar alanımız yani, Allah korusun, bundan sonra olabilecek ve olduktan sonra da nasıl yardımcı olunacak, bunların detaylarının konuşulduğu ve süreç içerisinde yapılan çalışmalarda karşılaşılan sıkıntıların da öğrenilmesi ve ona göre çözüm üretilmesi açısından son derece önemli olduğunu düşünüyorum ben bu toplantının.

Şimdi, kiracıları konuştuk; çekme katlar var yani İstanbul’da çok fazla var, kaçak yapılar var, kamu kurumlarının arazisine yapılan yapılar var, ruhsatsız yapılar var. Netice itibarıyla, baktığınızda, insanlar oturuyorlar ama iş resmîyete döküldüğünde hak sahipliği olup olmama konusunda bir sürü sıkıntılarla karşılaşıyoruz biz, geçmişte karşılaştık. Burada böyle bir problemle karşılaştınız mı, bununla ilgili nasıl çözüm buldunuz? Onu merak ediyorum.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Burada komisyon olarak -belki de Türkiye’de ilk defa burada- komisyon inisiyatif alarak mülkiyetle ilgili vatandaş lehine olacak şekilde karar alındı. Zaten hak sahipliği oranı -daha önceki afetlerde de Komisyonunuz belki değerlendirmişti- yüzde 60-65’lerdedir, buradaki oranın yüzde 80 çıkması da o noktada. İşte, mesela “o yer” kavramı dediğimizde, Elâzığ’ın tamamını aldığınızda ikinci konutu varsa hak sahibi olamıyor ama biz vatandaşın mağduriyetine bakarak mahalleleri aldık, beldedeki konutuna bakmadık; köydeyse sadece köyü aldık, köyün dışına bakmadık. Bekâr çocuğu varsa veremedik ama ikinci konutunda evli çocuğu oturuyorsa onu konuttan hak sahibi yaptık. Diğer konutu az hasarlıysa... 2 tane konutu var ve biri ağır hasarlı birisi az hasarlıysa, zaten yasal süreçte mahkemeye dava açtığında az hasardan geri gelebilecek diye ikinci konutu az hasarlı olanları hak sahibi yaptık. Mülkiyetle ilgili bir problem olmasın diye torba yasada bir madde geçirildi sizlerin de desteğiyle biliyorsunuz; mülkiyeti problemli olanları kendisine ait konutunu ispatlayacak yani burada istismarın önünü kesmeniz gerekiyor ama mağduriyete de sebep olmamamız gerekiyor. Vatandaşın kendi konutu olduğunu ispatlayacak resmî, geriye dönük bir iki yıllık elektrik dokümanı vesaire gibi belgelerle herkesi hak sahibi yapmaya çalıştık.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, teşekkür ederiz.

İstanbul Milletvekilimiz Gökkan Zeybek.

Buyurun Sayın Vekilim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Valim, ev sahipliğiniz için ben de teşekkür ediyorum.

Elâzığ’a gelmişken Profesör Doktor Metin Sözen ve Profesör Doktor Naci Görür’den bahsetmeden olmaz. Her ikisi de benim yaşamımda çok önemli ve gelişmemize katkı sunmuş 2 bilim insanıdır. Onların şahsında bütün Gakgoş bilim adamlarına saygı sunuyorum.

Şimdi, hem Doğu Anadolu Fay Hattı hem Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın kesiştiği Bingöl'e çok yakın bir bölgedeyiz. Aslında coğrafi olarak Elâzığ da depremi sürekli yaşamasa bile sürekli olarak hisseden bir bölge. Arazi seçimleri, kentin büyümesi açısından bakıldığı zaman, işte "Karakoçan-Kovancılar-Sivrice-Doğanyol Hattı" dediğimiz tam da Doğu Anadolu Fay Hattı'nın geçtiği güzergâhtayız. Tabii, kırılmamış hatlar var, özellikle Doğu Anadolu Fay Hattı'yla Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın kesiştiği bölgede yüz elli yıldır yaşanmamış bir depremden bahsediliyor ve bunun da olası ilk kırılacak yerlerden -Allah göstermesin ama- olma ihtimali yüksek. Şimdi, bu bize şunu getiriyor: Çevrenizde yaşanacak olan depremler de beraberinde yarattığı dalgalarla, sismik birtakım artçı sarsıntılarla sizin bölgenizde de kimi yapıları etkileyecek.

Sorum şu: 1) Ağır hasar gören ya da yıkılan konutlarda yapım bedeli olarak yurttaşlar kaç yıl içinde ne kadar bedel ödeyecekler, bunlar belirlendi mi?

2) Orta hasarlı rapor tutulmuş olan binalar içinde yurttaşlar tarafından daha çok da güvenlik gerekçesiyle oturulmayan konut var mı, bina var mı? Var ise bu kişilerle ilgili ne tür işlemler yapıyorsunuz?

3) Bence en önemli -bizim açımızdan yol gösterici olan bu- 1999 Marmara Depremi ve 2007 yılından sonrasındaki yönetmelik değişiklikleri sonrasında yapılmış olan kamu binaları içinde yıkılan, ağır hasar gören ya da hasar gören binanız oldu mu? Yani şartnameye göre, yönetmeliklere göre yapılmış olmasına rağmen bundan dolayı kaynaklanan sorunlu binalar var mı? Çünkü biz Komisyon olarak hep 1999 öncesi binalarla ilgili genel olarak riskli yapı grubuna alıyoruz, onlarla ilgili dönüşüm taleplerini ortaya koyuyoruz. Elâzığ'da 1999 sonrasında yapılmış binalar ya da 2007 sonrasında yapılmış binalar içinde yıkılmış ya da ağır hasar görmüş ya da orta hasar görmüş olan binanız var mı? Var ise bunlarla ilgili herhangi bir kanuni işlem, soruşturma ya da teknik inceleme yapıp yapılmadığını öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Ağır hasardan hak sahibi olanlarla ilgili konut tesliminin akabinde 24'üncü ayda başlayacak ilk taksitle yirmi yıl vadeli toplam, on sekiz yıl geri ödemeli faizsiz olarak konut maliyet bedeli üzerinden altyapı bedelleri düşülerek, bir de Sayın Cumhurbaşkanımızın yüzde 40'a yakın yaptığı indirim de düşüldükten sonra yani maliyet bedeli üzerinden yüzde 46 indirim yapıldıktan sonra, vatandaşın teslim aldığı konutun şerefiye farkları da göz önünde bulunarak -kat, yön, metrekaresine göre- o borç 24'üncü ayda Ziraat Bankasından çıkıyor, 24'üncü aydan itibaren her yıl, yıllık taksitler hâlinde -isterse aylık da yatırabilir- faizsiz olarak onu geri ödeyebiliyor.

Aynı zamanda, diyelim ki 24'üncü ayda gitti yatırdı... Mesela, 2+1'lerin 125 bin lira ile 180 bin aralığında değişen de var; 3+1 olanlardan 150 bin liradan 230 bin lira arasında da var. Yönü, şerefiyesi, katı, hepsi herkesin aynı değil çünkü aldığınız dairenin katı, yönü, metrekaresine göre değişebiliyor.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Rakam ne?

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Bin lirayı geçen taksit yok.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU – Çevre Şehircilik İl Müdürlüğümüzün de sunumu var, o sunum esnasında Çevre Şehircilik İl Müdürlüğümüz de yanıtlayabilir.

Evet, buyurun.

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Orta hasarlılarla ilgili de güçlendirme desteği yapılacak. Vatandaş, projesini ve ruhsatını aldıktan sonra güçlendirme projelerini yapıyor.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Sayın milletvekillерim, yapıların yapısal durumu ve sonrasındaki gelişmelerle ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz daha çok bilgiye sahip. AFAD Müdürlüğümüz, afet anında vatandaşlarımızın iаşe, ibate gibi ihtiyaçlarına dönük çalışmalar yaptılar.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU – Son söz olarak, ev sahibi Milletvekilimiz Sayın Gürsel Erol.

Buyurun Sayın Vekilim.

GÜRSEL EROL (Elazığ) – Sayın Valim, Sayın Başkanım, sayın milletvekili arkadaşlarım; Elâzığ’a hoş geldiniz.

Sizlerin Elâzığ’a gelmesi çok anlamlı. Yalnızca Elâzığ deprem sürecinin değerlendirilmesiyle ilgili değil; burada yaşanan sıkıntılarla ilgili, sorunlarla ilgili, yapılan işlerle ilgili diğer kentlerde deprem bölgelerinde bundan sonra olası bir depreme karşı da deprem öncesi önlemler, depremin yaşandığı andan itibaren kriz yönetimi, deprem sonrasında kriz yönetiminden sonra da mülkiyet haklarının korunmasıyla ilgili -aslında sayın milletvekilimiz de bahsetti- burası bir mutfak yani buradaki izlenimler, deneyimler, sorunlar, sıkıntılar doğru analiz edilirse burası diğer iller için, bundan sonra olabilecek riskli alanlar için örnek oluşturur.

Ben, süreci kendi bakış açımıla size baştan sona önce bir anlatmak isterim; bu, siyasi bir değerlendirme değil; bu, kentin gerçeğı.

Öncelikle, şunu ifade etmek isterim ki 24 Ocak gecesi yaşanan depremde devlet Elâzığ’daydı yani kamu kuruluşları, siyasi parti ayrımı yapmadan bütün belediyeler, Sayın Cumhurbaşkanı, bakanlar, siyasi parti genel başkanlarımız; 83 milyon yurttaşımızın kalbi, gönlü Elâzığ’daydı. Buradaki sorunların çözümüyle ilgili, buradaki mağduriyetin giderilmesiyle ilgili, depremde yaşanan can kayıpları, mal kayıplarıyla ilgili herkes hiçbir siyasi ayrım yapmadan ortak noktadaydı ve hepimiz sokaklardaydık -yani ilin milletvekilleri, ilin siyasi parti il başkanları, belediye başkanlarımız- bu konuda asla bir aksaklık yaşanmadı, hepimiz vatandaşa güvence verdik, dedik ki: “Devlet büyüktür, devlet fakiri fukarayı, vatandaşıını çaresiz bırakmaz; hiç merak etmeyin.”

Gerçekten, 24 Ocak gecesi itibarıyla buraya 3 Bakan görevlendirildi; Sayın İçişleri Bakanı, Sayın Sağlık Bakanı ve Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanı görevlendirildi ve bir ay boyunca burada kaldılar. O bir aylık süre içerisinde krizi inanılmaz doğru yönettiler, anlık kararlar verdiler, anlık müdahale ettiler ve krizi doğru yönettiler ama bu kriz dönemi neyin yönetim şekliydi? Bu kriz dönemi, depremden kaynaklı evini kaybeden, evinde oturmaktan korkan veya ağır hasarlı olup da evde yaşama kaygısı, kuşkusu yaşayan vatandaşlarımızın barınma, iаşe gibi gününbirlik hayatını devam ettirebileceğı bir yönetim süreciydi. Binaların yıkımıyla ilgili planlamalar... Bu süreç doğru yönetildi.

Esas sorunun başladığı nokta şu: Mülkiyet haklarının korunmasına yönelik süreç başladıktan sonra Elâzığ’da mağduriyetler başladı yani burada doğal olarak ilin bürokratları, ilin siyasetçileri kendi güçleri ve emekleri doğrultusunda sorunların çözümüne katkı vermiş olabilir ama en büyük sorun şu: Bence Deprem Komisyonumuzun genel olarak bir değerlendirme yapabilmesi için önce 7269 sayılı Kanun’un değişmesi lazım. 7269 sayılı Kanun’a göre hiçbir şey yapamazsınız yani bunun en güzel örneğı... Bu Kanun 1959 yılında çıkmış ve hâlâ yürürlükte. Şimdi, 1959 yılında çıkan bir kanunun ihtiyaçlara, taleplere, yaratılan mağduriyetlere çözüm üretebilmesi bugünkü koşullarda mümkün mü? Değil. Biz, mesela bunu gündeme getirdik, dedik ki: Bu kanunla bu sorunlar çözülmez; bu kanunda kısıtlayıcı birçok şey var yani ihtiyaçlar farklılaştı, talepler farklılaştı. Dedik ki: Bakın, 1992 yılında Erzincan depremi olmuş. Devlette devamlılık esastır. Erzincan depreminde, Erzincan, Bakanlar Kurulu kararıyla afet bölgesi ilan edilmiş ve 3838 sayılı Kanunla ek maddeler çıkarılmış yani personelin ek zamlarından, belediye gelirlerinden, vergilerin ertelenmesinden, mülkiyet sahiplerinin haklarının korunmasına kadar birçok geçici kanun maddeleri konmuş ve inanılmaz şekilde o kentin sorunları çözülmüş.

Şimdi, burada, mesela, size bir soru soracağım, ben bu soruyla çok karşılaştım, Meclisteki konuşmamda da sordum, size de soruyorum. Şimdi, bu kanuna göre, eğer senin 2 evin varsa ve biri hasarlı, biri hasarsızsa sana hiçbir şekilde yardım edilmiyor. Öyle değil mi Müdür Bey?

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Yani “Kendisi, eşi ve 18 yaşını doldurmamış çocuğu adına konutu olanlar hak sahibi olamaz.” diyor ama biz burada komisyon olarak şunu göz önüne aldık: Biz az hasarlı ve hasarsız konutu olanlara baktık çünkü 7269’a göre devletin buradaki görevi, vatandaşın, olumsuz etkilenen herkesin hayatını normale döndürmek.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Yani kanunda böyle bir madde var.

Sayın Milletvekilim, ayrıca, adam banka kredisi kullanmış, gitmiş, bir ev almış ve evi depremde yıkılmış; şimdi Afet Yasası’ndan yararlanıyor, yine borçlandırılarak bir ev daha alıyor. Şimdi, bir ev sahibi ama 2 kredi borcu var. Bir, yıkılan evine banka kredi borcu var, onu ödüyor; bir de yapılan eve borçlanıyor, onu ödüyor.

Ayrıca, kentsel dönüşümle ilgili proje bütünlüğü açısından hasarlı olmayan binalarda da yıkım kararı verildiği zaman inanılmaz bir mağduriyet var.

Bir: Burada mülkiyet haklarından kaynaklı sıkıntılar var. İki: Binaların yapımıyla ilgili seçilen bölgelerde sıkıntı var. Üç: Binaların metrekarelerinde sıkıntı var. Dört: Kura çekimlerinde inanılmaz sıkıntılar var. Bunların hepsini anlatayım size.

Mesela kura çekildi, karma kura yani A mahallesi ile B mahallesinin hak sahiplerini torbaya atıyorsunuz; çekiyorlar, kime çıkıyorsa oraya gidiyor. Yanlış, bölgesel kurallar yapılması lazım. Eğer bir insan A mahallesinde oturuyorsa orada bir mahalle kültürüyle, geleneğiyle yaşamışlıkları var, hatıraları var, anıları var, komşuluk ilişkileri var; çocuklarının okulu orada, o bölgede ama sen onu şehrin doğusundan alıyorsun, kurayla şehrin batısını götürüyorsun. Gittiği yerde ulaşım problemi var, yeniden adapte olma problemi var, bunun gibi birçok sorunlar var. Aslında, bu sorunların hepsini ayrı ayrı incelemek lazım. Mülkiyet sorunları, yapılan bölgeler, depremler... Elâzığ’ın 6,8 büyüklüğündeki bir depremi bu kadar az hasarla atlatması... Allah korudu, hakikaten Allah korudu. Bakın, 3 tane binamız yıkıldı Sayın Milletvekilim. İstanbul Milletvekili arkadaşlarımı bu konuda özellikle uyarmak isterim: 3 tane binamız yıkıldı. Elektrik prizine bastığında lamban yanıyor, elektrik var; altyapı da bir sorun yok, kanalizasyonun, içme suyun, musluğu açtığında suyun akıyor, düğmeye bastığında doğal gazın çalışıyor, istediğin bölgeye gidebiliyorsun, trafik açısından hiçbir sorun yok ve bütün devlet Elâzığ’daydı. Öyle değil mi Sayın Başkan? Bütün belediyeler, AFAD, çevre iller, hepsi Elâzığ’daydı. Biz, enkazı bir haftada ancak kaldırabildik. Bunu beceriksizlik anlamında söylemiyorum çünkü resmen iğneyle kuyu kazar gibi itinalı bir çalışma. Şimdi, siz, İstanbul’da bir deprem düşünün yani İstanbul’da böyle bir deprem olursa 500 tane, bin tane bina yıkılırsa, altyapıya zarar gelirse felç. Elâzığ’da 3 binanın yansması bu ve Elâzığ’da hâlâ yıkımlar devam ediyor. Kaç ay geçti? On dört ay geçti.

Yönetmelik “Ben deprem sonrası binaların hasarlarını üçe ayırıyorum; bir, ağır hasarla binalar; iki, orta hasarlı binalar; üç, az hasarlı binalar.” diyor. Şimdi, burada az hasarlı olabilir yani sıva çatlağıdır, boya dökülmesidir olabilir ama deprem bölgesinde “orta hasarlı” diye bir kavram olmamalı. İlk günden beri bunu söyledik, dedik ki: “Orta hasarlı bina” kavramı doğru değil. Niye doğru değil? Ya, biz bilim adamı değiliz ama bilim adamlarını da dinlemek lazım, bu teknik bir konu ve bilimsel bir konu, bilim adamları diyor ki: “Bir deprem yaşandıktan sonra, deprem sonrası binlerce, on binlerce artçı deprem devam eder. Bu artçı depremler hasar gören binaları yormaya başlarlar ve binaların taşıyıcı özelliği statik olarak kendi özelliğini kaybeder.” Ve nihayetinde Elâzığ’da bunu yaşadık. Elâzığ’da şu anda 3.417 orta hasarlı bina vardı ya; mesela, şu anda onlar orta hasarlı konumunda değil, onların en az yarısı ağır hasarlıya döndü ve müraacaat edildi, yeni başvuru yapıldı, şimdi onlarla ilgili de yeni tespitler yapılacak ve onlar ağır hasarlı statüsüne getirilecek.

Ayrıca, yine deprem bölgelerindeki yığma binalarda zaten güçlendirmeyi siz yapamazsınız yani deprem bölgelerinde güçlendirme uygulamasına kesinlikle gidilmemeli. Ya, bina zaten çürük; ayrıca, zaten deprem olduğu zaman o bölgede konut sorunu var yani bir güçlendirme yapmak için konutu, binayı komple boşaltacaksınız ve kiralara astronomik rakamlara yükselir. Elâzığ'da 500 liralık evler bir anda 1.500 liraya, 2,000 liraya çıktı; rakamlar böyle astronomik olarak yükselmeye başladı.

Sayın Başkanım, aslında, bunlarla ilgili yapılması gereken en önemli şey şu: Bir defa, 7269 sayılı Kanun'un değişimiyle ilgili, Elâzığ'da yaşanan sorunları da göz önünde bulundurarak genel olarak bunun değişmesi lazım. Bazı konularda kanun yetersiz olduğu için Sayın Cumhurbaşkanının kararnameleriyle bazı kararlar alındı ve Meclisten kanunlar geçti. Mesela, elektrik ve doğal gaz borçlarının ertelenmesi Meclisten geçti. Hâlbuki bu, Meclisin işi değil yani sen kanun düzenleyici olarak kanunu koy, kanunu güncelle, günün koşullarına entegre et; geldiği zaman, her bölge için o kanunu nerede, nasıl uygulayacağına karar ver.

Bu konularda sizi bilgilendirmek istedim.

Sayın Başkanım, ayrıca, Vali Bey'in makamında programla ilgili bahsetmiştim, bu program değişmiş, bize ilk gelen program değil. Burada Sivrice yok yani Sivrice'ye mutlaka uğramanız lazım. Niye uğramanız lazım? Zaten depremin merkezi Sivrice yani Sivrice'ye bir uğrayın, oradaki yapılanmayı da bir görün, oradaki insanları da bir dinleyin yani buralara gelmişken mesainizi biraz daha hızlandırarak özellikle ulaşabildiğiniz kadar insana ulaşın. Ben vatandaşın size iletmek istediği sorunları iletimdim, genel bir değerlendirme yaptım. Tabii, vatandaş sorunu kendi yaşadığı için vatandaşın kendi sorununu kendisinin iletmesi daha doğru. Deprem bölgelerine, konutlara gittiğimiz zaman, sanıyorum, vatandaş kendi taleplerini size iletecek.

Elâzığ'da olmanız bir şanstır. Bu, yalnızca Elâzığ için de bir şans değil; bu 7269 sayılı Kanun'un değiştirilmesiyle ilgili de siyasi bir iradeye ihtiyaç vardır. Bu konuda sizleri bilgilendirmek istedim.

Hepinize teşekkür ederim, tekrar ilimize hoş geldiniz.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Değerli vekilimize teşekkür ediyoruz.

Tabii ki şöyle bir durum var: Komisyonumuzun kurulduğu ilk gün de Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Gürsel Erol yazılı olarak bütün tecrübelerini Komisyonumuza iletti. O ilettiği görüşler, öneriler, tespitler tüm uzmanlarımızca Komisyon gündemimize de alındı, ele alındı. Bahsettiği bütün konularla ilgili çalışmalarımız mevcut, gerek orta hasarlılar hakkında gerek güçlendirme faaliyetlerine kadar, 7269 sayılı Kanun'la ilgili yeni birtakım tekliflerimize kadar bunlar mevcut, bunlar da çalışmalarımız içerisinde. Tabii, Elâzığ'da olduğumuz için de sayın vekilimizin böyle bir heyecanı var. Programın daha zengin geçmesi için de bu sunumların akışının hızlanması gerekiyor Değerli Vekilim, o yüzden vakti daha verimli kullanalım.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Ben çok kısa konuştum Başkanım, bu kadar kısa konuşmazdım ben.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Metin Bulut söz istedi.

Buyurun Sayın Bulut.

METİN BULUT (Elâzığ) – Saygıdeğer Komisyon Başkanım, çok kıymetli Valim, çok kıymetli milletvekillerim; gerçekten çok tecrübeli bir kadroyu, Mecliste birlikte çalışmaktan onur duyduğumuz arkadaşlarımızı ilimizde, Elâzığ'da, El-Aziz'de ağırlamaktan dolayı çok mutlu olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

24 Ocakta gerçekten Elâzığ'ın canı yandı, ciğeri yandı; Elâzığ'la birlikte Türkiye'nin canı yandı, ciğeri yandı.

Kamil Milletvekili haklı bir şey söyledi ama orada şöyle bir şey var: Türkiye'nin canı yandığı için bütün belediyeler buradaydı yani 30 tane büyükşehir belediyesinin hepsi buradaydı, 51 tane il belediyesinin hepsi buradaydı. Bundan dolayı belki 81 tane belediyeyi tek tek saymak mümkün olmadığı için orada zikredilmedi, bunun böyle bilinmesini istiyorum.

Çok acı bir tecrübeydi ama aynı zamanda gerçekten çok da büyük bir organizasyondur. CHP Milletvekilimiz Gürsel Bey de ifade etti, gerçekten, devlet o gün iki saat içerisinde Elâzığ'daydı. Demin rakamlara baktık, rakamlara baktığınızda, tablonun ne kadar büyük olduğunu, hakikaten olayın ne kadar büyük olduğunu, yönetilmesi gereken organizasyonun ne kadar güç, ne kadar zor bir organizasyon olduğunu hep birlikte müşahade ediyorsunuz. Fakat, Allah'a hamdolsun, bu kadar büyük bir zorluğun altından bile bir yıl sürmeden çok güçlü bir şekilde kalkıldı. Eksiklikler olmadı mı? Elbette oldu. Sıkıntılar olmadı mı? Elbette oldu ama öylesine büyük bir organizasyondan bahsediyoruz ki... Son güncel rakamı söyleyeceğim -tabii, AFAD Başkanımız AFAD'la ilgilendiği için, biz günlük arkadaşlarımızdan rapor alıyoruz- şu anda ihalesi yapılan bina sayısı, bağımsız bölüm 20.750 ve bunun 19.500 tanesi bitme aşamasında. Bir yıl sürmeden, çok kısa bir zaman dilimi içerisinde bunların hepsi yapıldı ve tamamlandı.

Diğer yönüyle, tabii, cümlelerin gelişine baktığınızda "Acaba öyle mi?" diyorsunuz. Sayın vekilim bir şey söyledi, mesela dedi ki: "Bir adam gitmiş, krediyle ev almış; daha sonra bu adamın evi yıkılmış; devlet bu adama bir ev daha vermiş, bir daha borçlandırılmış." Düz mantıkla baktığınızda böyle. Aslı öyle mi? Aslı öyle değil. Şimdi, krediyle ev sahibi olan herkes, bir defa, DASK, deprem sigortası yaptırmakla mükellef mi? Evet. DASK'ını yaptıran herkes evi yıkıldığında DASK'tan onun ücretini alıyor mu?

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Alamıyor, alamadı. Doğru bilgi verelim lütfen.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yüzde kaç aldı?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yüzde 90'ı aldı.

METİN BULUT (Elâzığ) – Sayın Vekilim, yüzde 90'ı aldı, rakamlar bende, ben size atacağım. Orada sıkıntılı olan sayılar elbette ki var, bir şey demiyorum ama rakamlar bende, DASK'ın bilgisini de size atacağım.

Kaldı ki burada depremzedeler hemen ödemeye de başlamıyor. Bakın, farklı bir şeyden bahsedeceğim. O yüzde 40-45, yüzde 50 indirim yaptık diyoruz ya; yüzde 45, yüzde 50 değil, devletin konutlarda fiilî yapmış olduğu indirim yüzde 70'e varıyor çünkü sosyal donatıları, sosyal alanları, bunların hepsini bu maliyetin dışında tutuyor. En yüksek taksit 990 TL, en yüksek taksit; en pahalı evden bahsediyorum yani bu en avantajlı evden. Bunu 216 taksitle ödüyor, bu adam bunu bir de peşin ödediğinde yüzde 20 indirim yapıyor yani bu evi 174 bin TL, 175 bin TL'ye alıyor. Bu 175 bin TL'ye almış olduğu ev, şu anda piyasada 600 bin TL. Onun dışında, hemen ödemeye mi başlıyor? Hemen ödemeye de başlamıyor, 216 taksit ama, iki sene diyoruz ama 2 sene de değil aslında. 2020 yılı zaten geçti yani depremin olduğu yıl. Evi teslim aldıktan sonraki süreçte başlıyor, iki yıl onun üstüne koyuyorsunuz, üç; dördüncü yılın da sonunda toplu ödüyor yani istese her ay ödeyebiliyor ama vatandaş dedi ki "Ben ödemeyeceğim." o zaman 2023 yılının sonunda toplu ödüyor yani aslında, baktığınızda, dört yıllık bir sürenin sonunda ödeme yapıyor vatandaş. O yüzden, bunların da göz önünde bulundurulması gerekiyor diye düşünüyorum.

Karma kurayla alakalı şunu yapmak istedik: Biz, burada adil olmaya çalıştık; kimin hangi mahallede, hangi büyüklükte konuta sahip olacağını biz vermek istemedik. Neticede, 20 bin tane bina yapıyorsunuz, bir zemin yapmalısınız ki zemin katının üstüne bunu oturtasınız. Zeminde de olacak, 1'inci katı da olacak, 2'nci katı da olacak; şehri güneye, kuzeye, doğuya, batıya yayacağız, doğuda da yapacaksınız, batıda da konut üreteceksiniz, güneyde de konut üreteceksiniz ama bunun

karar mercisi siz olursanız “Ey mahalleli, sen şurada oturacaksın; ey mahalleli, sen şu katta oturacaksın; ey vatandaşım, bu katta oturacaksın.” dersiniz orada adaletsizlik yapmış olursunuz. Şöyle yapalım dedik: Bakın, kentsel dönüşüm alanının dışındakilerden bahsediyorum; kentsel dönüşüm alanının içinde olanlar zaten bulundukları mahallede kendilerine ev yapıldı ve teslim edilecek. Kentsel dönüşümün dışında hak sahibi olanların o arsası yine orada mahfuz, arsası orada saklı, onun arsasına dokunmuyoruz. Eğer DASK’tan parasını aldıysa -ben de başka bir tablo koyacağım ortaya- bir de orada arsası var, onu müteahhide verip oradan bir ev sahibi olacak, bir de devlet ona barınma hakkını kutsal saydığı için rezerv alanından bir tane konut verecek. İşte, bu konutun hangi konut olduğunun kararını biz vermeyelim dedik. Bunu ne yapalım? Toplam hak sahiplerini bir torbaya atalım, orada üretmiş olduğumuz konutların hepsini de bir torbaya atalım, noter huzurunda -tam yirmi dört saate yakın sürdü- canlı yayınla çekilecek kuralarla vatandaş nerede oturacağını kendisi belirlesin, orada kaderinde ne varsa o çıksın; aksi takdirde, pek çok şekilde töhmet altında kalırdık.

Yakınlık... Yakınlığı Sayın Vekilim Mustafapaşa Mahallesi, Seko Mahalleli... Seko Mahalle’ye baktığınız zaman, Mustafapaşa’ya baktığınızda Çatalçeşme’ye yakın. Peki, bu fiziki yakınlık aynı zamanda kültürel bir yakınlık mı? Değil yani yakınlık sadece fiziki yakınlık olarak değerlendirilemez ki. “Siz bu mahalle, şu rezerv alanına yakınsınız sizi şuraya attık...” Vatandaş şuraya atmanın, buraya göndermenin kararını biz ne diye verelim, niye böyle bir vebalin altına girelim? O yüzden, eşit olsun diye; gerçekten, kimsenin hakkını da gasbetmemek adına herkes kaderine razı olsun, bu şekilde noter huzurunda kura çekelim dedik.

Çok kolay bir şey yapmadık Değerli Başkanım, çok kısa zaman dilimi içerisinde 20 bin konut inşa ettik; daha da edeceğiz, belki 25 bini bulacak. Bu ne demek biliyor musunuz? 5’le çarptığınız da 100-110 bin nüfus, pek çok şehirden daha büyük yani yeni bir şehir yapıldı Elâzığ’ın içinde. Bu yönüyle de bunun böyle takdir edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Vekilimin Sivrice’yle alakalı söylediği şey... Dönüşte eğer zaman olursa gerçekten oradan geçmekte fayda olduğunu düşünüyoruz. Gerçi, Sivrice merkezli olan bir depremin en büyük acısı, hasarı merkezde yaşandı ama yine de burada zaman olursa giderken uğramanın faydalı olacağını düşünüyorum.

Bugün burada olmanızdan dolayı çok mutlu olduğumu ifade ediyor, hepinizi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Çok teşekkür ederiz değerli vekilimize.

Yine Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Zülfü Demirbağ.

Sayın Vekilim, hızlıca toparlarsak memnun olurum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Benim temas edeceğim konulara Metin Bey de sağ olsun aşağı yukarı temas ettiler. Ben, 1999 depreminde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yol Bakım Müdürü olarak -Avcılar Sahili’nde Marmara Motel yazlıkları var, hâlen duruyor; orada idarecilere, mühendislere, talep edelere yazın birer ay verildi böyle- tesadüfen o deprem esnasında oradaydım, yere yatıp kalktık yani tam karşımızda da Gölcük, malum. Şimdi dolayısıyla, ben geriye dönük... Depremde işin başından sonuna kadar ne yapıldı ona girdiğim zaman siyaseten farklı bir üslup ortaya koymuş olurum diye ona girmeyeceğim ama iş makineleri Yol Bakım Müdürlüğündeydi, bütün arama kurtarma çalışmalarına da bizzat katılan -Gölcük’te olsun, Sakarya’da olsun, Avcılar’da olsun- bütün bu depremlerde arama-kurtarma çalışmalarına da -Mustafa Bey de bilir İstanbul’daydı, diğer arkadaşlarımız da bilir- bizzat katılmış biriyim. Şimdi, bu bir.

İkincisi şu: Demin Gürsel Bey, Metin Bey bu konuya temas ettiler ama şöyle söyleyelim biz: Efendim, konutlara yakın, biz bu konuda bir çalışma yaptık, şu mahalleleri doğuda Çatalçeşme'ye verelim, batıda buraya ama sonunda baktık ki farklı talepler var. İnsanlara devlet bir konut veriyor kendi evinin arsası kendisine kalmak kaydıyla, başını sokacağı, çoluk çocuğuyla hayatını idame ettireceği bir konut veriyor ve hemen hemen bedava. Metin Bey söyledi, dört sene sonra şu anda 700 lira taksiti olan bir ev bugünkü değeri itibarıyla 300 lira-400 lira çocuğuna harçlık mesabesine düşecek. Tabii, devlet burada devletliğini yapacak, babalığını yapacak; bir taraftan da DASK'tan parasını alacak, arsa da kendinin...

Şimdi, mahallesinde yapılanlar var. Nedir bu? İşte, diyelim ki Kesrik'te, şimdi Kızılayda yapılıyor, yeni ihale yapılıyor; diyelim, Sürsürü'de konutlar yapıldı, Hicret Mahallesi'nde yapıldı, Yazıkonak'ta yapıldı. Mahallinde yapılanlar zaten hak sahiplerinin kendilerine verildi. Metin Bey'in de ifade ettiği rezerv alanlarda... Şehirde 3-4 yerde rezerv alan tespit edildi. Bir taraftan depremin ilk anında müdahaleler yapılırken bir taraftan rezerv alanları tespit edilip ihale hazırlığı yapıldı TOKİ tarafından, Çevre Bakanlığı tarafından ve buralarda konutlar inşa edildi. En yakın dediğimiz 3 kilometre, 5 kilometre, 10 kilometre; Mustafapaşa ile Çatalçeşme konutlarının arası da 15 kilometreden aşağı değildir. Değil mi Sayın Valim? AFAD Müdürümüz de burada; 15 kilometre falandır. Dolayısıyla, burada yakın diye bir şey yok çünkü mahallede yapmıyoruz. Rezerv alanlarda konut yaptıktan sonra tercihin bırakırsak işin içinden çıkamayız, biri bu.

İkincisi de beşte 1'i; zemin+4 kat yaptığınız zaman 1 katı zemin oluyor. Zemin dediğiniz zaman da beşte 1 yani konutların yüzde 20'si zemin oluyor. Dolayısıyla, şu anda vatandaşları dinlediğimizde zemini çekenler rahatsız. Niye rahatsız? Diyor ki: "Mahallede arkadaşım ya da akrabam 3+1 çok güzel bir konut çekmiş, bana zemin katı düşmüş." Sana düşmezse bana düşecek, birine düşecek. Neticede bu bir nasiptir, kısımettir, şanstır; ne dersek bunun adına diyelim. Dolayısıyla, geçici bir rahatsızlık var ama gittiğimizde göreceğiz, gerçekten kaliteli, depreme dayanıklı güzel konutlar yapıldı ve bu süre içerisinde de deprem süreci içerisinde de devletin dört elle meseleye sarılması sonucunda -ben 1999 depremini bizzatıhi yaşayan biri olarak ifade ediyorum- Türkiye tarihinde eşine az rastlanan bir performans ortaya koyuldu, kriz yönetimi ortaya koyuldu. Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, İçişleri Bakanımız Süleyman Bey'e, Çevre Bakanımıza, Sağlık Bakanımıza, bürokratlarımıza, yardımı dokunan herkese de buradan teşekkür ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

Yine Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Sermin Balık söz istiyor.

Buyurun Sayın Vekilim.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, kıymetli Valim, Belediye Başkanım; öncelikle Komisyonun Elâzığ'da olması hepimiz için çok önemli çünkü bir taraftan gerçekten bir yılda yapılan büyük bir dönüşüm görülecek, bir taraftan da eğer eksiklerimiz varsa onu da göreceğiz. Sabah arkadaşlarım yapılanları zaten anlattılar ama vekillerimizden bir tanesi bir soru sordu bana. Özellikle "Zafran bölgesi" dediğimiz bölge bizde kıymetli bölgelerden biridir. Orayla ilgili -zannediyorum CHP milletvekilimiz sormuştu- şöyle bir spekülasyonla karşılaşacaksınız: Bunu hemen size söyleyeyim, bizde Mustafapaşa ve Rüstempaşa mahalleleri vardır. Bu mahalleler kendi yerlerinde, kendi alanlarında dönüştüler ve Mustafapaşa Mahallesi'nde 174 daire, Rüstempaşa Mahallesi'nde de 173 daire alana sığmadı, çıkmadı. Dolayısıyla, biz bu insanlara şöyle bir şans tanıdık: Eğer isterseniz paranızı... Yani deprem olmadan önce iki gün önce evinizin fiyatı 150 bin liraysa isterseniz 150 bin lira

paranızı alıp evinizden vazgeçebilirsiniz ya da Zafran bölgesinde 3+1 evleri kurasız alabilirsiniz. Bu şart yalnızca orası için konuldu. Bu da bu insanların evleri kendi mahallelerinde çıkmadığı ancak arsa payları kullanıldığı için. Bunda da gönüllü olan kaç kişi Müdürüm?

ELÂZİĞ İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – 167 kişi bendeki en son rakam, kentsel dönüşüm devam ediyor.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Tamam, toplam 266 tane 3+1 daire vardı. Bununla ilgili bir şey oluşturulmaya çalışılıyor yani “Zafran bölgesi kıymetli bölge, orada yalnızca 2+1’ler kuraya sokuldu.” gibi bir şeyle karşılaşacaksınız. Bunun sebebi budur. Yalnızca bir bölgeye ait kendi arsaları kullanıldığı için “İsterseniz paranızı alabilirsiniz, isterseniz de Zafran’da 3+1 tercih edebilirsiniz.” diye böyle bir hak tanındı. Bu da zannediyorum, o insanların toprak hakları sebebiyle haklı bir gerekçedir. Yalnızca bir bölgede oldu, onun dışında kurallar yirmi saat falan sürdü ve tamamen sosyal medya karşısında, noter huzurunda çekildi. Bu konuda da en küçük bir şaibe olmadığı konusunda gönülümüz çok rahat.

Sayın Vekilimin dile getirdiği bu bölgesel şey... Bu çok düşünülen bir şeydi ancak Metin Vekilimin dediği gibi, bu fiziki mesafe midir yoksa sosyal mesafe midir; bunu çok düşündük dolayısıyla biz de... Orada, mesela en büyük sorunlarımızdan biri Mustafapaşa Mahallesi’nin Çatalçeşme’ye gitmeme talebiydi. Dolayısıyla, tamamen adil ve adaletli bir şekilde “Kim hakkına ne düşürse ona razı olsun.” dedik ancak bunda bütün vatandaşlarımızın becayiş hakları da saklıdır.

Geldiğiniz için tekrar teşekkür ediyorum.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Başkanım, tam da sorum bu. Şimdi, bak, arkadaşlarımız doğal olarak kentteki yaşanan sorunla ilgili kendi tespitlerini yaptılar. Ben, bunu söylüyorum yani buradaki mağduriyetlerin giderilmesi, daha doğrusu deprem bölgesindeki mağduriyetlerin giderilmesi o bölgenin siyasetçileri ve siyaset iradesinin inisiyatifine göre gelişmemeli; kurallar olmalı, kanunlar olmalı; kurallar ve kanunlar hangi zorluklarla karşı karşıya kalınırsa o tespitleri yapmalı ve o tespitler uygulanmalı, söylemek istediğim bu. 7269 sayılı Kanun’un mutlaka değişmesi, bu detaylara kadar düşünülerek önerilerin getirilmesi lazım.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

Daha 5 tane daha sunumumuz var değerli vekillerim. Burada son derece ilgili, alakalı, güzel bir çalışma yürütüldüğüne şahit oluyoruz. Tüm vekillerimiz, Elâzığ Milletvekillerimiz doyurucu da bilgiler verdiler, sağ olsunlar, hepsi de konusuna vâkıf. Tabii ki de burada halkın seçtiği vekiller olarak kanundaki bütün uygulamalara, tüm vatandaşlarımızı en geniş kesimleriyle memnun edebilme adına katkılarını sağlamaları bizler açısından da çok önemli. Hangi kanunu yaparsak yapalım, sayın milletvekillerimizin bu duruşu, bu gayreti, bu çabaları devam edecek, devam etmeli. Bizim açımızdan da son derece kıymetli. Hepsinin yüreğine sağlık; sizlerin de emeğinize, yüreğinize sağlık.

Böylelikle, AFAD İl Müdürlüğümüz sunumunu gerçekleştirmiş oldu. İl Müdürümüz Osman Pıhtılı’ya teşekkür ediyoruz; emeğine, yüreğine sağlık.

Şimdi, sunum sırası Elâzığ Çevre ve Şehircilik İl Müdür Vekilimiz Hikmet Şişecioğlu’nda.

Buyurun Değerli Müdürüm.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜR VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Sayın Valim, Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerim, hazırın; şahsım ve kurumum adına hepinizi saygıyla selamlıyorum, “Hoş geldiniz.” diyorum.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü olarak, ilin genel durumunu arz etmek istiyorum. Yüz ölçümü 9.313 kilometrekare olan Elâzığ ili 10 ilçe, 20 belediye, 550 köyden oluşmaktadır. Son nüfus sayımına göre, toplam nüfusumuz 587.960’tır.

Ülkemiz, sahip olduğu jeolojik özelliklerden dolayı tarih boyunca yıkıcı depremlerin sıkça meydana geldiği bir coğrafyada yer almaktadır. Elâzığ ili de Kuzey Anadolu Fay Zonu ile Doğu Anadolu Fay Zonu'nun kesiştiği noktada bulunmakta olup depremselliği yüksek bir bölgedir. 24 Ocak 2020 tarihinde meydana gelen 6,8 büyüklüğündeki depremde depremin derinliği yaklaşık 5 kilometre civarındadır. Bu deprem, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Orta Anadolu'da hissedilmiştir. İlimizde 37, Malatya'da 4 vatandaşımız olmak üzere toplam 41 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Elâzığ'da enkazdan 45 vatandaşımız sağ olarak kurtarılmış, yine Elâzığ'da 1.066, Malatya'da da 481 vatandaşımız yaralanmıştır.

Depremden sonra ilk gündeki çalışmaları görüyoruz yansıda. Bakanlığımız uzman personellerince, afetin etkilediği alanlarda tüm binalar uluslararası standartlarla uyumlu olarak geliştirilen metotlar dâhilinde incelenerek “hasarsız” “az hasarlı” “orta hasarlı” “ağır hasarlı” ve “yıkık” olarak sınıflandırılmıştır. Bu depremin akabinde Bakanlığımızın Yapı İşleri Genel Müdürlüğü koordinesinde 1.170 teknik personel hasar tespit çalışmalarını tamamlamıştır; yaklaşık 84 bin binanın ve 277.893 bağımsız bölümün hasar tespiti yapılmıştır. İlçeler bazında yansıda görülmektedir. Burada hasar tespitindeki binaların cinslerine göre dağılımı bulunmaktadır. Cami, ahır, depo, konut, müştemilat, okul, ortak alan, resmî, ticarethane gibi toplam 277.893 binanın hasar tespiti yapılmıştır.

Depremden sonra yıkımla ilgili çalışmalar: Bakanlık olarak 910 bina, İl Özel İdaresi olarak 3.676 bina, Belediye olarak 536 bina olmak üzere toplam 5.122 bina yıkılmıştır, yıkım çalışmaları devam etmektedir.

24 Ocak depreminden sonra Bakanlığımız Türkiye tarihinin en büyük kentsel dönüşümlerinden birini hayata geçirmiş, Elâzığ'da da toplam 20 bine yakın konut yapılmasına karar vermiştir. Ayrıca, 136 derslikli 8 okulun inşaatı devam etmektedir. 24 Ocak tarihinde ilimizde meydana gelen deprem sonucunda etkilenen ve yıkımın en çok olduğu mahalleler: Merkez Abdullahpaşa, Mustafapaşa, Rüstempaşa, Sürsürü Mahalleleri ve Sivrice ilçemizde Gölbaşı Mahallesi Bakanlığımızca kentsel dönüşüm alanı olarak ilan edilmiştir. Bu alanlarda yapılan konutlar görülmektedir. Kentsel dönüşüm alanında toplamda 5.771 konut yapılmaktadır.

Kentsel dönüşüm alanlarındaki yıkılan binaların sayısı, korunan bina sayısı ve toplam bina sayısı: Kentsel dönüşüm alanında yapılan konut sayıları, iş yeri sayılarına bakarsak; toplam 5.699 konut, 1.045 iş yeri yapılmaktadır. Ayrıca, Sivrice'deki 2'nci etap ihale çalışmaları devam etmektedir. Kentsel dönüşüm alanındaki yapılan konut tipleri 2+1, 3+1, 4+1; toplam olarak 2+1 1.353 adet; 3+1 4.411 adet; toplam 5.771 konut inşaatı devam etmektedir. Burada kentsel dönüşüm alanlarındaki inşaatların seviyeleri görülmektedir. Cumhuriyet'teki Güneş Sitesi bitme aşamasında, teslim edilecek; Karşıyaka'daki konutlar -daha önce belediyenin yaptığı dönüşüm- teslim edildi.

Yine kentsel dönüşüm alanındaki konutların durumu: Bakanlığımız tarafından ilan edilen kentsel dönüşüm alanlarında riskli alanlarda kira yardımı on iki ay boyunca, bina bazında on sekiz ay boyunca yapılmaktadır. Elâzığ için aylık kira bedeli 905 lira olup toplam 6.171'i malik ve 932'si kiracı olmak üzere 7.103 kişiye şimdiye kadar 45 milyon 438 bin 853 lira kira yardımı ödenmiştir. Ayrıca, kentsel dönüşüm alanında 79 bağımsız bölüme toplam 19 milyon 559 bin 100 TL kamulaştırma parası ödenmiştir.

Burada rezerv yapı alanları görülmektedir: Zafran, Çatalçeşme, Yazıkonak, Yemişlik; en büyüğü Yemişlik. Buralar afet konutları yapılan bölgeler, kentsel dönüşüm alanı haricindeki yerler.

TOKİ tarafından yapılan bina sayıları, yapılan uygulamalar, AFAD tarafından hak sahibi olanlar: Cumhuriyet Mahallesi Bizmişen mevkisi 146, depremin ilk günlerinde TOKİ tarafından önceden yapılmış olan, boş olan, depremzedelere verilen konutlar; Dilek ve Petek Sitesi ölümün en çok olduğu binalar, orada 179 konut teslim edildi, vatandaşlarımız oturuyor. Abdullahpaşa 1'inci etap 140 konut

teslim edildi, taşındılar. Yine, Yazıkonak, Akçakiraz, Aksaray, Gümüşkavak, Bizmişen, Yemişlik, Zafran ve en son çekilen kura 4.598; teslim edilen konutlar bunlar. İlimizde yapılan nakdî yardımlar 296 milyon.

27 Aralık 2020’de ilimizde 5,3 büyüklüğünde bir deprem daha meydana gelmiştir. Bu depremden sonra Müdürlüğümüz 20 teknik elemanla hasar tespit çalışmalarına devam etti. Covid salgını nedeniyle vatandaşların kuruma gelmeden her türlü bilgi almaları için çağrı merkezi oluşturuldu. Dilekçelerini biz telefon üzerinden aldık. Hasar tespit çalışmalarını tamamladık, AFAD Başkanlığına gönderdik. Şu anda kararın çıkmasını bekliyoruz. Bu çalışmalar neticesinde toplam 896 bina ağır hasarlı, 1.312 bina az hasarlı, 178 bina hasarsız ve 1’i de tescilli korunan bina olarak tespit edilmiş; toplam 2.388 bina, 11.740 bağımsız bölüm olarak tespit edilmiştir.

Burada da son depremin binaların cinsine göre dağılımı var, toplam 11.740 bağımsız bölüm. Son depremin ilçelerdeki durumu yansıda görülüyor. 27 Aralıkta meydana gelen depremden sonra daha önceki depremden ilde toplam 899 orta hasarlı binamız vardı. Bunlar tekrar incelenmiş, bunların 324 adedi ağır hasara dönüşmüştür. Sonucun AFAD tarafından açıklanmasını bekliyoruz, AFAD açıkladıktan sonra gerekli işlemler yapılacaktır.

Hasar tespit çalışmalarından resimlerimizi görüyoruz yansıda.

Zorunlu deprem sigortası olarak da özet olarak toplam -2 depremden bahsediyorum- 38.099 çağrı düşmüştür, bunların 23.898’i ilimize aittir. İlimize ödenen toplam bedel de 223 bin 42 TL’dir.

Arz ederim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, çok teşekkür ediyoruz İl Müdürü Vekilimize.

Şimdi, ben önce bir soru sorayım: Abdullahpaşa Mahallesi’nde ilk imzalanan taahhütnamelerde “iki yüz kırk ay” gibi bir ifade varmış. Daha sonra, oradaki dönüşümle ilgili hak sahibi olan bir vatandaşımız, şu anda yüz seksen ay gibi bir uygulama için bize “Böyle bir yaklaşımda bulunuluyor.” dedi. Bununla ilgili süreç nasıl Değerli Müdürüm?

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Sayın Başkanım, şu andaki 6306’ya göre yüz seksen ay ödemesi gerekiyor aylık taksitlerle EFE, ÜFE üzerinden ama bununla ilgili Bakanlığımız henüz son kararı vermedi, çalışma devam ediyor. Bekliyoruz efendim, şu anda net bir durum söz konusu değil.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Vatandaş ilk imzalanan taahhütnamede iki yüz kırk ay üzerinden taahhütname imzaladığını, onunla birlikte de işte, diğer konut teslim tutanağını da düzenlediklerini söylüyor fakat şimdi, geri ödemeyle ilgili yüz seksen ay gibi bir uygulama olacağını söyleyip bununla ilgili “‘Başta iki yüz kırk ay dendi, şimdi yüz seksen ay dendi.’ gibi bir yaklaşım gösteriliyor.” diye bize bir talep ulaştı.

ELÂZİĞ AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Sayın Başkanım araya girebilir miyim?

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Buyurun.

ELÂZİĞ AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Sayın Başkanım, orada iki farklı şey var: Kentsel dönüşüm alanı, riskli alan ilan edilen yerlerin içerisinde ağır hasarlı, hasarsız, orta hasarlı, az hasarlı binalar... Alan tamamen yıkıldı, yeniden yapılıyor.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Cumhuriyet Mahallesi toplu konutlarında...

ELÂZİĞ AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Evet.

Şimdi, riskli alan içerisinde konutları deprem sırasında ağır hasarlı olanlar, AFAD’a müracaat eden hak sahibi olanlar, AFAD’ın imkânlarıyla iki yüz kırk aydan alacak ancak onun dışında hak sahibi olamayanlar yani vatandaşın arazisi yıkıldı, yerine yeni konut yapılıyor; hak sahibi olanlar, AFAD’dan hak sahibi olanlar iki yüz kırk ay -aynen diğer depremzedelerde olduğu gibi- faizsiz olarak alacak. Sizin bahsettiğiniz, sanırım, kentsel dönüşüm 6306’dan yararlanacak olan vatandaşlarla ilgili bir yüz seksen aylık süreç. Mesela, bu kentsel dönüşüm alanları içerisinde Elâzığ’da 1.800 benim hak sahibim var. Mustafapaşa, Rüstempaşa, Abdullahaşa, Sürsürü 1, Sürsürü 2 ve Sivrice merkezden 1.800 vatandaşa AFAD’ın imkânlarıyla konutunu hak sahibi olduğu için AFAD verecek.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet. Tabii, vatandaş kendisinin hak sahibi olup olmadığını belirtmemiş. Bu, Cumhuriyet Mahallesi’nde uygulanan 277 konut kapsamındaki ilk taahhütname ve bugünkü aradaki farka değinerek böyle bir talep üretmiş. Evet, onunla ilgili tekrar irtibat kurarız.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Komisyon üyesi milletvekillerimizden İstanbul Milletvekilimiz Gökân Zeybek.

Buyurun Sayın Vekilim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de sunum için teşekkür ediyorum.

Tabii, binlerce yıllık uygarlığın merkezi olan şehirlerimizden bir tanesindeyiz şu anda. Türk tarihinde, kültür açısından bakıldığında, çok önemli merkezlerimizden bir tanesi olan Harput ilimizdeyiz.

Öncelikli olarak ben, Çevre ve Şehircilik İl Müdürümüzün şahsında, kültür öncelikli dönüşüm projelerine geçilmiş olmasından dolayı bu konuda katkı yapan yöneticilere teşekkür ediyorum. Her bölgenin kendi mimari özelliklerine bağlı o bölgede geçmişten gelen yapı ustalığına, inşaat tekniklerine özen gösterilmesi ve bunun için de çaba harcanmasını çok dikkatli, önemli buluyorum. Bundan sonra da Çevre ve Şehircilik Bakanlığının hem kentsel dönüşüm hem de afetle ilgili yapmış olduğu çalışmalarda yörenin malzemesini, yörenin işçiliğini, yörenin kültürünü dikkate alan uygulamaların daha da geliştirilmesini, hatta bu konuyla ilgili geleceğe ışık tutmasını önemli sayıyorum.

İkincisi şu: Bu rezerv alanlarınızla ilgili bir metrekaşe şeyi var. Belli ki kentin dört tarafındaki güvenli alanlara taşımışsınız. Şimdi, 2 milyon 700 bin metrekaşe Zafran, 1 milyon 497 bin metrekaşe ama Yazıkönak 64 bin metrekaşe; orada bir rakam hatası mı var yoksa... Diğer Yemişlik, Meryem Dağı 5 milyon 534 bin metrekaşe. Bakıldığında, tamam, Yazıkönak’taki konut sayısı az gibi gözüküyor ama... Bunu, şunun için söylüyorum: Şimdi, geçtiğimiz günlerde Elâzığ merkezde yaptığımız izlenimlerde de gördük, kentin merkezinde güvenli olmayan yapı stokunun çok olduğunu biliyoruz. Özellikle, 1980’li ve 1990’lı yıllarda yapılmış, bodrum katı olmayan, betonarme kalitesi günün istediği şartların çok uzağında yapılar var. Şimdi, bu yapıları dönüştürmek için kentin merkezinde yapılmalı durumunda bunlara ilave kat verilmesi gerekecek. Bu, kente ulaşım gibi, altyapı gibi ilave yükler getirdiği için bu konularla ilgili gerek il belediyesi gerekse -varsa- merkezdeki diğer belediyeler ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla arasında geleceğe dönük bu yıkılmamış, afet de görmemiş ama -Gürsel Vekilimin dediği gibi- depremde yorulmuş olan bu binaların dönüşmesiyle ilgili, bunların bir kısmının rezerv alanlara taşınması konusunda bir çalışma var mı? Çünkü aslında bu Komisyonun asıl amacı depremden önce alınması gereken tedbirler; bu sadece Elâzığ açısından değil, bütün Türkiye açısından. Yani şehrin merkezindeki yapı yoğunluğunu azaltma, yapıları imar artışı vermeden dönüştürme konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bir çalışması var mı?

İkinci olarak, demin sorduğum soruyu tekrar etmek istiyorum. 1999 depreminden sonra yapılan, 2007 yönetmeliğinden sonra da inşa edilmiş olan eğitim kurumları -daha çok okullar- ya da kamu yapılarıyla ilgili bir bilgi verebilir misiniz bize? Yani bu tür yapılarla ilgili bize ışık tutacağı nokta şu:

Bizim 1999 depreminden önce yapılmış olan tüm yapıların dönüşmesiyle ilgili genel bir ilkemiz var. Acaba 1999 depreminden sonra yapılmış olan yapılarda da benzer risklerin oranı nedir? Bu konuda bir sayısal veri verebilirseniz sevinirim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, buyurun.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Sayın Milletvekilim, resmî binaların birçoğunun yani yüzde 90'ının -biz hasar tespiti yaparken binanın yaşını tespit edemiyoruz malumunuz- 2007 Deprem Yönetmeliği'nden önce yapılan, daha önce depremsellik yaptırılmış, güçlendirilmesi gereken ama bir türlü güçlendirilmeyen binalar olduğu; birçoğunun okul, lojman, köylerdeki, kırsal kesimdeki cami gibi yapılar olduğunu söyleyebiliriz. 2009'dan sonra, son yönetmelikten sonra yapılan resmî binalarda hasar yok, bize öyle bir bilgi gelmedi Sayın Milletvekilim.

METİN BULUT (Elâzığ) – Çok kısa bir cevap vereyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Buyurun.

METİN BULUT (Elâzığ) – Gökan Zeybek Vekilim çok haklı bir şeye değindi, çok da doğru bir şey. Bununla alakalı şöyle bir esneklik yaptı Bakanlığımız: Sadece orta hasar değil -ağır hasarlıları zaten yapıyoruz- hafif hasar ve orta hasarlıların hepsine de kentsel dönüşümden istifade etme hakkı getirildi Sayın Vekilim.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Sayın Milletvekilim, riskli yapı olarak Bakanlığımız, malumunuz, 125 bin lira olan krediyi 200 bin liraya çıkardı, desteklerini daha da çok artırdı. Vatandaşın talep etmesi doğrultusunda Bakanlığımız kira yardımı ve kredi desteği sağlamaktadır. Malumunuz, yüzde 18 KDV yüzde 1'e düşürüldü. Bakanlığımız riskli yapıların dönüşümü hakkında gerekli destekleri vermektedir. Yerel yönetimlerle birlikte, inşallah, dönüşümün hızlanması zaruri görünüyor.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Bir soru daha soracağım, izninizle Sayın Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Buyurun.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Orta hasar ya da ağır hasar almamış, imar koşullarına göre de yapılmamış, şehrin de değerli bölgelerindeki yapıları vatandaş dönüştürmek istediğinde, yeni imar koşullarına göre de binasında eksilme var ise bu konuyla ilgili alınmış herhangi bir Meclis kararınız var mı? Bu konuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Belediye arasında yapılmış bir plan notu ya da plan değişikliği var mı? Yani 4 kat imar olan yerde 5 ya da 6 katlı bir bina var, bu binayı da vatandaş yıkıp yeniden yapmak istediğinde nasıl bir uygulamayla yüz yüzeyiz; onu da söylerseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, Elâzığ Belediye Başkanımız Şahin Şerifoğulları da toplantımızda.

Buyurun Değerli Başkanım.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Kıymetli Valim, çok saygıdeğer milletvekillerim; öncelikle sizleri saygıyla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Sizleri ilimizde ağırlamaktan dolayı memnun olduğumuzu, mutlu olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Tabii, Belediyemizde size geniş çaplı bir sunum gerçekleştireceğiz ama Sayın Vekilimizin sorusuna istinaden şunu söylemek istedim: Tabii, deprem öncesi, imar revizyonu ile ilgili bir çalışma başlatmıştık. 2016 yılında imar revize planı yapılmıştı. Bu imar revize planının eksikleri, aksaklıkları, işlemeyen yönleriyle ilgili çalışmalarımızı başlatmıştık. Depremle birlikte bu çalışmalarımızı hızlandırıp mayıs ayında yeni bir imar planı yaptık ve depremde ağır hasarlı ve orta hasarlı binaların

dönüşümünü hızlandırabilme adına da Meclisimizden yüzde 10 emsal artışı almayla alakalı yeni bir çalışma yaptık. Bu vermiş olduğumuz yüzde 10'luk emsal artışının da vatandaşlarımızın bir nebze de olsa binalarının dönüşümü noktasında katkısı oldu. Bazı bölgelerde yine emsal artışı ve kat artışıyla birlikte çalışmalarımız yapıldı. Bununla ilgili de geniş çaplı bilgiyi size belediyemizdeki sunumda ifade ederiz.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Başkanım, planları siz mi yapıyorsunuz, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı mı?

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Bizler Meclisimizden karar alıyoruz, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız onaylıyor.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz Değerli Başkanımıza.

Şimdi de Komisyon üyemiz, Adana Milletvekilimiz Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Valim, sayın milletvekillerim, özellikle ev sahibi Elâzığ milletvekillerimiz, Sayın Belediye Başkanım, değerli bürokratlar ve Komisyonun değerli üyeleri; tabii, öncelikle misafirperverliğiniz için ve sunumlar için çok teşekkür ediyoruz.

Elâzığ, gerçekten sismik hareketliliğin olduğu önemli bir bölge; Arabistan ve Avrasya plakalarının çarpışması sonucu Kuzey Anadolu Fay Kuşağı ve Doğu Anadolu Fay Kuşağı'nın kesişme noktası olan bir yer ve sismik hareketliliği çok yüksek olan bir yer. Hemen hemen her on yılda bir yıkıcı ve ağır ölümlü depremlerin yaşandığı bir bölge. Tabii, bu depremsellik yeni bir olay değil. Mesela, geçmişe baktığımızda, tarihsel süreçte, 1789'da Palu'da meydana gelen depremde 10 bin insanın hayatını kaybettiği kayıtlara geçmiş durumda. Dolayısıyla, burada, elbette, yapılaşma kadar deprem öncesi alınacak önlemlerin de son derece önemli olduğuna tekrar vurgu yapmak istiyorum.

Özellikle, buraya yaklaşık 30 kilometre uzaklıktaki Sivrice'de, yerin 20 kilometre altındaki kırılma sonucu meydana gelmiş olan depremde, Hazar Gölü'nün seviyesinin yaklaşık 1-1,5 metre yükseldiği ve 30 kilometre mesafedeki Elâzığ'da daha çok yıkımların meydana gelmiş olduğu, İstanbul Teknik Üniversitesinin, odaların ve sivil toplum örgütlerinin de yapmış olduğu çalışmalar neticesinde gözleniyor. Dolayısıyla, yine, geçen hafta Bayraklı örneğinde, Bornova örneğinde yaşadığımız, merkez üssü 107 kilometre uzaklıkta olan bir depremin o kadar mesafede zemin faktörü nedeniyle, alüvyoner ve yer altı su seviyesinin yüksek olduğu birimlerde çok daha ağır hasarlara neden olduğu ortaya çıkmakta. Bu nedenle, deprem öncesi alınacak önlemlerin son derece önemli olduğu burada da görülüyor.

Çalışma yapanlar, özellikle Çevrimtaş bölgesinde fay “zone”u üzerindeki deformasyon “zone”unun çok ağır hasarlar verdiğini görmüşler, tespit etmişler raporlarda. Dolayısıyla, bu deformasyon “zone”unda yeniden yerleşime gidilmesinin doğru olmadığına yani bu fay “zone”larının mutlaka çalışılarak bu fay “zone”larından uzaklaştırılması gerektiğine burada yeniden dikkati çekmek istiyorum. Bilemiyorum, ben Sayın Çevre ve Şehircilik İl Müdürüne sormak istiyorum: Yeniden bir yapılanmaya gidildi mi Çevrimtaş'ta? Çünkü deformasyon “zone”ları var, doğrudan onun üzerine yeniden bir yapılanma yeni insanların ölümüne sebebiyet verecektir, bu konuda bir uyarı yapmak isterim.

İkincisi de yine, tabii, bu alüvyoner zeminlerden uzaklaşmak adına, rezerv alanı olarak saptanan yerlerin mümkün olduğu kadar sağlam... Elbette ki mülkiyet sorunları var, elbette ki komşuluk ilişkileri var, elbette ki sosyolojik dengeler var ve insanlar mutlaka var oldukları yerde ikamet etmeye uğraşıyorlar ama cazibe merkezi olarak özellikle kayaç alanların olduğunu... Bundan bir ay önce Sayın

Gürsel Vekilimizin de davetlisi olarak geldiğimizde yaptığımız incelemelerde kayalık ve tatlı meyilli topoğrafyaya sahip birimlerin olduğu gözlenmekte. Hani, rezerv olarak özellikle bu kaya birimlerin seçilmesi ve buraları cazibe merkezi hâline getirmenin önemli olduğunu düşünüyorum.

Soruldu ama benim de burada sormak istediğim şu: 1999 bir milattı deprem ve yapı yönetmeliği açısından, 1999 sonrası yapılan binalarda hasarlar oluştu mu? Yıkıcı mıdır bu hasarlar yani o deprem yönetmeliği, yapı denetiminin getirdiği önlemler fayda sağladı mı? Onu bir sormak isterim.

Teşekkür ediyorum.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Sayın Milletvekilim, rezerv alanlarda, bütün bölgelerde sondajlı zemin etüdü yapıldı ve projeler bu etüt raporlarından çıkan sonuçlara göre geliştirildi. Çevrimtaş köyünde yer seçimi yapıldığını söylemedi Sayın Müdürümüz, herhâlde orada yer seçimi yapılmamış afet konutları için. Son depremde şehirdeki yaklaşık 120 bin binanın 80 bininden fazlası incelendi, neredeyse binaların yüzde 80’inde hasar tespiti yapıldı, hem kesin hasar tespiti hem itiraz hasar tespiti. 1999’dan sonra yapılarla ilgili ciddi bir hasar bilgisine ulaşamadık Sayın Milletvekilim, çok eski binalardan bahsediyorum genel olarak.

Arz ederim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yapı Denetim Yönetmeliği tam 15 kez değiştirilmiş ve hâlâ ne yazık ki ihtiyaca cevap veren durumda değil, bununla ilgili de çalışma yapılması lazım.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Deprem Yönetmeliği de 8 kez değiştirildi Sayın Milletvekilim, malumunuz artık, 9’uncu...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet. Tabii ki bu ihtiyaca cevap verecek şekilde düzenlemelerin yapılması lazım.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Dolayısıyla, standartlar sürekli değiştiği için Sayın Milletvekilim, en son 2019...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkürler.

ELÂZİĞ AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ OSMAN PIHTILI – Özür dileyerek, burayı desteklemek adına söyleyeyim: Yapılan konutları sadece rezerv alanları anlamında değerlendirmiyoruz. AFAD olarak özellikle kırsal kesimdeki yer seçim çalışmalarını yapıyoruz. Şahsın kendi arazisini bile, sadece fay hattının geçtiği lokasyonların dışında, heyelan kaya düşmesi ve su baskını afetine maruz bölgelerden seçmiyoruz. Bunlardan bir tanesi de Çevrimtaş fay hattının geçtiği Doğanbağı ve Çevrimtaş köyleri. Oralar Doğu Anadolu Fay “zone”unun içinden geçen köyler. Oralarda yer seçimi yapılmadı, en yakın bölgelere yerleştirilmeye çalışıldı ve öyle yapıldı.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyorum.

Yine Komisyonumuza ulaşan, özellikle köy evleri, afet konutlarıyla ilgili olarak, geçimini hayvancılıkla, tarımla sağlayan vatandaşlarımızdan bazılarının bu evlerin etrafında kendilerine müştemilat yapma noktasında alanlarla ilgili çeşitli talepleri olduğu, bunların bazı ihtiyaçlara cevap vermediğine dair biz de bir elektronik posta almıştık.

Köy evleri afet konutu çalışmalarına baktığımızda, 6 bin hak sahibinin, 4.827’sinin yer seçiminin yapılabildiğini, bunlardan 1.162’sinin kendi yerinde, 1.234’ününse toplu alanda bulunacağını; 535’nin muvafakat alması ve hisse alması gerektiğini; bunlardan 1.567’sinin çok katlı olduğunu -kaldı ki merkeze bağlı köy ve beldelerde çok katlı 911 hak sahipliği söz konusu- 329 vatandaşımızın afet konutu istemediğini ve 1.176’sının da aynı yerde değil, farklı yerde değerlendirilmesi gerektiğinden dolayı toplamda yüzde 80 gibi bir yer seçimi oranı var. Şimdi, görsellerde de gördüğümüz bazı evler bir mahalle şeklinde; 5 ev, 10 ev birbirine yakın şekilde konumlandırılmış. Burada hem hayvancılık

anlamında hem de tarımsal faaliyet anlamında ihtiyaç duyacakları -işte koruluk yapacaktır, kendine müstemilat yapacaktır- bununla ilgili bir talep, bununla ilgili bir düşünce, süreç içerisinde şu tercihler nasıl şekillendi, bir açıklar mısınız.

ELÂZİĞ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ VEKİLİ HİKMET ŞİŞECİOĞLU – Sayın Başkanım, köy evleriyle ilgili başta da söylediğim gibi, öncelikle, vatandaşın kendi arazisi. Vatandaş kendi arazisinde eğer konuttan hak sahibiyse, konutu ağır hasarlıysa konutunu yapıyor; ahır da ağır hasarlıysa, ahırdan da hak sahibi olması hâlinde konutu ve ahırını kendi parselinin içinde yapıyor zaten. Onun dışında, kendi yeri uygun olmayan, hisse problemini çözemeyen, kadastro yolu olmayan veya işte, Sayın Vekilimizin dediği gibi fay hattı, afete maruz bölge içerisinde olanları köyün en yakınındaki rezerv alanlara, Hazine arazilerine yer seçimi yaparak yerleştiriyoruz. Buralarda da hak sahibi sayısına göre parseli mümkün olduğu kadar büyük tutmaya çalışıyoruz, 500-600 metrekaresinin altına indirmiyoruz vatandaşa verdiğimiz parseli. Bunu yaklaşık 851 dönüme kadar çıkardığımız yerler de var. Buralarda size görsellerde koyduğumuz yerler yaklaşık 600 metrekaresel parsel içerisinde yapılanlar. Yan tarafına müstemilatını, vesaireyi ilave yapabilecek kadar kendilerine yer kalıyor. Ahırlarla ilgili, Hıfzıssıhha Kanunu’na göre oraya yerleştirmeniz gereken sayıya göre; eğer sayı diyelim ki 3’s’e, alanım yetiyorsa onu 1 dönüme kadar çıkarıyorum ama sayı 6’ysa, 500’ün altına düşmemek şartıyla 500’e kadar indiriyorum. Vatandaş kendi yerinde konutunu yapamıyor hisse probleminden ama ahırıyla ilgili daha kolaylaştırıcı olarak kendi parseline yapmasını ahırdan hak sahibiyse kolaylaştırıyoruz.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ediyoruz Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Vekili Hikmet Şişecioğlu’na sunumları için.

Böylelikle 2’nci sunumumuzu da tamamladık.

Değerli Valim, sırada 3’üncü sunumumuz gözüküyor; Elâzığ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün bir sunumu olacak.

Buyurun Sayın Bozkurt.

ELÂZİĞ AİLE, ÇALIŞMA, SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI SELAHATTİN BOZKURT – Sayın Valim, Sayın Komisyon Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz ve değerli hazrın; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcısı Selahattin Bozkurt olarak huzurunuzdayım; İl Müdürlüğümüzle birlikte buradayız.

Türkiye Afet Müdahale Planı çerçevesinde, çoğunuzun ya da hepinizin vâkıf olduğu kadarıyla, depremin yaşandığı ilk andan itibaren İl Müdürlüğümüz ve ihtiyaç duyulan personel, direkt, gerek Valilik gerek AFAD’ın binasına giderek orada çalışmaları üst düzeyde koordine ederlerken biz de saha ekiplerimizle birlikte sürecin başında bulunduk. O sebeple, detay bilgilere vâkıf olduğum için ben huzurlarınızdayım.

Çok detay bilgilere girmeden yine, zaten sunumlarda da çok sona geldik, onun için fazla detay bilgilere sizleri boğmadan ekranda görüldüğü kadarıyla zaten arz ediyoruz.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 26 ana hizmet grubundan, Türkiye Afet Müdahale Planı içinde zikredilen 26 ana hizmet grubundan 2 tanesi bizim Bakanlığımızın taşra teşkilatındadır. Biri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Psikososyal Destek Hizmetleri; bunun koordinasyonu bizlerdeydi. Yanı sıra, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürlüğüne bağlı olan ayni ve nakdi bağış ve depo yönetimi. Bu 2 alanda Bakanlığımızın gerek ödenek gerek personel desteğiyle biz süreci yönetmeye gayret ettik efendim.

Bu süreç içerisinde hiçbir engellimizin, dezavantajlı, kırılgan hiçbir yaşlımızın, kadının, çocuğun normal çadır alanlarında kalmasına göz yummadık; anında, çok hızlı müdahalelerle kuruluşlarımızı “Açık Kapı” uygulamasıyla, bütün çadır alanlarını gezmek suretiyle tamamını uzun bir süre kurum ve kuruluşlarımıza aldık, ta ki konteyner kentler kurulana kadar. İlk dönemde tespit edip kuruluşlarımıza

aldığımız ve daha sonra uygun şartlar kendilerine tahsis edildiğinde, sağlandığında kurumlarına geri dönen, engelli, yaşlı, kırılgan, dezavantajlı kesimler gittikten sonra hâlâ o dönemden kalan ve kurum bakımında kalması gereken yaklaşık 10 civarında dezavantajlı insanımıza hâlâ kurumlarımızda hizmet verdiğimizizi belirtmek istiyorum efendim.

Sayın Başkanım, psikososyal destek hizmeti, uzman ruh sağlığı personeli tarafından verilmesi gereken bir hizmettir. Bizim İl Müdürlüğümüzden ve Bakanlık teşkilatımızdan, Sağlık Bakanlığınan, diğer çözüm destek ortağımız olarak zikrettiğimiz Kültür Bakanlığımızdan, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı gibi merkez teşkilatlarından gelen yine ruh sağlığı alanında uzman olan personelimizle birlikte İl Müdürlüğümüzde oluşturduğumuz koordinasyon ve sekretarya biriminde gününbirlik sabah ve akşam toplantılarıyla sahaya intikal ederek... Burada, gün oldu, 53 ayrı çadır, pansiyon ve yatılı hizmet sunulan alana, her bir alana ihtiyaç kadar personeli sabah göndererek akşam kurumlarımıza dönüşlerini sağlamış olduk efendim.

Psikososyal destek hizmeti, diğer bütün hizmetler gibi, sıfıncı dakikada başlar. Biz de aynı anda, sıfıncı dakikadan itibaren sahada olmaya gayret ettik.

Baskil olsun, Maden olsun, Sivrice olsun; depremin etkilediği birinci derecede demin bahsettiğiniz Çevrimtaş, Duygulu, Görgülü gibi köylere biz depremin ikinci günü ne yapabiliriz... AFAD'ın kendi yapacakları vardır, takdir edersiniz. UMKE'ciler umumiyetle yoğun olarak sahadalar. Diğer 26 ana hizmet grubundan, Çevre Şehircilik gibi, her birinin hizmet alanları çok farklı olmakla birlikte psikososyal destek ihtiyacı duyan, ciddi anlamda travmatize olmuş bireylere yardımcı olmak anlamında bizim tek bir dakika sahayı boş bırakmadığımızı sizlere arz etmek istiyorum efendim.

Çok fazla görüntü almadık, sunumu da olabildiğince kısa tutmaya özen gösterdim ben çünkü AFAD'ın sunumunun çok fazla vakit alacağını biliyordum.

Yaşanılan deprem sonrası akut dönemde bölgede yürütülen psikososyal destek hizmetleri saha taramasıyla başladı. Biz 2 kez tüm sahayı baştan sona taradık efendim. 2 kez bu saha taranması sonucunda, 3 ana konteyner kentinin kaç kişiye hizmet vereceği yönünde bir bilgi ulaştırdık ve oluşturulacak konteyner sayısı böylelikle tespit edildi.

Süreci iki parça olarak tanımlıyoruz: Birincisi akut dönem, ikincisi akut sonrası iyileştirme dönemi. Akut döneminde takdir edersiniz ki bütün kamu kurumları temelde insanların barınma, giyinme, ısınma gibi ana ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik gayretler içinde olurlar. Bu alanda, bu akut döneminde... Ki Elâzığ depreminde biraz uzun sürdü çünkü hem artçı depremler hem kış koşulları hem sosyolojik yapı ara ara akut dönemin uzamasına vesile olacak bazı olayları beraberinde getirdi, bazı gelişmeleri beraberinde getirdi. İki haftaya yakın bir akut dönemde iç içe geçmiş hizmetler ama biz "iç içe geçmiş hizmetler" derken sahada gelen battaniye, ısıtıcı ve uzun vakit alacağından burada zikredemeyeceğim hizmetlerin yanı sıra, ilk anlamda psikolojik destek, daha öte psikiyatri ihtiyacı olan kişiler için de yine sağlık ekibiyle -bizim çözüm destek ortağımızdır- koordineli bir şekilde psikiyatri servislerine yönlendirmelerimizi de yaptık ve takiplerini de aynı şekilde devam ettirdik efendim.

Burada birazcık rakamlara girmiş olacağız; insan kaynakları ve müdahale ekiplerimize ilişkin sayısal verilerimiz bu tabloda yer alıyor. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın merkez teşkilatından 2 yönetici, 3 sosyal çalışmacı, 2 sosyolog, 1 psikolojik danışman olmak üzere 8 personel, merkez teşkilatımızdan bizlere destek için geldiler. İl Müdürlüğümüzden ve bağlı kuruluşlarımızdan 12 yönetici, 18 sosyal çalışmacı, 8 psikolog, 2 psikolojik danışman, 3 çocuk gelişimci, 37 sosyolog, 29 öğretmen, 35 destek ve lojistik personel -şoför, kameraman gibi personel- yanı sıra il müdürlüklerimizden, öncelikle ilk etapta civar illerimizden, "birinci destek illeri" dediğimiz illerden -Bingöl gibi, Tunceli gibi, Diyarbakır gibi- personel gece iki üç sularında buraya intikal etmeye başladılar, 24 Ocak'ın hemen ertesinde.

Çok hızlı bir şekilde geçeyim, çok detaylara dalmadan; sunuda rakamları görüyorsunuz.

Burada da yine mevcut insan kaynakları noktasında toplam -en sağ alttaki rakamı sizlere arz etmek istiyorum- 924 personelle akut dönemde biz hizmetlerimizi sunmuş olduk.

Müdahale yöntemleri burada sol başlıkta yer alıyor. Akut dönemde 49.573 psikososyal destek hizmeti -içi farklı olmak kaydıyla- vatandaşımıza sunuldu gerek sahada gerek evlerinde, daha sonraki süreçte de konteyner alanlarında.

Depremin ardından bölgede yürütülen psikososyal destek hizmetleri, şehir merkezinde afetten doğrudan etkilenen vatandaşlar için kurulan geçici konteyner alanlarına alınınca çadırların tamamı çok kısa bir süre içerisinde kapatıldı zaten.

Burada yine insan kaynaklarına ait veriler var. Bu 30 rakamı, akut dönem sonrası iyileştirme dönemlerinde 3 ana konteyner alanına, aslında 4 ana konteyner alanına bir hizmet için gittik; Sivrice, Aşağı Demirtaş, Doğukent ve Kırklar olmak üzere fakat Sivrice’de ihtiyaç olmadı, bir de orada kuruluşumuz olduğu için biz İl Müdürlüğü olarak hizmetimizi oraya götürmedik fakat gerek Aşağı Demirtaş’ta olsun gerek Doğukent’te gerek Kırklar konteyner alanında uzman arkadaşlarımız hâlâ gönüllürlük orada mesai yapmaktalar. Hizmetin yerinde sunumu, krizin önlenmesi ve özellikle aile içi iletişimde pandeminin de tetiklemesiyle birlikte yaşanan birtakım sıkıntılara bizler yerinde müdahale etmek amacıyla oradayız.

Benim sunacaklarım bunlardır efendim, arz ediyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Devam ediyor mu şu anda bu faaliyetler?

ELÂZİĞ AİLE, ÇALIŞMA, SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI SELAHATTİN BOZKURT – Devam ediyor efendim, arkadaşlarımız hâlâ oradalar; biz sıklıkla kontrol ediyoruz.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Çok teşekkür ediyoruz.

Evet, söz almak isteyen milletvekilimiz?

Kocaeli Milletvekilimiz İlyas Şeker söz istiyor.

İlyas Bey, buyurun.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Özellikle sunumlarından dolayı teşekkür ediyorum.

Ben bir başka konu için söz aldım. Sayın Başkanım, Kâmil Okyay Hocam kulağıma kar suyu kaçırdı; merak ettim, şu sunuma baktım. Buraya gelen, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı var, Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı var ve İzmit Belediye Başkanlığı var benim ilimden, bundan dolayı mutlu olduğumu özellikle ifade etmek istiyorum ama benim ilimde Büyükşehir dâhil 13 tane belediye başkanlığı var, sadece İzmit sadece İzmit Cumhuriyet Halk Partili, diğerlerinin tamamı AK PARTİ’li. Şimdi, bu arada Büyükşehirle yazışma yaptım, diğer ilçelerle yazışma yaptım; Büyükşehir Belediye Başkanlığımız veterinerlik hizmetleri dâhil olmak üzere, özellikle kırsal alanda destek olmak için tüm birimleriyle buraya gelmişler, bilfiil arama kurtarmada ve sosyal yardımlarda da destek olmuşlar; diğer ilçe belediye başkanlarımız da destek olmuş. Bunu özellikle de ifade etmek istiyorum yani listede CHP’liler daha fazla Başkanım.

Teşekkür ederim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bana katılıyorsunuz yani İlyas Vekilim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – CHP’liler daha fazla Başkanım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İşte, ben de onu söylüyorum.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ama hepsini yazma şansları yok, hepsini yazamazlar ki.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye o zaman onu yazıyor, diğerini yazmıyor?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yani niye İzmit’i yazmışlar da Büyükşehir yazmamışlar merak ediyorum o zaman.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben de aynı şeyi söylüyorum yani burada bir şey yapıyorsa bu, o halkın, o kentin insanına...

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, eminiz bütün belediyelerimiz de...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hepsini yazmak mümkün değil, hepsi yazılmaz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, siz daha iyi bilirsiniz, raporlamada “özet” dediğimiz bir şey vardır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Özet” derken; yok saymak özet mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, yok saymak değil.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Şimdi, değerli vekillerim, asla yok saymak olarak nitelendirmeyelim. Biliyorsunuz, her türlü uygulama...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Diyelim ki farkında olmadan bir şey olmuş, öyle kabul edelim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Her türlü uygulamada, ticari hayatta, ekonomik, mali hayatta, yapılan bütün bankacılık işlemlerinde bile, bilirsiniz ki “Hata, unutmaya istisnadır.” diye yazılır altına. Bu olay da öyle bir olay. Biliyoruz ki Elâzığ’da bütün belediyelerimiz son derece kapsamlı çalışmalar yürüttüler. Şurada sayfanın alabildiği kadarını buraya arkadaşlarımız sığdırmışlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım, ben biliyorum ki İstanbul’dan iş adamları, çok değerli iş adamları üçer beşer toplandılar, geldiler.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Onları da yazalım o zaman.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani burada kastedilen şu: “Yardım edenler” diye bir raporlama olsa, sadece konu başlığı o olsa “Elâzığ ilimizde 24 Ocakta meydana gelen depremde hayır hasenatta bulunan kişiler, kurumlar, şahıslar” diye bir raporlama olsa orada eksiklik olsa anlarım ben ama burada konumuz o değil ki yani özet hâlinde üç beş belediye örnek olarak yazılmış; diğerlerine de şahsında, gıyabında teşekkür edilmiş.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Örnek verilmiş.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Diğerlerine de şahsında veya gıyabında teşekkür edilir. Neyse, tutanaklara geçti zaten.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Sayın Başkanım, özür dileyerek...

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Buyurun Belediye Başkanımız.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Tabii, 24 Ocak depreminde devlet ve millet buluşmasının en güzel örneğini burada yaşadık. Yani siyasi parti ayrımı gözetmeksizin her belediye başkanımız, AK PARTİ’lisi, MHP’lisi, CHP’lisi ve iş adamlarımız, STK’ler mutlaka Elâzığ’a geldiler, Elâzığ’da bulundular, acılarımıza ortak oldular ve yaralarımızın sarılmasında katkı sağladılar. Bu noktada ben bütün belediye başkanlarımıza teşekkür ediyorum. Orada, sunuda, dediğimiz gibi, sadece birkaç belediyemizin ismi geçmiş ama siyasi parti ayrımı gözetmeksizin bütün belediyelerimizin ekiplerini burada gördük, şahit olduk; hepsinden Allah razı olsun.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, biz de buna şahit olduk, gerçekten Türkiye âdeta kenetlendi, her şeyini Elâzığ için seferber etti; hepsinin emeğine, yüreğine sağlık. Bu konuda da burada sadece Başkanımızın dediği gibi örnekler zikredilmiş oldu.

Evet, böylelikle Elâzığ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün sunumuyla Elâzığ İl Müdürlüğümüzün sunumları tamamlanmış oldu.

Şimdi Malatya ilimizin Afet ve Acil Durum Müdürü Mustafa Türker sunum yapacak.

Buyurun Değerli Müdürüm.

MALATYA AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ MUSTAFA TÜRKER – Sayın Valim, saygıdeğer vekillerimiz, değerli hazırun; şahsım ve kurumum adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Başta Elâzığ İl Müdürümüzün AFAD’la ilgili yapmış olduğu sunumdan sonra çok fazla detaya girmeden sizleri ana hatlarıyla bilgilendireceğim ancak sorularınız olursa da bilimiz çerçevesinde izah etmeye çalışacağım inşallah.

Saygıdeğer vekillerim, malumunuz olduğu üzere, bir afet ve acil durum olduğunda devletin bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte konuyla alakalı STK’ler, belediyeler ve bazen özel şahıslar, gönüllüler de hep birlikte müdahale cihetine gitmektedir. 2014 yılında yürürlüğe konulan Türkiye Afet Müdahale Planı da tam olarak bundan bahsetmekte. Son olarak meydana gelen 24 Ocak Elâzığ Sivrice merkezli depremin Malatya’yla birlikte çevre illeri de etkilemesi dolayısıyla bu çerçevede, tam çerçevesinde müdahalede -benden önceki konuşmacıların ve değerli katılımcıların tespitleriyle de anlaşıldığı üzere- müdahale noktasında ciddi bir eksiklik görülmemekte; âdeta bir senfoni orkestrası gibi, bütün kurum ve kuruluşlar, STK’ler, belediyeler el birliğiyle gönül gönüle müdahale etmiş ve bugüne kadar gelmiş bulunmaktadır.

İlk etapta ulaşım, haberleşme, arama kurtarma ve ilk yardım çalışmalarının öncelendiği bu tür faaliyetlerde mevsim yoğun kış şartları olmasına rağmen, bazı mezra ve köy yollarımız da kapalı olmasına rağmen, bahsettiğim gibi, sadece AFAD’ın değil, bütün kamu kurum ve kuruluşlarının desteğiyle, jandarmamızın özellikle sahadaki çadır dağıtımı ve kurulumundaki fedakârca tutumlarıyla ilk etapta -en ücra köşe, mezra dâhil- barınma ihtiyacını gidermek için çadırlar ulaştırılmış, kurulmuş, peşi sıra geçici barınma merkezleri, geçici ikameti sağlamak açısından il genelinde 916 da konteyner dağıtımı yapılmıştır. Yine bununla birlikte, ilimize Bakanlığımız AFAD Başkanlığınca 53 milyon 294 bin 852 lira acil yardım ödeneği gönderilmiş, bunun 32 milyon 500 bin lira civarındaki kısmı nakdî yardım, diğerleri ise barınma merkezlerinin işletme giderleri, hizmet alımı, kamu kurum ve kuruluşlarla yapılan ödemeler, personel giderleri gibi harcama kalemlerinde değerlendirilmiştir. Toplam olarak harcamamız 53 milyon 294 bin 852 TL’dir.

Değerli dinleyiciler, bunlardan, ağır hasarlı konut sahiplerinden 4.245 aileye 29 milyon 392.500 lira, 771 orta hasarlı konutta ikamet eden ailelerimize 3 milyon 10 bin lira, 46 iş yerimize 115 bin lira olmak üzere toplamda 5.062 aileye 32 milyon 517 bin 500 lira destek sağlanmıştır. Yansıda gördüğünüz gibi, deprem dolayısıyla çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının aynı ve nakdî dağıtımların sonucunda ilimiz genelinde bunların toplam maliyetleri de -kalıcı konutlar hariç- 74 milyon 706 bin 328 lira olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığımızca depremden sonra, bugüne kadar 3.567 bağımsız bölüm yıkıtılmış ve enkazı kaldırılmıştır. 6.576 afetzededen 4.845’i süresi içerisinde talep ve taahhütname vermiş, bunlardan 3.262’si hak sahibi olmuş ve 1.583’ü de reddedilmiş ağır hasarlı konut olarak. Orta hasardan da 1.213 afetzedemiz, 169 talep ve taahhütname verilmiş, 139 hak sahibi, 91 ret. Ağır ve orta hasarlı konutlardan toplama baktığımız zaman, 7.789 toplam afetzedemizden talep taahhütname için müracaatta bulunanlar 5.014 olup hak sahibi kabul edilenler 3.401, reddedilenlerin sayısı da 1.674 olarak görülmektedir.

İlimiz genelinde 3.469 konutun ihalesi yapılmış, konutların teslim süreci de etaplar hâlinde başlamış ve devam etmektedir. Bunlardan 517 tanesi -Pütürge ve Kale ilçelerimiz olmak üzere- AFAD tarafından teslim alınmış, kuraları çekilmiş ve hak sahiplerine teslim edilmektedir. Yeşilyurt ilçemizde

645 konutun ise proje çalışmaları tamamlanmış, ihale hazırlık aşamasında. Bu ay içerisinde ihalesi yapıp nisan ayında da yer tesliminin yapılması öngörülmektedir. Malatya ilinde, afet kapsamında, tamamlanmış rezerv konutla birlikte toplamda 4.114 afet konutu rakamına ulaşılmaktadır.

Merkez Battalgazi ilçemiz Gelincik Tepe 1'inci etapta 678 konut, 2'nci etapta 550, 3'üncü etapta 296 konut ve diğer ilçelerimizle birlikte konut sayıları bu şekilde görünmekte ve çalışmalar devam etmektedir.

Rezerv alan konut bilgilerini arz ediyorum: Pütürge ilçemizde 304, Kale ilçemizde 439, Battalgazi ilçemizde de 2.022 konut olmak üzere toplamda 2.765 konutun ve 16 ticarethanenin şehir merkezi rezerv alanlarında inşaatı devam etmekte. Pütürge ilçesinin özeline baktığımızda, burada yapımı tamamlanan 208 konutumuzun 179 tanesinin teslimi gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Yine, Pütürge'nin Tepehan Mahallesi'nde 96 konutumuzun inşaatı devam etmekte. Kale'de 309 konutumuz tamamlanmış ve 248'i teslim edilmiştir kurası çekilerek. Yine, Kale'nin farklı bir mahallesinde de 130 konutumuzun inşaatı devam etmekte. Battalgazi ilçemizin konut sayıları ekrana yansıdığı gibi. İlimizde Pütürge ve Doğanyol ilçelerinde, Pütürge'nin Ağalar ve Hatip Mahalleleri; Doğanyol'un da Çolak, İshak ve Gökçe Mahallelerinde kentsel dönüşüm çalışmaları yürütülmekte ve çalışmalar devam etmektedir. Gökçe Mahallesi'nde toplu konut alanı konut sayısı 129, ticarethane 76; inşaat çalışmaları sona gelmiş bulunuyor. Çolak ve İshak Mahallelerinde toplu konut alanı olarak konut sayımız 362, ticarethane sayımız 12; Pütürge'de, Ağalar ve Hatip Mahallelerinde 213 konutun ve 10 ticarethanenin kentsel dönüşüm çerçevesinde yapımı başlıyor.

Köy evlerine gelince: Burada bizim yer seçimi yapılan toplam afetzede sayımız 2.835; oransal olarak baktığımızda, yer seçiminde yüzde 86,5; konut yapılabilecek sayı 1.063 olarak görünmekte ve bunun da oranı yüzde 64 olarak karşımıza çıkmakta.

Şu anda Elâzığ iliyle, tabii, rakamlar oldukça düşük gelir sizlere. Toplam 3.275 hak sahibinden kendi yerine 487, toplu alana 576, hisse ve muvafakat alacak sayı olarak 419; bunlardan, yer seçimi yapılanlardan 1.178'i çok katlı ve yer seçimi oranımız da toplamda yüzde 79,5 olarak karşımıza çıkmakta.

TOKİ tarafından etaplar hâlinde ihaleler yapılmış olup toplamda 1.555 köy evi ihalesi yapılmış. Şu anda bunlardan 630 tanesinin fiilen inşaatı devam etmekte; 140'ının bu ay içerisinde teslim edileceğini, 8'inin de teslim edildiğini heyetimizin bilgilerine arz ediyorum.

Doğanyol ilçemizin Poyraz Mahallesi'nde teslim ettiğimiz 8 konutun görüntüleri bunlar. Kale, Bent ilçelerindeki köy evlerimiz; yine, Kale'den bir başka mahalleimiz, Battalgazi Bulutlu Mahalleimiz yansıda görünüyor.

Meydana gelen deprem dolayısıyla 53 milyon 294 bin 852 lira acil yardım ödeneği kullanılmış bulunulmakta olup 6.981 ağır hasarlıdan 4.799 kişinin talep ve taahhütname vermiş olduğunu; ağır hasarlı konutta ikamet edip ağır hasar alanlardan 916 vatandaşımızın geçici olarak konteynerde barındırıldığını; 3.262 konut ve 185 ağırdan da toplam 5.113 kişinin hak sahibi olduğunu; 2.835 yer seçimi yapıldığını bilgilerinize arz ediyorum.

Devam eden okul inşaatlarımızı görüyoruz yansıda. 10 okul, 183 derslik, 1'i çok amaçlı salon olmak üzere inşaat durumları ve bağışçılarımız da yansıda gördüğünüz gibi.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Afet ve Acil Durum İl Müdürümüze sorusu olacak olan İzmir Milletvekilimiz Kamil Okyay Sındır'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Vekilim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Tabii, Malatya ilimiz ve Malatya'daki yurttaşlarımız için de geçmiş olsun.

“Köy evi” ifadesini biraz açmanızı ben rica ediyorum. Tabii, büyükşehir olmadığı için... Malatya Büyükşehir değil mi?

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Büyükşehir.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Zaten Büyükşehirde niye “köy evi” ifadesi kullanılıyor? Şimdi, köyler artık yok, köy tüzel kişiliği de kalmadı. Dolayısıyla, köy tüzel kişiliği olmayan bir yerde hani belki konutun niteliği anlamında “köy evi” diyorsunuz; bunu anlıyorum ama büyükşehir olan, olmayan yerlerde köyün var olması, olmaması... Şimdi, İzmir’de yaşanan deprem sonrası konutlar normal bizim bildiğimiz, burada Elâzığ ilimizde de bugün yarın ziyaret edeceğimiz, konutlarını göreceğimiz üzere, işte, çok katlı yapılar, konutlar. Şimdi, köy evini, tek katlı olmasının dışında, normal bir konuttan ayıran ne gibi özellikleri olduğunu sormak istiyorum. “Köy” dediğimiz yerleşim biriminde köy halkının kendine özgü bir yaşam alışkanlığı ve ekonomisi var. Onun ihtiyaç duyduğu donatılar mı var bu köy evlerinde? Neler onlar, onu ben merak ettiğim için sormak istedim.

Teşekkür ediyorum.

MALATYA AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ MUSTAFA TÜRKER – Arz edeyim efendim.

“Köy evi” denmesinin nedeni... Proje Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız TOKİ tarafından yapıldığı için o şekilde adlandırıldı, biz de öyle devam ediyoruz. Belki de yanlış bir ifade, uyarınızla bundan sonra başka bir ifade belki kullanmak durumunda kalırız.

Kırsal mahalleler devam ettiği için hayatta, efendim, kırsal mahallelere yönelik olarak yapılan, tek katlı, eğer ahırdan da hak sahibi ise yanında ahır olan konutlardan kastımız buydu efendim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ahır da var yani öyle mi?

MALATYA AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ MUSTAFA TÜRKER – Evet efendim, proje ahırlı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tabii yani buradaki kastettiğim şey, mutlaka köyde yaşayan bir vatandaş normal kendi köy yaşamındaki evinde yani 2 baş hayvanını da barındırmak ister, bir kümesi olsun, oradan, tavuklarından yumurtasını alsın yani kendi ekonomisi için... Dolayısıyla, sizin yaptığınız bu köy evi tipi tek katlı konutların etrafında bunlar da zaman içerisinde olacaktır, oluşacaktır.

MALATYA AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ MUSTAFA TÜRKER – Doğrudur efendim. Ahırdan hak sahibiyse zaten ahırını da devlet yapıp teslim ediyor. Diğer müştemilatları için de uygun alanları var, vatandaşımız kendi imkânları ve ihtiyaçları çerçevesinde eklemeler yapabilecek.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz Değerli Malatya Afet ve Acil Durum İl Müdürlüğüne.

MALATYA AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ MUSTAFA TÜRKER – Sağ olun efendim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Şimdi, Malatya Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Rasim Bulut sunum yapacak.

Buyurun Değerli Müdürüm.

MALATYA AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ RASİM BULUT – Çok Değerli Başkanım, kıymetli vekillerim; Kurumum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Malatya İl Müdürlüğü olarak depremde görevimiz psikososyal destek hizmeti vermektir. Elâzığ Sivrice merkezde 6,8 şiddetinde meydana gelen depremin hissedilmesinin hemen ardından İl Müdürü olarak, ilgili müdürler ve psikososyal destek hizmet birimi ekibinin sekreteryasında görev alan personel Malatya Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl

Müdürlüğünde toplanmış ve deprem bölgesinde gerekli hizmetleri sunmak adına psikososyal müdahale ekiplerini görevlendirdik. Sonrasında, ilgili müdür yardımcımız AFAD İl Müdürlüğüne gitmiş, yapılan çalışmaları oradan takip etmiştir.

Depremle ilgili görsellerimizi, yine depremde zarar gören konutlarımızı yansıda görüyorsunuz. Depremin yaşandığı 24/1/2020 tarihinden pandemi sürecinin başladığı 12/3/2020 tarihine kadar sahada toplamda 123 psikososyal destek müdahale ekibi aktif bir şekilde görev yapmıştır. Bunlardan, bu ekiplerden yine İl Müdürlüğümüzden 61 personelimiz, İl Millî Eğitim Müdürlüğünden 14, İl Sağlık Müdürlüğünden 13 personelimiz, destek il müdürlüklerinden de 35 personel görev almıştır alanda çalışmak üzere. Alanda yapılan hane ziyaretlerinde psikososyal destek müdahale ekiplerince depremde en çok etkilenen Doğanşol, Pütürge, Kale ve Battalgazi ilçeleri başta olmak üzere, ilimizde toplamda 1.500 aile ziyaret edilmiş ve 6.300 kişiye psikososyal destek hizmeti sunulmuştur. Hane ziyaretleri sonucunda 30 aile Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) kapsamında değerlendirilmiş, 1 depremde huzurevine ve 1 depremde de yine özel bakım merkezine yerleştirilmiştir. Yine, yapılan hane ziyaretlerinde psikolojik desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilen 25 depremdeyle uzman psikologlar tarafından bireysel görüşmelerimiz yapılmıştır.

Yine, görüntüler depremde vatandaşlarımızdan; saha çalışmalarımızı, ekiplerimizi, hane ziyaretlerimizin görüntülerini, çadır kentteki hane ziyaretlerimizi görüyorsunuz yansıda.

Psikososyal müdahale ekiplerince yapılan hane ziyaretleri esnasında yine depremzedelere Müdürümüz tarafından hazırlanmış olan 2 bin adet bilgilendirme broşürü dağıtılmıştır. Vatandaşlarımıza çay ocağında broşürler dağıtılmak üzere yapılan etkinlikleri, depremde etkilenmiş 920 çocukla deprem bölgesinde yapılmış çeşitli etkinlik görüntülerini görüyorsunuz. Yine, çocuklarla ilgili, Hacivat ve Karagöz etkinliklerimiz, palyaço yüz boyama, spor, çeşitli etkinlikler görölüyor yansıda.

Yine, özellikle, Doğanşol ve Pütürge'deki okullarda 650 öğrenciye yapılan hane ziyaretleri esnasında çocuklara oyuncak dağıtımı yapılmıştır, destek verilmiştir. Evet, yine, sahada hane ziyaretleri sırasında çocuklarımıza hediye takdim edilmiştir.

Yine, yapılan çalışmalar esnasında AYDES sistemi aktif bir şekilde kullanılmıştır, bu sistem üzerinde sahada görev alan personelin görevlendirilmeleri ve yapılan etkinliklerin kaydı yapılmıştır.

Deprem sonrasında psikososyal destek çalışmaları devam ettiği sırada çeşitli il müdürlüklerinde görev alan eğitimciler Bakanlığımız tarafından yine ilimizde görevlendirilmiş ve yine bu eğitimciler tarafından alanında görev alan meslek elemanlarına eğitim çalışmaları yapılmıştır. İl Müdürlüğümüzdeki eğitimlerimiz devam ediyor.

Bakanlığımız tarafından ilimize gönderilen mobil sosyal hizmet merkez aracını görüyoruz yansıda. Alanda çalıştığımız süre içerisinde aktif bir şekilde bu aracımızı kullandık. Evet, yine bu görüntüler de mobil sosyal hizmet merkezinden.

Yine, deprem bölgesinde çalıştığı süre zarfında Bakanlığımız tarafından gönderilen psikososyal destek yelek ve montlarının görüntülerini görüyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, sunumu gerçekleştiren Malatya Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürümüz Rasim Bulut'a teşekkür ederiz.

MALATYA AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ RASİM BULUT – Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Emeklerine sağlık, kolaylıklar diliyoruz çalışmalarında, başarıların daim olsun inşallah.

Şimdi de sunumunu yapmak üzere Malatya Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Fikret Onhan’a sözü bırakacağız.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Sayın Başkanım ve kıymetli milletvekillerimiz; hepinizi şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum.

Fikret Onhan, Malatya Çevre ve Şehircilik İl Müdürü.

Sayın Başkanım, 24 Ocak 2020 Cuma günü saat 20.55’de Elâzığ ili Sivrice merkezli deprem, ilimizde de etkin bir şekilde hasar bırakmış ve vatandaş tarafından etkin bir şekilde hissedilmiştir. Hasar tespit işlemleri TAMP görevi gereğince Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından, Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüz tarafından temin edilen diğer illerdeki teknik personel ve ilimizdeki belediyelerde çalışan teknik personel marifetiyle süratle en kısa sürede yapılarak tamamlanmıştır.

Meydana gelen deprem sonucunda Malatya ilimizde 5 tane ilçemiz genel hayata etkililik kriteri kapsamına alınmıştır. Bunlar daha çok Elâzığ’a doğru, doğu kesimde olan ilçelerimiz ve bu ilçelerimizin büyük çoğunluğunda da kırsal kesimdeki konutlarımız ağırlıklı olarak etkilenmiştir. Yeşilyurt ve Battalgazi merkez ilçelerimiz ile Kale, Doğanyol ve Pütürge ilçelerimizde etkin bir şekilde hissedilmiştir.

Yapılan hasar tespit çalışmaları sonucunda 64.835 binada ve 227.450 bağımsız bölümde hasar tespiti çalışmaları yapılmış, bu hasar tespiti çalışmaları AFAD İl Müdürlüğümüze gönderilerek hak sahipliği çalışması süratle başlatılmıştır.

Bu yansımızda bina ve bağımsız bölüm bazlı veriler sunulmakta. İlçe bazlı olarak, Battalgazi, Pütürge, Doğanyol, Kale ve Yeşilyurt ilçelerimizdeki bina bazlı hasar durumlarımız, ağır hasar durumlarımız.

Bu yansımızda da yine bina bazında hasar tespit durumumuz az, ağır hasarlı, orta hasarlı, acil yıkılacak ve hasarsız şeklinde; bir de yıkık tablomuz görülmektedir.

Acil yıkılacak ağır hasarlı, yıkık konut ve ticarethane ihtiyaç tablomuzda Malatya ilimizde toplam 7.005 konut ihtiyacımızın 3.669 ağır, 262 adet de ticarethane ihtiyacı olduğu gözükmemektedir hasar tespit sonuçlarında.

Yıkım çalışmalarına akabinde süratle devam edilmiş, 6.697 -bina bazlı bu verimiz- binadan 2.257 adeti yıkılmış. Yıkım çalışmaları, vatandaşlarımızın tahliyesi, özellikle kış şartları olması sebebiyle, başka binası ağır hasarlı olup sadece eşyasını binada tutmak isteyen vatandaşlarımızdan dolayı biraz ağır gitmektedir.

Malatya’da, merkez ilçelerimiz Yeşilyurt ve Battalgazi’deki çok katlı binalarımızda yoğun bir hasar tespiti oluşmadı. Hasar oluşan binalarımızdaki yıkımla ilgili görüntüleri görüyoruz yansıda.

Battalgazi ilçemizde “Gelincik Tepesi” diye ifade ettiğimiz mera parselimizin süratle TOKİ Başkanlığımıza devrini gerçekleştirerek burada 1.500 adet konutun yapımı başladı. Yine “eski Malatya” diye tabir ettiğimiz alanımıza da -70 bin metrekare alanda- 494 konut yapımı planlanmış ve inşaatlarına başlanmıştır. Başlanan inşaatların yazısı da gözüküyor, tekrara girecek ama AFAD Müdürlüğümüz de yansıtmıştı. “Gelincik Tepe” diye bahsettiğimiz alanda ilk etap 678 konutumuz, 38 blok 2+1 ve 3+1 şeklinde planlanan konutlarımız. Yine, Gelincik Tepe ikinci etap, Gelincik Tepe üçüncü etap çalışmalarımızı ve “Eski Malatya” diye tabir ettiğimiz alandaki, rezerv alanımızdaki dönüşümleri görüyoruz.

Tabii, deprem alanına en yakın ilçelerimiz Doğanyol ve Pütürge olduğu için bu bölgelerde daha ziyade hasar tespiti görülmüştür. Bu alanımızda da arsa üretimini süratle gerçekleştirip TOKİ'ye devirlerini yaptık, akabinde de Pütürge merkezde 208 adet konut yapımı tamamlandı, kuraları çekildi, afetzedelere teslim edildi,. Yine, Tepehan beldemizde 96 adet konutun yapımı devam ediyor, iki ay içerisinde konut teslimi yapılması planlanmakta.

Kale ilçemizde, afetzedeler için oluşturulan yer teslimlerini, gerek Millî Emlak Müdürlüğümüz gerek mera alanlarındaki tasdikleri süratle dönüştürerek TOKİ'ye devirlerini sağladık. Bu alanda da yine Bağlıca Mahallemizde 71 adet konutun; Kale, Kumluyazı ilçemizde 134 adet konutun; Mahmut Dursun Mahallemizde 134 adet konutun... Bunların birçoğu tamamlandı, afetzedelere teslimi yapıldı AFAD Müdürlüğü tarafından.

Köy evleri olarak da 822 adet konut ve 605 adet ahır yapımı planlanmış; konutlardan 633'üne başlanmış, yine 476 adet ahırın da yapımı çeşitli aşamalarda devam etmektedir. Kale Bent Mahallemizde hem ahırdan hak sahibi olan hem de konuttan hak sahibi olan vatandaşlarımızın ahır ve konutlarının yapımı tamamlanma aşamasına gelmiş, bu ay sonu itibarıyla teslimlerin yapılması planlanmaktadır TOKİ Başkanlığımız tarafından. Yine, Kale İkizpınar köyümüzdeki afetzedelere yapılan konutlarımız; Kale Erdemli Mahallemiz; Doğanyol Poyraz Mahallemizdeki afetzedelere konutlarımız yansıda görünüyor. Doğanyol Akkent'te konutlarımız teslim edildi. Battalgazi Çolaklı Mahallemizdeki konutlarımız, Bulutlu Mahallemizdeki konutlarımız bu gördüklerimiz. Bunlar da ahırlı konutlar; konutlar bir bölgede, ahırlar başka bir bölgede planlanacak şekilde yapıldı. Battalgazi Düzyol Mahallemizdeki konutlarımız, Pütürge Pazarcık Mahallemizdeki konutlarımız...

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Bu proje diğerinden farklı mı?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Evet, bu altı depo veya ahır, üstü konut şeklinde planlandı.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Yalnız, tek ihale yapıldı, daha sonra çift katlı yapımından vazgeçildi.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Evet.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Betonarme mi oldu?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Evet, altı perde, betonarme; üstü hafif çelikten yapılıyor.

Riskli alan çalışmalarımız... Özellikle bizim burada depremde az hasar oluşmasının, merkezlerde az hasar oluşmasının en büyük sebebi yapı stokumuzun çok iyi olması; o, Malatya açısından büyük şans ama bazı bölgelerimizin dönüşüme ihtiyacı olduğu gözüküyor, o dönüşüm alanları da çeşitli etaplar hâlinde devam etmekte. Yine, Battalgazi ilçemizde, Şehit Fevzi Mahallemizdeki ilk etap alanının dönüşüm startı verildi, ihale aşamasına gelindi, konut inşaatına süratle başlanacak. Yansıda eski hâlini görüyoruz, bunlar da planlanan konutlarımız.

Yine, Pütürge ilçemizin merkezinde, özellikle bu alanda ağır hasarlı binanın çok olması sebebiyle yer problemi de arazi problemi de sıkıntı yarattığından dolayı bu alanın yerinde dönüştürülmesine karar verildi ve dönüşüm çalışması devam ediyor. 313 adet konut, 10 adet ticarethane, 1 cami yapımı planlanmakta.

Doğanyol ilçesi, depremden en çok etkilenen ilçemiz olduğu için bu ilçemizin 3 tane merkez mahallesi yerinde dönüşüme tabi tutuldu ve işlemleri devam ediyor. Gökçe beldemizde dönüşüme tabi tutulan konutların yapımı, görselleri bu yansıda gördüklerimiz; bitme aşamasına geldi, bunların tesliminin iki ay sonra yapılması düşünülüyor. Yine, Doğanyol ilçesi Çolak ve İshak Mahallelerinde de benzer bir şekilde yerinde dönüşüm yapılarak vatandaşlarımıza konutlarının en kısa sürede teslim edilmesi planlanmaktadır.

Ayrıca, daha önce Komisyonunuz tarafından sorulan soruyla ilgili olarak şunu söylemek isterim: Yapı Denetim Kanunu yürürlüğe girdikten sonra yapı hasarlarıyla ilgili de elimizde herhangi bir yapıda, yapı denetime tabi olarak yapılmış betonarme yapılarda herhangi bir hasar kaydı ve resmî kurumlarda herhangi bir hasar kaydı tespit edilmemiştir; bu açıdan daha çok ömrünü tamamlamış yapılarda, süratle dönüştürülmesi ihtiyaç olan yapılarda bu hasarlar gözlenmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz.

Malatya Milletvekilimiz Ahmet Çakır söz istiyor.

Buyurun Sayın Vekilim.

AHMET ÇAKIR (Malatya) – Sayın Başkan, Sayın Valim, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli katılımcılar; öncelikle ben de başta Sayın Valimiz olmak üzere Elâzığ milletvekillerimize, Belediye Başkanımıza güzel ev sahipliklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Elâzığ depremini Malatya olarak biz de yaşadık ama Elâzığ'ın çok daha büyük bir deprem yaşadığını, daha çok etkilendiğini, burada bizim 4-5 katımız bir etki oluştuğunu buradaki sunumlarda da net bir şekilde gördük. Tabii, burada yaşananlar gerçekten... Başta vekillerimiz de ifade ettiler, Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere bakanlarımızın aynı anda burada olmalarının, bir ay boyunca burada 3 Bakanımızın sahada olmasının buradaki depremin acılarının az hissedilmesi veya yaralarının sarılması anlamında da çok ciddi adımlar atıldığı zaten sunumlarda gözüküyor.

Aynı şekilde, tabii, Malatya'mızda da -üç aşağı beş yukarı- buna yakın güzel gelişmeler de oldu. Yine, Afet ve Acil Durum ve Çevre Şehircilik Müdürlüğümüz, Sosyal Hizmetler Müdürlüğümüz sunumlarıyla rakamsal olarak da ortaya koydular.

Burada, tabii ki yapıların -Başkanımız ifade etti- yani 2000 yılından sonra yapılmış, normal planlı yapılarda bir hasarın olmadığı Malatya'mızda gözüküyor. Daha çok, gerçekten yıkılmaya çok yakın, deprem dahi olmasa oturulması sakıncalı görülecek kadar riskli yapıların yıkıldığını görüyoruz. Bu depremle birlikte de tabii ki bir bilincin artması, toplumun her kesiminin sağlıklı bir şekilde bu dönüşüme katkı sağlaması çok önemli.

Tabii, deprem anında, deprem sırasında yaşanan sürecin yönetimi sivil toplum kuruluşlarının, bütün belediyelerimizin burada olması, bütün birimlerin bu arayışı sarmak adına elinden gelen -bir fert dahi- bir gayret ve çaba içerisindeydi ve bu süreç de gerçekten iyi yönetiliyordu.

Tabii ki burada ifade, dil ve beklenti oluşturmak çok önemli. Bu kentsel dönüşüm alanları için de geçerli, özellikle deprem çalışmalarımız sırasında da bunları gördük; onlarca sunum, belki binlerce sayfa tutacak çalışmalar neticesinde temel olarak aslında o yapı stoklarının dönüştürülmesi... Bu deprem buna bir vesile oldu, aslında birbirine çok yakın. Dolayısıyla, bu kentsel dönüşüm esnasında da beklentilerin çok yüksek olması veya oradaki algının iyi yönetilmesi çok çok önemli yani buraya ayrılacak kaynaktan da önemli, binaların gerçekten modernizasyonunda da önemli. Hâliyle bu beklentiyi yönetmek gerekiyor, bizim de gerçekten dilimize dikkat etmemiz gerekiyor; yoksa oraya konulan projeler... Ben burada gördüm, gerçekten Elâzığ'da, sağ olsun, bütün idarecilerimizin, milletvekillerimizin gayretiyle de süreç çok hızlı, beklenilenin daha ötesinde hızla tamamlanıyor. Bizde de işte, iki yerleşim yerimiz, Doğanyol ve neredeyse merkezin tamamı etkilendi. Yeniden oluşturulan iş yerleriyle birlikte yeni bir iş yeri oluştu, yeni bir çarşı, yeni bir merkez oluştu; Gökçe aynı şekilde. Zaten yapılar birbirine yakın; Malatya'mızda, Elâzığ'da yapılan konut yapıları yüzde 90-95 birbirine benzerlik arz ediyor. Malatya'mızda gerçekten memnuniyeti daha yüksek bir oranda olarak görüyorum. Çünkü bunların çok iyi izah edilmesi gerekiyor. Biz kentsel dönüşüm esnasında da bunları çok yaşadık Sayın Başkanım yani bir kentsel dönüşüm alanına gidiyorsunuz, orada onlarca toplantı yapıyorsunuz, oturup izah ettiğiniz zaman oranın gelişimi, gelecekteki altyapısı, sosyal donatı alanları, çocuklara,

gençlere yönelik yapılacak yerlerle ilgili insanların hak kaybının olmaması yönünde verilecek fiyatlar, oluşturulacak yapı şekilleri... Bir akşam toplanıyorsunuz, inanılmaz bir memnuniyetle kalkıyorsunuz, razı oluyorsunuz, notlar alıyorsunuz, geliyorsunuz, bir hafta sonra bakıyorsunuz ki arkanızdan tekrar bir şey kaynamış. Ya, sayın muhtarım, burada herkes anlaştı, orada kanaat önderleri vardı diyoruz, “Ya Başkanım, sen gittikten sonra biri kalktı dedi ki: ‘Ya, siz böyle razı olursanız size bu da fazla.’” falan veya da “Siz eğer direktirseniz, devlet bir tane daha size verir, vermek de zorunda.” gibi... Bu çok şeye açık bir konu. Ya, çabuk provoke edilebiliyor ve beklentiler inanılmaz derecede ileriye gidebiliyor. Dolayısıyla, bu beklentileri gerçekten hak ve hakkaniyet çerçevesinde, mağdurların mağdur edilmemesi anlamında, insanların mağduriyetinin giderilmesi anlamında olduğu kadar da gerçekten istismar eden veya da buradan farklı amaç güdenlere de fırsat vermemek gerekiyor.

Yani, dolayısıyla, dediğim gibi, bu deprem sırasında da bu ifade çok önemli, ifade dili çok önemli. Yoksa ödeme koşulları, şu anki teslim edilen binanın değeriyle alınacak bedelle onu çok uzun vadede faizsiz bir ödemeyele ekonomik rakamları ne kadar öne koyarsak zaten karşının bir avantaj sağladığı gözüküyor ama buna rağmen, bir memnuniyetsizlik varsa... Tabii, memnuniyetsizliğin sebepleri var, demin de geçti işte “Ön cepheden niye çıkmadı, arkadan çıktı?” veya işte, konut yapıyoruz bir yere 30 tane, 40 tane -her neyse- 20 tane; “Ya, 500 metre aşağıda bir yer vardı, oraya yapılsın.” diyor 20 tanesi ama büyük çoğunluk “Buraya yapılsın.” veya “Aşağı uygun değil.” diyor. Bu tür böyle beklentileri de çok iyi izah ederek, işleyerek gitmek lazım ama orayı bir karıştıran olduğu an -hangi bölge olursa olsun- orada memnuniyet düşüyor. Bu konuda gerçekten hep birlikte, inşallah, buna vurgu yapabilirsek beklentiler konusunda kentsel dönüşümleri daha da hızlandırabiliriz diye düşünüyorum. Yoksa temel burada baktığımız, işte Malatya’mızdan baktığımız zaman, son dönemde yapılan, 2000 yılından sonra yapılan yapılarda en ufak bir hasar, tek bir hasar dahi göremiyorsunuz. Ruhsatsız, kaçak veya kontrolsüz, neredeyse maili inhidam durumuna gelmiş birçok binada insanlarımızın oturduğu bir gerçek ama bu yapıyı dönüştürmek istediğiniz zaman karşının “Tamamen karşılıksız bir şekilde, ben hiç emek vermeden, katılmadan, yorulmadan bu gerçekleşsin.” beklentisini oluşturmamak lazım. İdareler, kurumlar, yönetimler, ildeki paydaşlar olsun, bir o kadar vatandaşın istek ve talebi çok önemli, bunların iyi yönetilmesi lazım. O algı yönetimini oluşturmazsak kentsel dönüşümde gerçekten yılları bulan veya zorlukları bulan süreçler yaşıyoruz. Bu da aslında insanların hayatı tehlikesi; herkes biliyor, her bölgede deprem bekleniyor, bizim fay hatlarımız şu an aktif. İşte, Narlı’ya doğru, bizim Pazarcık’a doğru, Hatay’a doğru olan fay hatlarımızda uzmanların açıklaması, depremin beklendiği yönünde yani Sürgü’den devam eden, Erkenek’ten devam eden hatta. Dolayısıyla, bunun gibi her bölgemizde var yani hangi bölgemize giderseniz gidin. Dolayısıyla, bu süreçte kentsel dönüşümü hızlandıracak sadece kanuni, yasa olarak çıkardığımız kanunlarla, yasalarla, sistemle gitmek kadar da insan yönetilmesini, beklemesini ve toplumun hep birlikte katkısını sağlamak çok önemli diye düşünüyorum.

Ben, buradaki değerli müdürlerimize de teşekkür ediyorum çünkü sahada çalıştıkları için her detayına hâkimler. Aynı şekilde milletvekillerimiz, bütün insanların isteğini, talebini, eleştirisini net bir şekilde takip ediyorlar.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, biz teşekkür ediyoruz.

Kocaeli Milletvekilimiz İlyas Şeker söz istiyor.

Buyurun Sayın Vekilim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Evet, ben de Malatyalılara geçmiş olsun diyorum.

Şimdi, şu bina bazında hasar tespit durum tablosuna bakıyorum, yaklaşık 59.400 bina elden geçirilmiş. Bunlardan yıkılan ve acil yıkılacak olanlar yüzde 1,5 civarı, yüzde 10 civarı da ağır hasarlılar. Şimdi, yıkılmış olan veya acil yıkılacak olanlarla ilgili Bakanlık bir çalışma yapıyor zaten. Hızlı bir

şekilde konutlar yapılıyor, hatta bir kısmı yapıldı, teslim edildi, geriye kalanlar da devam ediyor. Ama bunların içerisinde 319 tane de orta hasarlı bina var. Şimdi, bu orta hasarlı binalarla ilgili ağırlıklı olarak bunu vatandaşın yapması gerekiyor, kredi desteğini alıp binasını güçlendirmesi lazım, projesini yaptırıp güçlendirmesi lazım. Bununla ilgili süreç nasıl yürüyor? Bir süresi var mı bunlarla ilgili, orta hasarlılarla ilgili? Ne zamana kadar bunlar güçlendirilecek? O tarihe kadar güçlendirilmezse ne olacak? Bu önemli çünkü biz bunu Kocaeli’de yaşadık. 1999 depreminden sonra orta hasarlı binaların güçlendirilmesi için bir süre verildi. Bununla ilgili, proje yapımıyla ilgili lisanslı bürolar, mühendislik büroları tespit edildi, kredi desteği verildi ama maalesef, hâlâ, şu an itibarıyla yıkılmayan binalar var veya güçlendirilmeyen binalar var. Hatta 2012’lerden sonra -yanlış hatırlamıyorsam- kanun gereği de bunlar o tarihe kadar güçlendirilmediği için ağır hasarlı konumuna geldi, kanun gereği ağır hasarlı konumuna düştü ve yıkılması gerekiyor. Şu anda bu konuda belediyeler uğraşiyor. Burayla ilgili, 319 tane orta hasarlı binayla ilgili takvim nasıl yürüyecek? Bu konuda bir bilgilendirirseniz memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – 7269 sayılı Afet Kanunu’nda -yanlış hatırlamıyorsam, AFAD Müdürümüz daha iyi bilir- bir yıl içinde güçlendirme projesi hazırlatıp, üniversitelerde ilgili uzmanlardan güçlendirme projesini hazırlatıp, AFAD Müdürüne sunup oradan onaylandıktan sonra binalarını güçlendirmeleri gerekiyor; aksi takdirde, binalarının yıkılması gerekiyor.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bu binaların güçlendirilmesinin yapılmasıyla ilgili projeyi herhangi bir mühendislik ofisi yapabiliyor mu yoksa bir bilgilendirme mi oluyor?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN –Hayır, üniversitelerin yetkili birimlerince onaylanma şartı, zorunluluğu var yasa da. Bu binaların, kişiler tarafından onaylanması gerekiyor; ayrıca yapı denetim firmaları tarafından da onaylanabiliyor bu raporlar. Ondan sonra, güçlendirme kredisi için AFAD Müdürlüğüne projeyi sunuyorlar, AFAD Müdürlüğü proje desteği vererek güçlendirmesini temin ediyor diye biliyorum.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – “Bir yıl” diyorsunuz, üç ay yaklaşık geçti, kaldı yedi sekiz ay...

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Bu hasar tespit kesinleşme rakamından sonra bir yıl diye düşünmemiz gerekiyor.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Takip ediliyor mu?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Evet, evet, tabii ki.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İnşallah Kocaeli gibi olmaz.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Zaten birçoğuna artçı depremlerden sonra tekrar bakıldığı için ağır hasar kaydı alarak düşüyor, rakam daha yüksekti. Belki bir kolonda, belki basit bir şeyde güçlendirmeyi gerektirecek yapılardır bunların çoğu.

BAŞKAN RECEP UNCUGÖLU – Peki, şu ana kadar güçlendirme ruhsatı almış, krediden yararlanabilen kişi sayısı ne kadar?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN –Henüz başvuru olmamış Sayın Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCUGÖLU – Henüz başvuru olmadı.

Peki, bu 319’un ne kadarı ağır hasara dönüştü? Onunla ilgili bir bilgi var mı elinizde?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN –Sanırım rakam 700 civarlarındaydı, bu artçı depremlerle beraber tekrar vatandaşların talebi üzerine hasar tespiti yaptıkça ağır hasara geçenlerin zaten tahliyesini sağlayıp yıkımlarını sağlıyoruz. Bu rakam en son 319 olarak kayıtlarımızda olan rakamlarımız.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, bir de burada, acil yıkılacak, yıktırılacak ya da ağır hasarlılar 6.697 adet bir sonraki sunum tablosunda. Bunlardan yıkımı gerçekleştirilebilenler de 2.257 adet.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Acil yıkılacak yapılarımızın tamamını yıktık.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Üçte 1 oranında şu anda yıkım gerçekleştirilebilmiş gözüküyor.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Evet.

Kırsalda, daha çok bizim kırsal mahallelerimizde, “köy” diye tabir ettiğimiz, büyükşehir olunca mahalleye dönüşen alanlarımızda, mezralarda vatandaşlarımızın birçoğu başka illerde yaşıyor, yazlık olarak kullanıyor. Konut yapıp oturan vatandaşımız yok, tahliyeleri sağlandı ama eşyaları yeni konut yapıncaya, teslim edilinceye kadar müsaade ettiğimiz vatandaşlarımız var yani ağır hasarlı binalarda kalan vatandaşlarımız yok.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Bunlar ikamet edilmiyor bu binalarda. Bu binalarda elektrik, su gibi hizmet var mı?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN –Onları zaten biz kestik.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Bir de şunu sorayım vekilimize söz vermeden evvel: Burada 7.005 acil yıktırılacak ağır hasarlı, yıkık konut, ticarethane toplamına baktığımız zaman 3.669 adet de ahır gözüküyor. Bu rakam bir hayli yüksek, neredeyse yarısı kadar.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Afet etkilene alanımız daha çok kırsal bölgeler Sayın Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet.

Peki, burada nasıl projelendiriyorsunuz; ahırlarda metrekare ne, inşaat betonarme mi, farklı mı, neye göre değerlendiriyorsunuz?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Yok, hayır, çelik, yine çelik.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Peki, metrekareleri nedir?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – 45 metrekare diye biliyorum TOKİ’nin yaptıklarını, ayrı yapıyor. Şöyle bir örnek göstereyim...

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Hangileri örneğin?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Şu yansıda gördüklerimiz.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Ha, evet. 45 metrekare mi?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – 45 metrekare, evet. 7-8 kadar hayvan... Besicilik, tabii, farklı bir şey ama köyüne gittiği zaman vatandaşın ihtiyacını görebilecek, 1-2 hayvan besleyebilecek kadar planlanmış.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Çelik konstrüksiyon, 45 metrekare; vatandaşa teslim ediliyor.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Evet efendim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Tamam.

Teşekkür ederiz.

İstanbul Milletvekilimiz Ali Kenanoğlu söz istiyor.

Buyurun Sayın Vekilim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, İzmir’de şöyle bir sorunla karşılaşmıştık, bu belki genel bir sorun ve burası açısından da sorulabilir: Bu, ağır hasar, orta hasar ve az hasar kapsamında zemin ve temel faktörü. Şimdi binaya “az hasarlı” deniliyor binanın kendi durumuna bakılarak yani boyasına, badanasına ya da duvarına, çatlağına bakılarak ya da “orta hasarlı” deniliyor ve “Bu güçlendirilebilir.” deniliyor ama oranın zeminine baktığınız zaman güçlendirme maliyeti, yapımının belki de çok daha üstünde çıkıyor. Bu tür hasar tespitlerinde, derecelendirmelerinde bu zemin ve temel faktörü ne oranda dikkate alınıyor yani bunu nasıl yapıyorlar burada?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Tabii, biz ilk etapta zemin değerlendirmesine bakmıyoruz, sadece deprem anında binada oluşan yapısal hasarlar üzerinden değerlendirme yapıyor. O daha çok binayla ilgili risk analizi tespitlerinde uygulanan bir yöntem, zemin etüdünün de araştırılarak karar verilmesi. Zaten orta hasar olan binalarda bu yapıyor güçlendirme projesi hazırlanırken ama ağır hasarlı zaten yıkıldığı için sonrasında yer tespitleriyle ilgili yine sondajlı zemin etütleri, mikrobölgeleme etütleri, toplu alanlarda imar planına esas jeolojik, jeoteknik etüt raporları hazırlandıktan sonra binalar yapıldığı için bu anlamda bir sıkıntı yaşanmıyor.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, Değerli Vekilim, güçlendirme projesi hazırlanacaksa mutlaka zemin etüdü yapıyor ve yeni yönetmelikteki hesap esasları dâhilinde, yükler dâhilinde bina mevcut taşıyıcı sistemine bakılarak, kıyaslanarak bir güçlendirme kesitleri belirleniyor. Bununla ilgili eğer temel sisteminde zeminin taşıma gücü yetersizse, temelde değişiklikler öngörülebilecekse -ampatman gibi, çıkmalar gibi ya da temel altında zemin iyileştirme metotları gibi- bunlar da güçlendirme projesine dâhil ediliyor. Fakat bazı yapılarda -İzmir Bayraklı örneğinde gördüğümüz gibi- işte, 8 katlı, 10 katlı, mütemadi temelli yapıların bu temel sistemiyle güçlendirilmesi pek mümkün gözüküyor çünkü her hâlükârda kazıklı temel uygulaması “fore kazık” ya da “jet grout” uygulaması temel içinden yapılması gereken uygulamalar gündeme gelecek. Bunların da mevcut bina içerisinde hem uygulamasının mümkün olmayacağı hem de çok aşırı maliyetli olacağı ve süreç içerisinde de bunların sürüncemede kalıp çöküntü alanları gibi olabileceği düşüncesiyle, Komisyon olarak da bizlerin, orta hasarlı binaları güçlendirme noktasında eğer maliyeti yeni yapım maliyetinin yüzde 40’ını aşıyorsa doğrudan ağır hasara dönüştürülmesi, ağır hasar kabul edilmesi şeklinde bir önerimiz olacak. Kamu yapılarında uygulanan yüzde 40’ı aşan güçlendirmelerde ilgili idareler yıkım ve yeniden yapımı öngörüyorlar. Yüzde 40’ı aşacak yerlerde, özellikle de Bayraklı’da, Bayraklı özelinde çok önemli olduğunu düşündüğümüz bir teklifimiz olacak.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Aslında bu şeyde ahırlarla ilgili ciddi bir yıkım durumu söz konusu, verilen raporlarda ve bilgilerde öyle gösteriyor. Ben şunu merak ettim: Orada hayvanları telef olan köylüye yönelik herhangi bir şey, bir destek, bir yardım yapıldı mı zararlarının temini için?

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Ayni ve nakdi yardımlar kapsamında onlar da tabloda sunulmuştur.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Tarım İl Müdürlüğü tarafından bu desteklemeler yapıldı; yem, çadır, hayvan desteği sağlandı.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Gökan Zeybek, İstanbul Milletvekilimiz.

Buyurun Sayın Zeybek.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Malatya merkez ilçe Battalgazi’de son derece korunması gereken kültür varlığı yapılarımız var, buna ilişkin tarihî sokaklarımız var. Depremde Malatya’nın Battalgazi ilçesinde bu tür yapılarda herhangi bir hasar meydana geldi mi? Geldiyse bunlarla ilgili hangi mevzuat üzerinden güçlendirme ya da yıkıp yeniden restore etmek gibi çalışmalar yapıldı? Yine, Malatya merkezde korunması gereken “kültür varlığı” dediğimiz anıtsal kamu yapıları ya da sivil mimarlık örneği yapılarla ilgili bilgi verebilir misiniz, bir?

İki: Kırsal kalkınmada yeni bir anlayışa geçmek gerekiyor. Buradaki ahırlar büyükbaş hayvanlar için üretiliyor ama artık biliyoruz ki -Tarım Bakanlığından arkadaş yok herhâlde burada- hayvanların stres ortamından uzaklaşması durumunda günlük süt verimi çok yükseliyor. Stresin en temel özelliği de oksijene yani temiz havaya çok fazla ulaşamaması. Gördüğüm kadarıyla ahırlarımız kapalı sistem ama artık Türkiye’de büyükbaş hayvancılıkta kapalı ahır sistemi neredeyse terk edildi gibi yani eksi 15 dereceye kadar hayvanlar bir biçimiyle yaşamını sürdürebiliyor, yeni doğan buzağılar dâhil olmak üzere. Şimdi, diğer bir konu da bu ahırlarla ilgili; bunların atıklarını, hem katı atıklarını hem sıvı atıklarını nasıl bir sistemle deşarj edeceksiniz? Yani yaşam alanı ile ahırlar iç içe geçmiş durumda. Bu konuyla ilgili Tarım Bakanlığının görüşü nasıl oluştu, onu merak ettim.

Teşekkür ederim.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Tescilli binalarımızla alakalı birkaç yapımızda belli oranlarda hasarlar meydana geldi. Vakıflar Bölge Müdürlüğümüz tarafından ve Kültür ve Turizm İl Müdürlüğümüz tarafından bunların güçlendirilmesi ve onarım faaliyetleri yine Koruma Kurulu kararları doğrultusunda proje onayları gerçekleştirilerek yapıldı diye biliyorum.

Ahırlarla ilgili de zaten bizim Malatya ilimizde öyle bir tespitimiz olmadı Sayın Vekilim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kamu kurumu değil, vatandaşa ait kültür varlığıysa mesela tescilli ev, yapı...

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Bize öyle bir ihbar gelmedi, bizim de Malatya ilimizde öyle bir tespitimiz olmadı Sayın Vekilim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Peki, tescilli tarihî camilerden zarar gören var mı?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Evet, Ulu Cami’de olmuştu, bir de merkezde Yeni Cami’imizde olmuştu. Vakıflar Bölge Müdürlüğü ve Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü tarafından koruma kurulu kararları alınarak, proje esasları dikkate alınarak bunların onarımları gerçekleştiriliyor.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Bu arada, tabii, Değerli Malatya Milletvekilimiz Ahmet Çakır’ın altını çizdiği husus da çok önemli. Deprem gerçekleştikten sonra toplumsal farkındalık açısından, yaşanan acılar ve onların tazeliği noktasında aslında vatandaşımızın tam kentsel dönüşüme, yapılarının güvenliğine, meydana gelen yıkımlardan çıkarılabilecek derslere yoğunlaşacağı yerde, bu konuların, birtakım yerel dinamiklerle ya da farklı farklı gerekçelerle hassasiyetini yitirip sadece “Kime ne çıktı?” “Kim hangi konutu aldı?” “Ben daha fazla nasıl alabilirim?” gibi birtakım yaklaşımların âdeta daha çok ön plana çıkarılmasıyla bu depremlerin meydana gelmesi ve ardından daha dirençli kent planlaması ve bu ortamın şehrin gelişmesi ve daha güvenli yapı stokuna kavuşması açısından daha iyi değerlendirilmesi gibi fırsatlar maalesef ıskalanıyor. Bir yandan afetle boğuşulurken, vatandaşımızın her alandaki talepleriyle, depremzede vatandaşımızın geçici barınmasıyla, ortaya çıkan diğer sorunlarla uğraşılırken bu husus, istediğimiz şekilde depremde ders almak ve oradaki çalışmaları diğer riskli, deprem güvenliği olmayan konutların dönüşümünü de kapsayacak şekilde genişletme imkânı maalesef olmuyor. Aslında, istediğimiz, istenen, özlenen çalışmanın bu kapsama kadar ulaşabilmesi.

Şimdi, sizlerin de sunumunuzda riskli alan tespitleri vardı, oralandaki çalışmalardan da bahsettiniz. Bunların çoğu herhâlde deprem sonrasında tespit edilmiş. Bu riskli alan ve devam eden diğer afet konutu kapsamında yapılan konutlarla oranladığımızda, hak sahipliği noktasında afet konutu alacak olan vatandaşımızın yanında ne kadarlık bir oranda riskli yapı, riskli alan müracaatında bulunup “Biz de kentsel dönüşüm kapsamında böyle bir çalışma, böyle bir imkâna katılmak istiyoruz.” şeklinde, özellikle de yıkımın gerçekleştiği mahalle bazında veya yoğunlaştığı belli merkezlerin etrafındaki alanlarda böyle bir katılım gözlemlediniz mi? Böyle bir arzu, talep, istek var mı, size gelen taleplerden tespitiniz nedir?

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN – Sayın Başkanım, bizim Malatya’da Doğanıyol ilçemizin 3 merkez mahallesinde, Pütürge ilçemizin 2 merkez mahallesi ve Battalgazi ilçemizin Şehit Fevzi Mahallesi’nde dönüşüm alanları projesi uyguluyoruz. Vatandaşa biz şunu gözlemliyoruz: Projeyi doğru anlattığımız takdirde, çıktıyı sunabildiğimiz takdirde vatandaşın katkısını ve desteğini alabiliyoruz ama yine ne kadar anlatırsak anlatalım belli bir oranda vatandaşın muhalefetiyle karşılaşıyoruz ama biz, bu dönüşümlere başladığımız ilk an ile şu anki aşamaya baktığımız zaman memnuniyet oranının hızla arttığını görüyoruz çünkü vatandaş yapılan yeni konutları görünce, yapılan alan düzenlemesini görünce -daha nezih, daha ferah, deprem güvenliğinden emin, kira desteği alıyorlar, her türlü desteği de devletimiz sağlıyor- bu imkânlardan faydalandığını hissedince, sonrasında yapılar ortaya çıkınca mahkemede dosyaları geri çeken vatandaşlarımız da oldu gönül rızasıyla. Bu tür uygulamalarda yüzde 100 bir memnuniyet biraz zor gibi geliyor ama biz Malatya’da... Zaten sayın vekilimizin başkanlığı döneminde de Malatya dönüşümde ciddi bir atak yapmıştı, merkez mahallerimizden birçoğunu dönüştürmüştük. Yine, depremle alakalı zemin parametrelerinin ortaya çıkarılması açısından deprem risk analizleri yapılmıştı. Dönüşüm, yapılaşma Malatya’da çok dinamik. Bu anlamda sıkıntıları daha az yaşadığımız bir il olarak gözlüyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

MALATYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ FİKRET ONHAN –Saygılar efendim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Emeğinize, yüreğinize sağlık.

Buradan, Malatya’da da hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyoruz, tedavisi devam eden tüm vatandaşlarımıza şifalar diliyoruz. Yakınlarını kaybeden hemşehrilerimize başsağlığı diliyoruz. Cenab-ı Allah tekrar yaşatmasın. En başında dediğimiz gibi, bu afetler, depremler neticesinde de en iyi dersleri alıp tekrar aynı acıları yaşamamak üzere en iyi tedbirleri almayı da hepimize nasip etsin.

Sayın Valim, çok teşekkür ediyoruz.

Son bir söz istemişti Elâzığ Milletvekili Sayın Tolga Ağar, ona bir söz vereyim son olarak.

Buyurun Sayın Vekilim.

ZÜLFÜ TOLGA AĞAR (Elâzığ) – Sayın Valim, Sayın Başkanım, tüm partilerden Elâzığ’ımızı teşrif etmiş olan çok değerli milletvekillerimiz; ben kendi adıma sizlerden bir ufak özür dilemek istedim çünkü dün 2 tane uçağı kaçırdım programlardan dolayı ve karşılamaya da gelemedim. Memleketime hoş geldiniz, şeref verdiniz. İnşallah, beraber bugün ve yarın hayırlı bir ziyarette bulunuruz. Dolayısıyla, Malatya’dan gelen il müdürlerimize, hâlihazırda Elâzığ’da olan il müdürlerimize de saygılarımı sunuyorum, tekrar hepinize kusura bakmayın diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Biz çok teşekkür ederiz, sağ olun.

Sayın Valim, çok teşekkür ederiz.

Buyurun.

ELÂZİĞ VALİSİ ERKAYA YIRIK – Sayın Deprem Araştırma Komisyon Başkanımız, Sakarya Milletvekilimiz Recep Uncuoğlu ve çok kıymetli Komisyon üyelerimiz; tekrar ilimizde olmanızdan mütevellit kıvanç duyduğumuzu ifade etmek isterim ve bugün, bu toplantıda bizlere sunumlarıyla katkı veren gerek Elâzığ AFAD ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlerimize; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdür ve Müdür Yardımcımıza; bununla birlikte Malatya’yla ilgili bize sunum yapan Malatya AFAD ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlerimize ve tüm emeği geçen arkadaşlarımıza ben teşekkür ediyorum. Milletvekillerimize, ilimiz milletvekillerine, 5 milletvekilimize depremle alakalı sunmuş oldukları katkılar nedeniyle teşekkür ediyorum. Yine Komisyondaki sayın milletvekillerimize de bizlerle yapmış oldukları, paylaşmış oldukları bilgiler dolayısıyla tekrar ilimiz ve tüm Gakgolar adına şükranlarımızı sunuyoruz.

Toplantı kısmımız zannediyorum bu itibarla sonuçlanmış olacak. Birazdan hepinizin izniyle de yemek programımıza geçiyoruz, yine bu katta olacak. Yemekten sonra da diğer programlarınızı icra edersiniz inşallah.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU – Sayın Valim, biz çok teşekkür ederiz her şey için, organizasyon için, emekleriniz için.

Emeğinize, yüreğine sağlık, sağ olun.

Kapanma Saati: 13.47

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Recep UNCÜOĞLU (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas ŞEKER (Kocaeli)

SÖZCÜ: Selahattin MİNSOLMAZ (Kırklareli)

KÂTİP: Lütfi KAŞIKÇI (Hatay)

(Elâzığ Belediyesi Bilgilendirme Toplantısı)

ELÂZİĞ BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ ERDAL AKARSU – Saygıdeğer milletvekillerim, kıymetli Belediye Başkanım, değerli hazırun; 24 Ocak 2020 tarihinde Elâzığ-Sivrice depremi sonrasında, faaliyetler başta olmak üzere, depreme karşı alınabilecek önlemler kapsamındaki çalışmalarını yerinde görmek ve istişarelerde bulunmak amacıyla 10-12 Mart 2021 tarihinde ilimize çalışma ziyaretinde bulunan, başta Komisyon Başkanımız, Milletvekilimiz Sayın Recep Uncuoglu olmak üzere, tüm Komisyon üyelerimize “Hoş geldiniz.” diyor; sunumlarını yapmak üzere Elâzığ Belediye Başkanımız Sayın Şahin Şerifoğulları’nı kürsüye davet ediyorum.(x)

Buyurun Sayın Başkanım.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Saygıdeğer Başkanım, çok kıymetli milletvekillerim; öncelikle sizleri saygıyla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Sizleri ilimizde ağırlamaktan dolayı mutlu olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Malumunuz, 24 Ocak tarihinde, ilimizde 6,8 şiddetinde büyük bir deprem yaşadık. Ben depremde hayatını kaybeden hemşehrilerimize bir kez daha Allah’tan rahmet diliyorum, tedavileri devam eden yaralılara da acil şifalar diliyorum. İlimizin, ülkemizin başı sağ olsun, geçmiş olsun diyorum.

Tabii, Valilikte yapılan toplantılarda da 24 Ocak tarihinden itibaren ilimizle alakalı Hükümetimizin, devletimizin yapmış olduğu çalışmalar uzun uzun anlatıldı. Ben de sizleri çok fazla sıklıktan hem yine devletimizin ve Hükümetimizin yapmış olduğu çalışmalarla alakalı hem de aynı zamanda Belediyemizin yapmış olduğu çalışmalarla alakalı kısa bir bilgilendirme yapıp daha sonra sorularla ilgili sözü size bırakacağım.

Malumunuz, depremin hemen ardından, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla İçişleri Bakanımız, Çevre ve Şehircilik Bakanımız ve Sağlık Bakanımız depremin üzerinden iki saat geçmeden ilimize vardılar. Deprem olur olmaz bizler yerelde, Valiliğimizin başkanlığında, kriz masasında, koordinasyon merkezinde bütün kurum müdürleriyle birlikte hızlı bir şekilde, anında, teyakkuz hâlinde sahayı taramak kaydıyla çalışmalarımıza başladık. Bakanlarımızın Elâzığ’a gelmesinden sonraki süreçte de koordinasyon tamamen Bakanlıklarımız eliyle yürütüldü. Depremin üzerinden yirmi dört saat geçmeden Cumhurbaşkanımız ilimizi teşrif ettiler. Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla bütün kurumların sahada kalması, vatandaşlarımızın yaralarının sarılması, acılarının dindirilmesi noktasında muazzam işler yapıldı; devlet ile millet buluşmasının en güzel örneği ilimizde yaşandı. Türkiye’nin tüm illerinden, 81 ilinden belediye başkanlarımız, siyasilerimiz, STK’lerimiz, iş adamlarımız; yardım noktasında gerek bizleri aradılar gerek ilimize gelerek bizlerin acılarına ortak oldular. Ben bundan dolayı da Elâzığ’a gelip yardımlarını yapan, bizlerin acılarına ortak olan herkese bir kez daha şükranlarımı sunuyorum.

Tabii, depremin hemen ardından bir yandan acil ihtiyaçların giderilmesine, geçici konaklama merkezlerinin oluşturulmasına başlanırken evre ve şehircilik Bakanımızla birlikte şehrimizin her mahallesini, her sokağını adım adım gezerek şehrimizin yeniden planlanması, yeniden imarı ve ihyası noktasında çok hızlı ve ciddi kararlar aldık. Bunları hızlı geçeyim isterseniz; evre ve şehircilik İl Müdürlüğümüz bilgileri verdiler, AFAD İl Müdürlüğümüz bilgileri verdiler.

Depremle birlikte, Elâzığ Belediyesi olarak da tüm birimlerimizle sahadaydık. Depremin hemen ardından halkımıza acil toplanma merkezlerine gidilmesi yönünde gerekli bilgilendirmeler yapıldı. Spor salonları, okuma evleri, kltrpark sosyal alanları, muhtarlık ofisleri yirmi dört saat depremede vatandaşlarımızın hizmetine sunuldu. Enkaz bölgesine ilk müdahale yine bizim itfaiye ekiplerimiz tarafından yapıldı ve ilk bir saat içerisinde 32 vatandaşımız enkazın altından çıkarıldı. şehrimizin her bölgesinde vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılayabilmek için 35 aşevi yirmi dört saat vatandaşlarımıza sıcak çorba, çay ve yemek ikramında bulundu. Belediyemize ait hayır arşımızla vatandaşlarımıza yine gıda, yiyecek, ısıtıcı ve muhtelif malzeme desteği sağlandı. Vatandaşlarımızın ulaşım noktasında ulaşımlarını rahat sağlayabilmeleri adına kırk beş gün boyunca vatandaşlarımızın ulaşımı Belediyemiz olarak ücretsiz yaptık. Zabıta ekiplerimiz yine tüm ekipleriyle sahadaydı. Depremzedelerin ikamet ettikleri alanlarda dezenfekte ve hijyen çalışmaları yine Belediyemiz ekipleri tarafından yapıldı. Belediye personelimiz, ülkemizin dört bir yanından gelen yardımların depremede vatandaşlarımıza ulaştırılması noktasında yoğun gayret sarf ettiler. İtfaiye Müdürlüğümüzce deprem anında çıkan 41 adet yangın, 38 mahsur kalma, 3 trafik kazası ve 6 su baskını, toplamda 1.048 acil olaya müdahale edildi.

adır kentlerde koordinasyonun sağlanması için yine AFAD’ımızla birlikte, İçişleri Bakanlığımızla birlikte buraların altyapısının hazırlanması noktasında Belediye ekibimiz yoğun gayret sarf etti.

Depremde vatandaşlarımızın ağır hasarlı evlerinden taşınabilmeleri için vatandaşlarımıza ücretsiz nakliye hizmeti verildi.

Deprem sonrası Belediye Meclisimizde almış olduğumuz kararla halkımızdan üç ay boyunca su creti alınmadı, 180 bin abonemizden üç ay boyunca su creti almadık. Yine Belediyemize ait taşınmazların kiralalarını üç ay boyunca erteledik. 2021 yılının ilk üç ayında 13 bin ticari işletmeden, 180 bin abonemizden su creti almadık. Depremden sonra ülkemizde başlayan pandemi salgınıyla birlikte esnafımız, vatandaşımız bu zorluğu 2 kat hissetti. Bu zorluklarını giderebilme adına, üç aydan sonraki süreçte yine 12.500 civarında, 13 bin ticari işletmemizden su creti almamak için Meclisimizden karar çıkardık.

Cumhurbaşkanımızın kararnesiyle, genelgesiyle kapatılan iş yerlerimize maddi destek verdik, yaklaşık 2.500 esnafımıza bin TL nakdi destek verdik. Mülkiyeti belediyemize ait olan tüm iş yerlerinden 2021 yılının ilk üç ayında yine kira bedeli alınmadı. 2021 yılında ticari faaliyet gösteren M plaka, S plaka, T plaka gibi bu tür esnaflarımızdan da yine işgaliye bedelleri, işletme ruhsat bedelleri alınmadı. Bu süreçte hem esnafımızın yanında olmaya çalıştık hem vatandaşımızın yanında olmaya çalıştık.

Tüm dünya, coronavirüs salgınıyla birlikte zor günlerden geçiyor; tabii, bu zorluğu ilimiz 2 kat hissediyor. Depremle birlikte pandeminin zorlukları, vatandaşlarımız ve esnaflarımız çok daha zorluklar içerisinde hayatlarını idame ettirmek zorunda kalıyorlar ve bunları “sosyal belediyeçilik” adı altında, Elâzığ Belediyesi olarak, vatandaşlarımızın yanında olabilme adına, her türlü gayreti sarf ediyoruz ve bu anlamda da Meclisimizde görev yapan tüm Meclis yelerimiz, tüm siyasi parti Meclis yelerimiz bizlerin kararlarına da destek veriyor. Ben onlara da tekrar teşekkür ediyorum. Yansıda şu an görmüş olduklarımız, yapmış olduğumuz çalışmalarla alakalı görüntüler.

Depremle birlikte şehrimizin yeniden imarı ve ihyası noktasında evre ve şehircilik Bakanımızla birlikte Elâzığ’ın her mahallesini, her sokağını adım adım gezirken hem Elâzığ’da rezerv alanları belirledik hem de yerinde kentsel dönüşüm çalışmalarıyla şehrimizin eski yapı stokunu yenileme

adına çok ciddi kararlar aldık. Rezerv yapı alanları; Yemişlik Bölgesi, Çatalçeşme Mahallesi ve Zafran Mahallesi. Zafran Mahallesi şehrimizin kuzey bölgesinde, Çatalçeşme Mahallesi şehrimizin doğu bölgesinde, Yemişlik Bölgesi de şehrimizin güneybatı bölgesinde; bu şekilde 3 alanda rezerv alan belirledik. Hem şehrin dışında olmaları hem sağlam zemine sahip olmaları hem de bölgesel anlamda vatandaşlarımızın mağdur olmamaları adına ve şehrimizin gelişmesi ve büyümesi noktasında da katkı sunması adına bu 3 rezerv alanını belirledik ve çalışmalara başladık.

Yemişlik Bölgemizde toplamda 4.973 konutun yapımı devam etmekte. Tabii, konutlar bittikçe hızlı bir şekilde kuralar çekilip vatandaşlarımıza teslim ediliyor. Geçen hafta da kent rezerv yapı alanındaki bütün hak sahiplerinin kuralarını çektik, tamamladık. Çatalçeşme Mahallemizde 3.212 konut yapılmakta, Zafran bölgemizde yine 689 konutun yapımı devam etmekte.

Abdullahpaşa Mahallemiz; yerinde dönüşümün, kentsel dönüşümün uygulandığı alanlardan bir tanesi. Vatandaşlarımızdan en fazla şikâyet aldığımız konulardan bir tanesi şu: “Bizi yerimizden yurdumuzdan etmeyin, biz ata toprağımızda, dede toprağımızda, doğup büyüdüğümüz topraklarda kalmak istiyoruz.” diyorlar. Biz, vatandaşlarımızdan almış olduğumuz talepler doğrultusunda Sayın Bakanlarımıza taleplerini ilettik ve rezerv alanlar dışında yerinde dönüşümün, kentsel dönüşümün uygulanması noktasında da çok ciddi, çok kıymetli adımlar atıldı ve her defasında da vurguluyoruz, Türkiye’nin en büyük kentsel dönüşüm uygulaması şu anda ilimizde gerçekleşiyor. Abdullahpaşa Mahallesi’nde 2.287 konut ve 287 iş yeri yapılmakta. Bu yapılan yapılar, en geç haziran ayında hak sahiplerine teslim edilecek. Ocak itibarıyla, depremin 1’inci yıl dönümü itibarıyla 8 bin konutun kuralarını çektik, hak sahiplerine teslim ettik. Geriye kalan konutları da haziran ayına kadar inşallah hak sahiplerine teslim edeceğiz. Vatandaşlarımız sağlıklı, güvenli konutlarında oturacaklar.

Kızılay Mahallemiz, eski adıyla “Kesrik Mahallesi” olarak bilinir, Elâzığ’ın en eski mahallelerinden bir tanesi; yapı stoku çok eski. Genelde kerpiç ve tek katlı yığma yapılardan oluşmakta. Kızılay Mahallesi’yle ilgili yeni bir çalışma başlattık, 7 hektarlık alanda 350 konut yapılacak. Buranın gecikmesinin sebebi şu: Daha önce buradaki hak sahipleriyle görüşülmüştü, köy evleriyle ilgili bir talepleri olmuştu, Bakanımız kabul etmişti ama bir hafta sonra, vatandaşlarımız “Biz köy evleri istemiyoruz.” dediler; 3 katlı, 4 katlı evlerin yapılmasıyla ilgili talepte bulundular. Biz tekrar Sayın Bakanımıza taleplerini ilettik ve bu doğrultuda da 350 konutluk yapı 7 hektarlık alanda yapılacak; nasip olursa inşallah, bir ay içerisinde de ihalesi yapılacak.

Mustafapaşa Mahallemiz, yine yerinde dönüşümün uygulandığı alanlardan bir tanesi; 11 hektarlık bir alanda 1.473 konutun ve 372 iş yerinin yapıldığı ve kısa süre içerisinde de yine teslimatın yapılacağı mahallelerimizden bir tanesi.

Sürsürü Mahallemizin 2’nci etabı olarak bilinen bu alan da en eski mahallelerimizden bir tanesi olan, yapı stokunun çok eski, yine kerpiç ve tek katlı yığma yapılardan oluşan alanımız. 17 hektarlık alanda 802 konut, 40 iş yeri yapılmakta. Burada yapım aşaması çalışmaları devam ediyor. Bu da haziran ayında inşallah hak sahiplerine teslim edilecek.

Gümüşkavak Mahallemizde 184 konutun yapımı tamamlandı, kuraları çekildi, hak sahiplerine anahtarları teslim edildi.

Rüstempaşa Mahallesi, yine yerinde dönüşümün, kentsel dönüşümün uygulandığı mahallelerden bir tanesi; 6 hektarlık alanda 651 konutun ve 264 iş yerinin yapıldığı mahallelerimizden bir tanesi.

Aksaray Mahallemizde 301 konutun yapımı tamamlandı, kuraları çekildi, hak sahiplerine verildi. Dilek ve Petek Sitesi’nde yine, hakeza 179 konutun kuraları çekildi, hak sahiplerine verildi; şu anda vatandaşlarımız güvenli, sağlıklı konutlarında oturuyorlar. Güneş Sitemiz de bitme aşamasında.

Elâzığ Belediyesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı eliyle yaptırılan çalışmalar bu şekilde. Bu çalışmaların yapılmasında ve planlanmasında yerel aktörler olarak, yerel yönetimler olarak, Elâzığ Belediye Başkanı olarak bizatihi içinde bulundum. Şehrin her karış toprağını birlikte adım adım gezdik, planlamalarda kendilerine fikirlerimizi sunduk, istişarelerde bulunduk. Öyle bir süreçti ki yani depremden sonraki her gün sabah saat sekiz-sekiz buçukta AFAD’da koordinasyon toplantısı, saat dokuz buçuk-ondan altıya kadar saha ziyaretleri yapıyorduk; altıdan sonra çok kısa, bir saat gibi bir yemek molası, dinlenme ve akabinde yine gece ikilere, üçlere kadar gezmiş olduğumuz mahallelerle ilgili, yapılacak çalışmalarla ilgili istişare ve bilgilendirme toplantıları yapıyorduk. İçişleri Bakanlığımız, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ve yetkili kurumlarıyla yaklaşık otuz beş gün boyunca sürekli bu şekilde toplantılarımızı devam ettirdik.

Bunun yanında, tabii, Elâzığ Belediyesi olarak bizlerin kentsel dönüşüm çalışmaları var. Göreve geldiğimizden itibaren 2’nci yılımızı doldurmak üzereyiz, 31 Mart itibarıyla 2’nci yılımızı dolduracağız. Göreve geldiğimiz ilk günden itibaren vatandaşlarımızın dertleriyle dertlenmek, yaralarına merhem olmak, seçim öncesi taahhüt ettiğimiz sözleri yerine getirebilmek adına yoğun bir gayret içerisindeydik; projelerimizin altlıklarını hazırlamıştık, Meclisten kararlarımızı almıştık, ihaleleri yapma noktasına gelmiştik. Tabii, depremle birlikte bu süreç bizi biraz daha yavaşlattı ama şu aşamada bu yıl itibarıyla vadetmiş olduğumuz sözlerin yaklaşık yüzde 50’sini gerçekleştirme safhasına geldik, güzel işler yapıyoruz. Şehrimizin değer kazanması, gelişmesi, kalkınması noktasında Meclis üyelerimizle birlikte, siyasilerimizle, milletvekillerimizle birlikte güzel kararlar alıyoruz ve uygulama noktasında da ciddi bir irade ortaya koyuyoruz.

Kentsel dönüşüm çalışmaları, yapmış olduğumuz çalışmaların en önemlisi. Deprem olmadan önce biz Karşıyaka Mahallesi’nde, kentsel dönüşümün uygulanabilmesi adına, TOKİ’yle protokolümüzü 26/12/2019 tarihinde imzalamıştık. Burası şehrin doğu tarafında “İşkân Evleri” diye bilinen, 1974 yıllarında yapılan eski yapıların olduğu; hem güvenli olmayan hem de şehrin doğu tarafından giriş noktasında çirkin bir görüntüye sahip olan bir bölgeydi. TOKİ’yle yapmış olduğumuz görüşmeler neticesinde 26/12/2019 tarihinde, buranın TOKİ tarafından kentsel dönüşüm eliyle dönüşmesi noktasında protokolümüzü imzalamıştık, hak sahipleriyle görüşmelere başlamıştık. Depremle birlikte, tabii, süreç çok hızlı bir şekilde devam etti ve Allah’a çok şükür, bugün gelmiş olduğumuz noktada -görüntüde de görülüyor- şu anda vatandaşlarımız konutlarında, güvenli konutlarında oturuyorlar; 439 konut ve 29 adet iş yeri.

Yine, Abdullahpaşa Mahallesi’nde, Elâzığ Belediyesi olarak, kentsel dönüşüm çalışması yürütüyoruz. Yaklaşık 20 hektarlık alanda 1.910 konutun üretileceği, 1.300 hak sahibinin olduğu alanda Elâzığ Belediyesi olarak hak sahipleriyle görüşmelerimizi tamamladık, muvafakat senetleri alındı, tapu devirleri yapıldı; geçen hafta ilk ihalemizi yaptık. 15 adada çalışmamızı yapıyoruz; inşallah, çok kısa süre içerisinde 15 adanın da ihalesini yapıp 1.910 konutu Abdullahpaşa Mahallesi sakinlerine ve şehrimizin değerli hemşehrilerine kazandıracağız.

Yine, Cumhuriyet Mahallemizde yapmış olduğumuz, başlatmış olduğumuz kentsel dönüşüm çalışması var. Burada da 18 hektarlık bir alanda yapılan bir çalışma, bizden önceki dönemde başlamış, bizimle birlikte hız kazanmış. 277 konutun yapımı bitti, hak sahiplerine verildi; geri kalan alanda da şu anda 18 madde uygulamasıyla şuyulandırmayı bitirip, askıdan indirip hızlı bir şekilde Cumhuriyet Mahallemizde “beyaz evler” ve “sarı evler” diye tabir edilen, şehrin gelişmiş bölgesinde çok köhne kalmış yapıyı düzelterip şehrimize yakışan ve vatandaşlarımızın da daha güvenli, daha konforlu konutlarda oturmasını sağlayacağımız bu projemizi de yaklaşık iki ay içerisinde inşallah nihayete kavuşturacağız.

Yine, Gümüşkavak Mahallemizde başlatmış olduğumuz 27 hektarlık bir kentsel dönüşüm alanı içerisinde olan ve 7 hektarlık alanda 400 konutluk projemizde hak sahipleriyle görüşmelerimize başladık. Muhtarımız da burada, muhtarımız da hak sahipleriyle görüşmemizde ve vatandaşlarımızı ikna etme noktasında bizlere yardımcı oluyor. 400 konutla inşallah şehrimizin yine en eski mahallelerinden bir tanesi olan Gümüşkavak Mahallemizi yenileyeceğiz ve çok güzel bir görünüme kavuşacak.

Aksaray Mahallemiz, yine, eski mahallelerimizden bir tanesi. Yine, eski kerpiç ve yığma binalardan oluşan, tek katlı binaların çoğunlukta olduğu alanda, 7 hektarlık alanda yine 400 konutluk dönüşüm çalışmamızın startını verdik, hak sahipleriyle görüşmelere başladık. İnşallah, bu yıl bitmeden hem Gümüşkavak Mahallemizin hem Aksaray Mahallemizin ihalelerini yapacağız ve çok kısa süre içerisinde de hemşehrilerimize teslim edeceğiz.

Depremle birlikte, kentsel dönüşüm çalışmalarının yürütülebilmesi için 56 hektarlık bir alan -Malatya yolu üzerinde, Hankendi civarında- Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızca rezerv alan olarak ilan edildi ve Elâzığ Belediyesine devri yapıldı. Bu rezerv yapıda, yaklaşık 560 dönümlük alanda çok güzel bir proje çalıştık, yeni bir mahalle oluşturuyoruz burada. Yeditepe Üniversitesi ve ünlü mimar Emre Arolat tarafından “sosyal sorumluluk projesi” adı altında, Belediyemizden hiçbir ücret talep etmeden; depremde yaşamış olduğumuz o sıkıntılı günlerimizi unutmama, unutturma ve acılarımızı sarabilme adına bizlere yapmış oldukları bir katkı. Burada yaklaşık 700 civarında tek katlı, 2 katlı, 3 katlı; villa diyebiliriz, katlı evler diyebiliriz... Bunun proje çalışmaları tamamlandı, ihale safhasına geldi. Buradan yaklaşık 450-500 milyon civarında bir gelir elde etmeyi düşünüyoruz. Bu elde edeceğimiz gelirle de inşallah kentsel dönüşüm çalışmalarımıza devam edeceğiz. Elde edeceğimiz gelirleri hiçbir yerde kullanma şansımız yok, tamamen kentsel dönüşümde kullanacağız ve buradan elde edeceğimiz gelirle de şehrimizin eski mahallelerinin büyük kısmını da inşallah kentsel dönüşüm eliyle dönüştürmeye devam edeceğiz.

(Video gösterimi yapıldı)

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Evet, gördüğünüz gibi burada sosyal dokuya uygun, Harput mimarisine uygun, farklı tiplerde 700 adetlik konut üretiyoruz. Hem bağımsız villaların olacağı hem yine sokak dokusunun oluşturulacağı, Harput mimarisine uygun “avlulu evler” diye tabir etmiş olduğumuz çok güzel bir çalışma oldu. İnşallah, bu çalışmayı kısa süre içerisinde hayata geçirip ve elde edeceğimiz geliri de tamamen kentsel dönüşümde kullanmak kaydıyla güzel bir projeye imza atacağız.

Yine, Zafran bölgesinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından kentsel dönüşüm çalışmalarımıza katkı olması amaçlı yaklaşık 662 dönümlük bir arazinin Elâzığ Belediyemize devri yapıldı. Bununla ilgili de planlama çalışmalarımız son safhasında. İnşallah, yine kentsel dönüşüm çalışmalarında trampa yoluyla vatandaşlarımızı bu bölgeye taşıma noktasında, bir kısmını satın, gelir elde edip kentsel dönüşümün devamı noktasında, bu geliri de inşallah bu şekilde kullanacağız. Bunlarla ilgili çalışmalarımız da artık son aşamada.

Deprem bir yana, tabii, bunlar bizim normal seçim öncesi taahhüt etmiş olduğumuz projeler arasında; bunları çok hızlı geçelim isterseniz: Depremle birlikte zarar görmüş ama çok eski yapıya sahip olan şehirlerarası otobüs terminalimizi yeniliyoruz; ihalesi yapıldı, yer teslimi yapıldı, çalışmalar başladı. Engelsiz Yaşam Merkezimizin, yine hakeza belediyemize ait olan bir binamızın depremde zarar görmesiyle birlikte yıkımı hızla gerçekleştirildi, ihalesi yapıldı. 2 katında Engelsiz Yaşam Merkezi şeklinde engelli kardeşlerimizle faaliyetlerini yürüteceğimiz ve aynı zamanda Kültür Müdürlüğümüzün bir kısmını buraya taşıyacağımız bu binanın inşallah nisan veya mayıs ayında açılışını gerçekleştireceğiz.

15 Temmuz Demokrasi Meydanımız ve yer altı otoparkımızın çalışmaları devam ediyor. Burada da ihalesi ve yer teslimi yapıldıktan sonra hızlı bir şekilde 224 araçlık yer altı otoparkı ve kent meydanı çalışmamız... Eski SGK binamız vardı, SGK binamızı yıktık yerine meydan yapıyoruz, yeşil alan yapıyoruz. İkinci bir kent meydanını şehrimize kazandırmak istiyoruz; bunun da ihalesi yapıldı, sözleşmesi önümüzdeki hafta imzalanacak. Şehrimizin en büyük problemlerinden bir tanesi olan otopark problemini de bu alanda inşallah -büyük kısmını- çözeceğiz. 2 katlı, 900 araçlık yer altı otoparkı yapıyoruz ve üstüne de 38 bin metrekaresel bir şehir meydanı inşa ediyoruz. Yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın katkısıyla Bakırcılar Sokak sağlıklılaştırma çalışmasının projelendirme safhası bitti, ihale safhasındayız. Kapalı Çarşımızı, Elâzığ'ımızın yüz yıllık tarihine sahip olan bu çarşımızı yeniledik, bitirdik ama deprem nedeniyle açılışını yapamadık. Sokak sağlıklılaştırma, cephe iyileştirme, tabela iyileştirmeyle çok güzel bir görünüme kavuştu. İnşallah, nasip olursa bir uğrarız, Elâzığ'ın yöresel ürünlerini bu güzel, nezih mekânda hep birlikte tadarız.

Şehrimizin en büyük problemlerinden bir tanesi altyapı. En son yaklaşık 1980'li yıllarda altyapı bir değişikliğe uğramış, uzun süredir de kısmi olarak düzenlemeler yapılmış. Depremle birlikte altyapımızı, tabii, hasar gördü; çok büyük problemler yaşamadık ama artık, içme suyu hattının, kanalizasyon hattının ve yağmurlama hattının yenilenmesi noktasında mayıs ayında yapacağımız ihaleyle birlikte şehrimizin hem üst yapısını hem altyapısını inşallah değiştirip, güzelleştirip şehrimize değer katacağız.

Bu arada, kongre merkezimizin yapımı devam ediyor. Ulukent Mahallesi kanal yanı çevre düzenlemesi çalışmamız bitti; kent köyü yaşam alanımız bitti; Traktörçüler Sitesi ihalesi yapıldı; mini terminal bitmek üzere; akıllı kavşak uygulamaları, yeşil kuşak uygulaması, çeşitli mahallelerimizde trafik sıkıntısını giderme adına yeni bulvarlar, yeni caddeler açıyoruz. Bunlardan bazılarını görüyoruz yansıda şu anda, mahalle parkları... Gençlik ve Kadın Meclislerimiz ilk günden beri bizim yanıımızda. Depremde de çok ciddi manada yükümüzü aldılar, vatandaşlarımızın dertleriyle dertlendiler.

Sayın Başkanım, anlatacaklarım bu şekilde, arz ederim.

Bir kez daha sizlere teşekkür ediyorum, şeref verdiniz. Tabii, bundan sonra inşallah ülkemizde bu tür afetler yaşanmaz ama yaşandığı takdirde de sizler burada yapacağınız iki günlük çalışmadan almış olduğunuz izlenimler, deneyimler, tecrübelerle birlikte yapacağınız çalışmalarla ve bizlerin, belediyelerin özellikle kentsel dönüşüm çalışmalarıyla eski yapı stoklarını yenilemesiyle birlikte inşallah bu tür afetlerden daha az etkilенiriz.

Ben hepinize bir kez daha saygılar sunuyorum, hürmetlerimi arz ediyorum; şeref verdiniz.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, değerli Belediye Başkanımıza çok teşekkür ediyoruz.

Elâzığ Belediyemizin, depremin olduğu ilk andan itibaren, tüm vatandaşlarımızın yanında, arama kurtarma faaliyetlerinden tutun da en acil ihtiyaçları karşılama noktasındaki çalışmaları, gayretleri takdire şayan; emeklerine, yüreklerine sağlık. Cenab-ı Allah tekrarını göstermesin. Tabii ki her zaman depreme de hazırlıklı olmak, belediye olarak da tüm kurumsal yapılarımızın da en önemli görevi, en önemli stratejik hedeflerinden biri olmalı çünkü her şehrimiz âdeta deprem bölgesi. Bu noktada, hem depremzede vatandaşlarımızın her türlü ihtiyacını karşılamada hem de çok hızlı bir şekilde kalıcı konut ihtiyacını gidermeye yönelik yapılan çalışmalarda belediyemizin katkıları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızla birlikte yaptığı planlama çalışmaları, Bakanlığımızdan devraldığı rezerv alan ve dönüşüm projeleri, bu noktada altyapıya verdiği destek ve diğer kendi taahhütleri içinde bulunan, Elâzığlı hemşehrilerimize hizmet verecek olan bütün yapılarla ilgili devam ettirdiği projeleri de gayet başarılı. Allah'ın izniyle bunlar da en kısa zamanda tamamlanıp Elâzığ, hem depremin ortaya çıkardığı bu tabloyu en kısa zamanda gidermiş olacak hem de tekrarı hâlinde daha güvenli bir yapı stoğuyla, daha az kayıpla Allah'ın izniyle böyle bir depremin, böyle bir afetin tehlikelerini, risklerini daha aza indirmiş olacak. Başarılar diliyoruz, emeklerine sağlık.

Tabii, özellikle, değerli milletvekillerimizin, Komisyon üyesi olan milletvekillerimizin soruları olacaktır ve diğer Elâzığ milletvekillerimiz de bize eşlik ediyor, onlar da bu hususlarda katkılar sağlayacaklardır.

Öncelikle, yıkımlar yani ağır hasar ya da yıkımlar, şehrin zemini açısından hangi bölgelerinde gerçekleşti? Oralandaki konutların envanterine baktığımız zaman bunlar kaç katlıydı, yapı türü neydi ve bu bölgelerde önümüze çıkan tabloda özellikle yapısal hasarlar mı yoksa zemin durumu mu, yapının kalitesi mi daha doğrusu, zemin durumu mu daha çok öne çıkıyordu; sizin dikkatinizi çekti? Dönüştürmeyi öngördüğümüz, dönüşümü önceliklendirme çalışması kapsamında yaptığınız -siz bir nevi şanslısınız, bir hasar tespitinden geçti, âdeta bütün bağımsız bölümler, bütün Elâzığ- bu çalışmaların Bakanlıkça yürütülen diğer altlıklarla birleştirilerek, diğer uygulamalarla birleştirilerek ruhsatlı, ruhsatsız tüm yapıların envanterini çıkarmak, bunların ruhsat yılları, yapıların durumları ve önceliklendirme noktasında da bunlara bir kriter belirlemek ve bunlarla birlikte kentsel dönüşümü önceliklendirip o bölgelere has başlatmak gibi, böyle stratejik temeller, hedefler mutlaka mevcut. O noktada, bize daha detaylı bilgi verirsiniz memnun oluruz.

Tabii, bir nokta da şu -burada da yine vekillerimizin soruları olacaktır- biz, bugünkü sunumumuzda orta hasarlıların henüz daha başvuru yapmamış olan birçoğunun, 700 küsur orta hasarlıların yarıya yakınının artçılarla birlikte süreç içerisinde ağır hasara dönüştüğü; kalan orta hasarlıların akıbetinin ne durumda olacağı, bunların mevcut yapılaşma içerisinde tekil kalmış binalar şeklinde mi yoksa işte, ada bazında veya parsel bazında bir dönüşüme tabi tutulacak ya da bir kentsel dönüşüm alanına riskli alanı dâhil edebilecek durumda olup olmadıkları... Başkanım, bu hususlara da bir değinirseniz memnun oluruz.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Teşekkür ederim Başkanım.

Başkanım, yıkımlarla alakalı, tabii, Dilek ve Petek Sitelerimizde, Sürsürü Mahallemizde yıkım gerçekleştirildi. Hemşehrilerimizden vefat edenlerin bir kısmı da buradaydı. Tabii, yapı olarak eski yapılar, yaklaşık otuz beş-kırk yıllık yapılar. Tabii, Sürsürü, zemin olarak da en zayıf noktalardan bir tanesi ama Sürsürü’de, bu bölgede yıkılan tek bina Dilek ve Petek Sitesi; onun dışında yüzde 90’ı yenilenmişti. “Süürü-2” diye tabir etmiş olduğumuz eski yapıların olduğu alanda ağır hasarlılar fazla çıktı, orası da kentsel dönüşüm eliyle dönüşecek. Yine diğer yıkımımız da Mustafapaşa Mahallesi’nde gerçekleşti, 2 tane yıkımımız da orada gerçekleşti. Bunlar da tamamen eski yapılardan kaynaklı, otuz beş kırk yıllık yapılardan kaynaklı yıkımlar diye raporlarda da var. Tabii, yıkılan binalardan karotlar alındı; beton kalitesinin C5’lerde çıktığı, çok düşük çıktığı ifade edildi, Bakanımız da söyledi. Yeni binalarımızla alakalı, Deprem Yönetmeliği’nden sonra yapılan binalarımızla alakalı hasarlı bina sayımız yok denilecek kadar az. Tabii, bizim dönüşümlerle alakalı çalışmalarımız hem Bakanlık eliyle yürürken bir yandan da bizim 2016 yılında yapılmış bir revize imar planımız vardı. Bu revize imar planımız tamamen kentsel dönüşümün uygulanabilmesi için yapılmış bir çalışmaydı ve dönüşüm noktasında da şehir merkezi hariç diğer bölgelerde çok ciddi manada hızlı bir şekilde de dönüşüm gerçekleşiyordu. Şehir merkeziyle alakalı ada bazlı planlama yapılmıştı. Ada bazlı planlamada vatandaşların bir araya gelip anlaşma şansının az olduğunu gördük ve dört yıl boyunca izlediğimiz kadarıyla orada hiçbir yapının yapılmamasıyla birlikte bizler Mayıs ayında yeni bir çalışma başlattık; imar planımızı yeniden düzenledik ve sadece aksayan yönlerini, işlemeyen yönlerini düzelttik. Ada bazlıdan şehir merkezindeki yerlerin bir kısmını bitişik nizam olarak, bir kısmını da parsel bazlı olarak yapımın önünü açabilmek için vatandaşların önünü açtık; bunlarla ilgili çalışmamız söz konusu.

Bunun dışında, bizim yapmış olduğumuz bu projelerden elde edeceğimiz gelirlerle birlikte inşallah bu kentsel dönüşüm çok daha hızlanacak, çok daha hızlı bir şekilde şehrimizin eski yapı stoku yenilenecek. Yapı stokumuzun yaklaşık üçte 1’i zaten yenilendi, diğer üçte 1’i yeni. Çok az kaldı yani deprem açısından en tehlikeli illerden bir tanesi ilimiz ama inşallah en az zarar görecektir illerden bir

tanesi de bizim ilimiz olacak. Sadece şehir merkezinde Nailbey Mahallemiz var, Akpınar Mahallemiz var, İzzetpaşa Mahallemiz var, Sarayatık Mahallemiz var. Bu 4-5 mahallemizin -eski mahallelerimiz buralar- buraların dönüşümünü inşallah hızlandırabilirsek riski en aza indireceğiz.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Orta hasarlarla ilgili...

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Başkanım, orta hasarlarla ilgili bu konuyu çok tartıştık, çok konuştuk hem AFAD’la hem Çevre ve Şehircilik Bakanımızla. Üniversite eliyle, üniversitenin öncülüğünde bir kurulum oluşturulması ve güçlendirme yapılacak binaların hızlandırılması noktasında hem ruhsatlandırma hem de projelendirme safhasında işin hızlı yürütmesi adına böyle bir çalışma aslında başlatmıştık ama vatandaşlar orta hasarlılarla ilgili, yeniden güçlendirmeyle ilgili herhangi bir işlem yapmak istemiyor; en büyük problemlerimizden bir tanesi bu. Yani bu Afet Yasası değişecekse bu ülkeye yapılacak en güzel iyilik bence “orta hasar” kavramının bu yasadaki çıkartılması, ya “ağır hasar” olacak ya “hasarsız” olacak. Orta hasarlılar her depremde mutlaka her ilde vatandaşların önünde bir set olacak, bir sıkıntı olacak. İkinci depremle birlikte, 28 Aralıkta 5,3 şiddetindeki ikinci depremle birlikte bizim orta hasarlı binalarımızın yüzde 50’si ağır hasarlıya dönüştürüldü; diğer kalanlardan maalesef şu ana kadar Elâzığ Belediyemizden ruhsat alan 2 tane binamız var, 8 tane de şu anda işlemleri devam eden binamız var. Orta hasar ciddi problemimiz, bunlarla alakalı istişare de ediyoruz, Bakanlıklarımıza da iletiyoruz; zaten süre de kalmadı, ağıra dönme noktasında süre de çok kısaldı. Bu anlamda, bu Komisyonun en önemli görevlerinden bir tanesi bu kavramın ortadan kaldırılması diye düşünüyorum.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz Değerli Başkanım.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Biz teşekkür ederiz Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Söz isteyecek olan değerli vekillerimize söz vereceğim.

Kocaeli Milletvekilimiz İlyas Şeker söz istedi.

Buyurun Sayın Şeker.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Başkan, öncelikle yapmış olduğunuz çalışmalardan dolayı teşekkür ediyorum ve Elâzığ’a tekrar geçmiş olsun diyorum. Allah rahmet etsin vefat edenlere.

Ben de yine orta hasarlılardan hareket edeceğim. Gerçekten bu bir problem, geçmişteki yaşanan depremlerde de biz bunu çok gördük. Şimdi, sizin buradaki kayıtlarınızda 862 tane orta hasarlı gözüküyor. Anladığım kadarıyla, maksimum 10 tane civarında şu anda aktif işlem yapılıyor. Peki, geriye kalan orta hasarlılardan size hiç uğramamış olan veya herhangi bir işlem başlatmamış olan yaklaşık 850 tane birikim var. Bununla ilgili olarak sizler ve Elâzığ Belediyesi olarak bu binaları biliyor musunuz; adresleri var mı, hangi binalar, hangi mahallede hangi bina?

Bir de bununla ilgili, mesela geçmişte yaşanan bir sıkıntı da şu: Kocaeli’de, Sakarya’da, İstanbul’da, Düzce’de belirli bir zaman geçtikten sonra bir boya badana yapılıyor ve arkasından üniversiteler, okullar açıldığı zaman bu yerler öğrencilere kiralanıyor maalesef; bunları çok yaşadık. Burada da büyük bir ihtimalle böyle bir durum olma ihtimali çok yüksek. Bununla ilgili, belediye olarak ne tür tedbirler alıyoruz? Çevre Şehircilik İl Müdürlüğüyle, AFAD’la, Valilikle ortaklaşa bir çalışma var mı? Yoksa da bu konuda bir çalışma mutlaka yapmak lazım, gerçekten önemli bir konu. Dedğiniz gibi, en riskli bölgelerden birisi; Allah korusun, olası bir depremde bunların hepsinin yıkılma ihtimali çok yüksek.

Teşekkür ediyorum.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Ben teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, hasar tespitleriyle ilgili bütün tutanaklar, her yapının tutanağı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünde mevcut; hangi binanın orta hasar ve hangi binanın ağır hasar olduğuyla alakalı bütün kayıtlar mevcut. Bizlerin de Elâzığ Belediyesi olarak, 31 Martta coğrafi bilgi sistemiyle ilgili bir

ihalemi olacak ve bu ihalemi hızlı yapı bütün binalarımızın kimlik kartını oluşturmaya ilgili bir çalışma yapacağız inşallah; detaylı bir proje. Bununla ilgili, tabii, orta hasarlı binaların yıkılması ya da yapılması; bu anlamda, Belediye olarak teşvik noktasında -Valilikte de ifade ettim- Meclisten almış olduğumuz kararlar hem orta hasarlıların hem ağır hasarlı binaların yeniden dönüşümü için, TOKİ eliyle yapılmayan binaların dönüşümü için yüzde 10 emsal artışı verdik. Ağır hasarlı binaların kentsel dönüşüm imkânlarından faydalanamama gibi bir sıkıntısı da vardı; bugüne kadar böyle gelmiş süreç. Orta hasarlı binalar kentsel dönüşüm imkânlarından faydalanabiliyor, belediye harçlarından muaf oluyor, vergi harçlarından muaf oluyor, tapu harçlarından muaf oluyor, kredi imkânlarından faydalanıyor ama maalesef, ağır hasarlı bina kentsel dönüşüm imkânlarından faydalanamıyordu. Bu, süreç geçtikçe önümüze çıktı, vatandaşın talepleri doğrultusunda önümüze çıktı ve biz de Bakanımıza ilettik. Bakanlığımız da çıkarılan bir genelgeyle, bir yönetmelikle zannederseniz, ağır hasarlı binaların da kentsel dönüşüm imkânlarından faydalanmasıyla ilgili bir karar aldı. Bu karar, vatandaşın elini rahatlatmış, güçlendirdi. Bizlerin, Belediyenin de yüzde 10'luk emsal artışıyla birlikte bu orta hasarlıların bir kısmı da dönüşecek. Dönüşmeyen binalarla ilgili ve bu binaların boşaltılmasıyla ilgili de Valiliğimiz süreci çok sıkı takip ediyor. Tebligat yaptılar boşaltılmasıyla ilgili, orta hasarlı binalar güçlendirilmeden oturulmamasıyla ilgili tebligatları çektiler. Bizler de takibini yapacağız. Allah muhafaza, yani binalar ciddi manada yoruldu, en ufak bir depremde çok daha fazla can kayıplarını belki bu orta hasarlı binalarda yaşayabiliriz. Bizler, tabii, meclisimizde bu binaların, orta hasarlı binaların dönüşmesi noktasında alacağımız kararlar ne varsa istişare ediyoruz, almaya da gayret ediyoruz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yani öğrencilere kiralanamaması konusunda da aslında bir karar alınabilirse iyi olur.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Onun takibini yapacağız inşallah. Valiliğimiz çok sıkı takip ediyor zaten, bizler de inşallah bu takip noktasında ve orta hasarlı binalar güçlendirilmemişse -bir yıl içerisinde- boşaltılması noktasında süreci takip edeceğiz Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz.

Tabii, orta hasarlı binaların hiçbir şekilde iskân edilmemesi gerekiyor, güçlendirildikten sonra da tekrar iskân için müracaat etmeleri gerekiyor. O manada, zaten, Allah korusun, bir can kaybı yaşanmaması en büyük temennidir. Bu yasağın da delinmemesi, denetlenmesi önemlidir.

Şimdi Adana Milletvekilimiz Müzeyyen Şevkin söz istedi.

Buyurun Sayın Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Belediye Başkanım, öncelikle çok geçmiş olsun. Ölenlerimize rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Bir daha yaşanmamasını temenni ediyoruz ama ne yazık ki depremler olacak, olmaya devam edecek; bu bir doğa olayı. En az hasar ve hiç can kaybı olmadan sonuçlanmasını diliyoruz.

Ben çalışmalarınız için teşekkür ediyorum, güzel de bir sunum yaptınız.

Şunu merak ediyorum: Bu afet sonrasında Belediye, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve TOKİ'yle nereye kadar iş birliği yapıyor, siz işin neresindesiniz? Kısaca sorum bu.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Hangi konuda Başkanım? Biz, tabii, planlama...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet, planlamayı yapıyorsunuz, Çevre ve Şehirciliğe sunuyorsunuz. Oradan sonrası tamamen onların inisiyatifinde. Yaptığınız kura çekimi...

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Evet, yani planlama noktasında, depremden hemen sonra şehrin her mahallesi, her sokağı gezildi; rezerv yapıların, konutların yapılacağı alanlar belirlendi; yerinde dönüşüm, kentsel dönüşüm eliyle hangi mahallelerin yapılacağı planlandı. Bu

planlamanın içerisinde Elâzığ Belediyesi olarak bizler birlikteydik, beraberdik, istişareler neticesinde kararlarımızı aldık ve uygulama tamamen TOKİ eliyle yapılıyor. Bu noktada Bakanlarımız, tabii, otuz beş gün şehrimizden hiç ayrılmadılar, otuz beş gün sonra şehrimizden ayrıldıktan sonra her ay mutlaka ya ilimize geldiler ya biz milletvekillerimizle birlikte gidip hem İçişleri Bakanımıza hem de Çevre ve Şehircilik Bakanlığımıza sahadan aldığımız verileri, tepkileri, yapılması gerekenleri izah ettik.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hak sahipliği konusunda müdahaleniz olabiliyor mu yani Belediye olarak; yoksa o tamamen şeyin inisiyatifi...

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Yani o konu biraz da AFAD İl Müdürlüğü eliyle, Valilik eliyle oluyor. Bizler genelde TOKİ eliyle Çevre ve Şehircilik tarafından yapılan konutların planlanması ve hızlandırılması noktasındaki o kısımda varız.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Biz teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU – Evet, teşekkür ederiz.

İzmir Milletvekilimiz Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Vekilim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet, Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Belediyecilik zor, zahmetli iş gerçekten; hele hele böyle bir afetle karşı karşıya kalınca yükünüz gerçekten çok ağır. Önce tabii ki ben de büyük geçmiş olsun diliyorum, yitirdiğimiz bütün canlara Allah’tan rahmet diliyorum, Elâzığ halkımıza da büyük geçmiş olsun, sabırlar dilerim. Bu depremin yaraları dilerim her açıdan hem can hem de mal kaybı üzerinden en kısa sürede sarılır. Size ve Belediyeniz nezdindeki bütün çalışanlarınıza şükranlarımı sunmak isterim.

Tabii, sözlerinizin arasında “Orta hasarlı binaların yaklaşık yarısı ağır hasarlıya dönüştürüldü.” diye bir ifade kullandınız. “Orta hasar” belirlemesi nasıl yapılmıştı? Normalde, deprem sonrası Çevre ve Şehircilik Bakanlığından inşaat mühendisleri geldi ve uzman bir ekip tarafından gözle bir tarama yapıldı herhâlde, öyle tahmin ediyorum. Sonra “Bunların yarıya yakın bir kısmı yani yüzde 50’si ağır hasarlıya dönüştürüldü.” derken karot testleri ve ilgili gerekli analizler yapılarak mı gerçekleştirildi yoksa daha detaylı bir çalışma, hani bu orta hasarlı binaların maliklerinin yaşadığı mağduriyeti biraz da olsa bir ölçüde ortadan kaldırmak adına biraz daha ağır hasarlıya yönelik bir tespit olsun diye mi gerçekleştirdi? Bunu merak ettim, bir.

İkincisi, Komisyonumuzun dikkatini çekmek istedim. Bu konuda belki bir standart veya belki bir yasal düzenleme mi gelir, nasıl olur? Şimdi, Sayın Başkanımızın bizlere sunduğu bu sunum dosyasında -elimizde de sayfaları var- “Kentsel Dönüşümle İlgili Çalışmalar” başlığı altında sunduğu birtakım faaliyetler var. Bunlardan bir tanesi de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Elâzığ Belediyesine devredilen rezerv yapı alanları, Umut Elâzığ Projesi.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hazine adına kayıtlı olan 56 hektarlık bir alan -37’nci slayt, onu da söyleyeyim- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından rezerv yapı alanı olarak ilan edilmiş ve sonra Elâzığ Belediyesine devredilmiş ve siz burada konut yapacaksınız. Bu konutlarla, kentsel dönüşümüne dair konutlardan ziyade yeni bir kent alanı, yeni bir kent yaratmaya çalışıyorsunuz ve bunun gelirini yine kentsel dönüşümde kullanmak gibi bir durumla karşı karşıyasınız; iyi bir gelir kaynağı bu anlamdaki çalışmalarınıza. Mesela, ben, İzmir’deki rezerv alan devri Büyükşehir Belediyesine yapıldı mı bilmiyorum, böyle bir şey duymadım; doğrudan Bakanlık, o rezerv alanı... Bu sorum size değil, Komisyon üyelerimize, siz üzerinize soru olarak algılamayın ama yani yine ilişkili sonuç itibarıyla. Bu tür rezerv yapı alanlarının belediyeye devredilmesinin yasal bir bağlayıcılığı olması gerekmez

mi? Bunun Bakanlığın keyfiyetinde olmaması “Orada veriyorum, burada vermiyorum.” gibi farklı uygulamaların olmaması daha doğru olur diye düşünüyorum. Sonuç itibarıyla hepsi kamunun kamu adına, kent halkı adına hizmet veren kurumları. O nedenle bu konuda -bence burada yapılan doğru-yerele devir olması, hazineye kayıtlıyken Bakanlığın bunu yerelin yönetimine devretmesi ve yerelin kendi... Mesela, siz “Mimar Emre Arolat tarafından yürütülüyor.” diyorsunuz. Dünyaca ünlü bir mimar Sayın Arolat; o nedenle, ne güzel yani burada siz nitelikli ve estetiği olan ve yakışır konutlar yapmayı hedefliyorsunuz, bunun için de kutluyorum tabii ki. Bu konuyu belki gündemimizde tutmamız gerekiyor diye düşünüyorum Komisyon üyelerimiz açısından, bunu da iletmek istedim.

“Orta hasar” meselesine bir değinirseniz sevinirim.

Teşekkür ederim.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Sayın Vekilim, ben teşekkür ederim.

Sayın Vekilim, ifademde ben şunu anlatmak istedim: 24 Ocak 2020 tarihinde deprem yaşadık. Depremle birlikte hızlı bir şekilde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından tüm illerden buraya teknik personel görevlendirildi ve yaklaşık binin üzerinde teknik personelle hasar tespit çalışmalarına başlandı. Bir kısmı “ağır hasar” olarak değerlendirildi, bir kısmı “orta hasar”, “hasarlı”, “hasarsız” diye çalışmalar bittikten sonra süreç tamamlandıktan sonra askıya çıkarıldı, askıyla birlikte itirazlar değerlendirildi, itirazlar sonucunda tekrar tespitler yapıldı ve 24 Ocak depremiyle alakalı süreç tamamlandı. Bizim, orta hasarlıların bir kısmının ağır hasarlıya dönüştürülmesi sözümüz... Yine 28 Aralıkta, yaklaşık dört ay önce, 5,3 şiddetinde bir deprem yaşadık. Bu depremle birlikte tekrar, yeniden hasar tespit çalışmaları yapıldı. Bu çalışmalar neticesinde orta hasarlılar ağır hasarlıya dönüştürüldü; yoksa ilk verilen kararın değiştirilmesi noktasında bir durum söz konusu değil.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Oradaki tespitlerde ciddi bir hata oranı yüzde 50.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Ama 5,3 şiddetindeki deprem de çok ciddi manada sarstı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Anlaşıldı.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Binalarımızın zaten yorgun olmasıyla birlikte orta hasarlı binalarımızın ağır hasarlıya dönüşmesi noktasında da böyle bir oran gerçekleşti.

Bu alanla ilgili de şunu söylemek isterim yani doğru bir iş, geliri tamamen kentsel dönüşümde kullanılacak. İzmir’i en iyi biz anlarız ve en iyi de biz anladık. İlk deprem olduğunda ilk tır Elâzığ Belediyesinden gitti, Allah’a binlerce şükürler olsun. Saat dörtte mi, beşte mi deprem oldu, bilmiyorum ama iki saat sonra bizim tırımız buradan yola çıktı, yardım tırı gitti. Bu noktada, İzmir Belediyesi eliyle de Hükümetimiz, bakanlıklarımız eliyle de bu eski yapı stoklarının dönüştürülmesi noktasındaki bu tür kaynakların aktarılması ve oraların dönüştürülmesi illaki ülkemize de devletimize de Hükümetimize de her türlü katkıyı sağlayacaktır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hiç olmazsa bu alanda “ekokent” tanımına giren işte sıfır enerji, pasif binalar veya ne bileyim, gri su kullanımı gibi yani enerjiden azami tasarruf, güneşin ısı ve ışık enerjisinden tasarruf sağlayan bir konutlaşma, yapılaşma Türkiye’ye örnek olacak bir yapılaşma olursa o da ayrı bir artı değer katar.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Türkiye’ye örnek olacak bir proje olacak inşallah, eminiz bu konudan.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

Söz isteyen Ali Kenanoğlu, İstanbul Milletvekilimiz.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu anlatımınızdan da Kamil Bey’in ifade ettiği konu, bir taraftan da Valilikte Gürsel Bey söylemişti; özellikle Elâzığ gibi fay hatlarında bulunan ve çok sık deprem yaşayan kimi bölgelerde bu “orta hasar” meselesini ciddi bir ele almak gerekiyor. Yani hakikaten, teknik kişiler orta hasarlı olarak tespit ediyor, bir hafta sonra başka bir deprem yaşıyor, artçı bir deprem yaşıyor ve o orta hasar ağır hasara dönüşüyor bir anda ya da iki ay sonra ya da bir yıl sonra. Bu “orta hasar” mevzuu hakikaten bir mağduriyet yaratır pozisyonda; buna dikkat çekmek için ifade etmek istedim. Bu konuda sizin düşünceniz nedir, bir de onu öğrenmek isterim.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Biraz önce de ifade ettim, tabii, çalışmalar yapıldı, vatandaşlarımıza devlet tarafından verilecek faizsiz kredi oranı belli, duyurular yapıldı “Yapı denetim firmaları eliyle bu işlerin hızlandırılması noktasında gerekirse oralara yetki verelim.” denildi, bunlar konuşuldu ama vatandaşın bir defansı var yani güçlendirmeye alakalı bir defansı var. Eğer, otuz beş yıllık, kırk yıllık bir bina söz konusuysa bunun güçlendirme eliyle değil de işte, müteahhit eliyle anlaşıp oranın dönüştürülmesi noktasında bir düşüncesi var vatandaşın da, müteahhitlerle görüşüyorlar. Bu anlamda, tabii, yüzde 50’nin tabii işte ağıra dönüşmesi, yüzde 30 civarında oranın müteahhitler eliyle dönüşmesi noktasında bir süreç devam ediyor ama orta hasar sıkıntı. Bu sıkıntının ilimizde giderilmesi noktasında en fazla görev bize düşüyor; bunun için de çalışmalarımızı yapacağız, yapıyoruz da, yapmaya da devam edeceğiz ama bundan sonraki süreçlerde bu tür sıkıntıların olmaması adına da yetki, karar siz değerli vekillerimizin ve yüce Meclisin.

BAŞKAN – Evet, İstanbul Milletvekilimiz Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Vekilim.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Evet, bir defa, teşekkür ediyorum sunumuzun için ve gayretiniz için.

Şimdi, Sayın Başkan, Recep Başkanım; Elâzığ örneğinden şunu görüyoruz ki biz İstanbul, İzmir, Kocaeli, Bursa’da kentsel dönüşümde veya depreme hazırlıkta yoğunluğun artırılması konusunda gösterdiğimiz hassasiyeti buralarda da göstermeye gerek yok çünkü burada böyle bir endişe yok; nüfusun artması, altyapının yetişmemesi vesaire tam tersine, sanki burada, işte, rezerv alanlarının oluşturulması, emsal artışının yüzde 10 oranında artırılması noktasında bir sıkıntı olmadığını düşünüyorum. Bunun büyükşehirlere yapılan göç münasebetiyle oluşan baskının da azaltılması açısından önemli olduğunu düşünüyorum yani bu burada bir fırsata dönüştürülebilir ki bunu Elâzığ’da çok rahatlıkla görebiliyoruz. Bunu yeni bir bakış açısı oluşturması açısından izah etme gereği duydum.

Bu “orta hasar” meselesi... Şimdi, depremden hemen sonra orta hasarlıların hepsini hasarlı kabul edip onların hepsini mühürleyip yıkarsak şeyde çok büyük sıkıntıyla karşılaşabiliriz, daha sonra bu mağduriyete dönüşebilir. Burada olduğu gibi, Elâzığ’da olduğu gibi, hemen ertesi gün kamunun, Cumhurbaşkanının ve tüm bakanların gelip olayı çözmesi falan; her zaman bu mümkün olmayabilir. O açıdan, mesela İstanbul örneğinde orta hasarlı olup hâlâ kullanılan evler var. Gerçi sıkıntılı onlar son dönemde, şimdi müdahale ediliyor ama neticede insanların nefes almasına faydalı olacak, en azından zaman kazanması açısından da bir ara formül. Emlakın çok kıymetli olduğu yerlerde bu güçlendirmeye de kurtarılabilir çünkü üniversitelerle konuştuk yani yıkılıp yapılması tabii ki idealdir ama eğer bu mümkün değilse bunun bir sürü faktörleri var; konumu, yeri, lokasyonu ve maliyeti göz önünde bulundurulduğunda güçlendirme de aslında önemli bir çıkış yolu.

Bir de orta hasarlıların süreç içerisinde hasarlılara dönüşmesinin en güzel örneğini Van’da yaşadık biz. Şimdi, 23 Ekim 2011 yılında Van’da deprem oldu, biz Fatih Belediyesi olarak o dönem altı ay orada kaldık. Biz oradayken 5,6 şiddetinde bir deprem daha oldu 9 Kasım’da. Bence Van’da gerçek hasar o

dönemde ikinci artçıda görüldü çünkü oteller yıkıldı ve çok ciddi sıkıntılara maruz kalındı. O açıdan da eğer böyle artçılar, ciddi artçılar olursa ki zaten o zaman orta hasarın ağır hasara dönüşmesi son derece normal bir durum. Şimdi, buraya baktığımızda, bu sunumunuza baktığımızda ve verdiğiniz kataloğa ve projelere baktığımızda, anladığım kadarıyla Abdullahpaşa Mahallesi merkez bir mahalle...

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Merkez mahallemiz.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – ...kıymetli bir alan ve de hazine tarafından 200 bin metrekarelik bir alan, 15 adada şey yapılmış, kentsel dönüşüme başlanmış, 1.300 bağımsız bölüme karşı 1.910 bağımsız bölüm yapılmış. Bu, anladığım kadarıyla, buradaki inşaat maliyetinin karşılanması açısından aradaki fark doğru mu?

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Kesinlikle.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Burada, böyle bir çözüme gidilmiş. Normalde bunu başka yerde kabul edebilmek mümkün değil yani yine İstanbul, İzmir, Bursa ve Kocaeli’de bunu kabul etmek çok mümkün değil.

Bir de siz gerçekten şanslısınız, 93 bin metrekarelik bir hazine devri yapılmış. Umut Elâzığ önemli bir proje, 560 bin metrekare ve Zafran’da 662 bin metrekarelik bir şey yapılmış. Umut Elâzığ Projesi önemli bir proje, buraya değer katacak yani genel olarak Elâzığ’a değer katacak, sizin de anladığım kadarıyla vizyon projeniz.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Evet.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Önemli bir proje olduğunu düşünüyorum ve hizmet açısından da önemli bir iş olduğunu düşünüyorum ancak mesela, Zafran’da 662 bin metrekarelik bir hazine arazisinde -notunuzda öyle görülüyor- plan yapıldıktan sonra satış yapılacak ve bundan elde edilecek gelirler kentsel dönüşüme aktarılacak. Şimdi, bu, biraz bana şey geliyor; şu anda çok sıcak, işte, üzerinden bir yıl geçmiş, sokakta görüyoruz insanların hâlâ beklentileri var, tabiri caizse yara henüz sıcak ve dolayısıyla hassas ve bu konuda da hassasiyet son derece sıcak ama üzerinden zaman geçecektir şüphesiz ve bunlar unutulacaktır, İstanbul’da bile neredeyse aradan bunca yıl geçtikten sonra şey yapılıyor. Bence -eski bir Belediye Başkanı olarak- buranın planlanıp satılmasındansa kentsel dönüşümde rezerv alanı olarak kullanılması son derece daha pratik çünkü eğer böyle olursa biz şehre artı yük getirecek yapılaşmayla karşılaşırız ama kentsel dönüşümde rezerv yıkıp hemen yapıp; hatta, yıkmadan yapıp ondan sonra insanlara tercih olarak sunulmasının deprem açısından, depreme birinci dereceden faydalı olacağı kanaati var bende. O açıdan şey önemli yani kendinizi bizzat depremin içerisine... Elde edilecek gelirlerin depreme ve dönüşüme harcanmasındansa bizzat belediye olarak, kurum olarak, güvenilir bir kurum olarak bu işin içerisinde olmanın faydalı olacağını düşünüyorum.

Bir de coğrafi bilgi sistemini söylediniz. Şimdi, ihale yapıyorsunuz, tam zamanında aslında. Coğrafi bilgi sistemiyle ilgili bir yıl önce bir kanun çıkarıldı. Bu kanun çıkarılana kadar tüm belediyeler kendi düşünceleri, kendi -tabirimi mazur görün- dünya görüşlerine, bilgi birikimlerine göre yapıyorlardı bu işleri ama artık bundan sonra bir format oluşturuldu yani Sayın Cumhurbaşkanımızın bir kararnamesi ve onun doğrultusunda oluşturulmuş, Meclisten geçmiş bir kanun doğrultusunda; şu anda, bence Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğüyle irtibata geçerseniz oradan alınacak formatlar doğrultusunda ve sadece onların ihtiyaç duyduğu alanlarla ilgili ihale yapılırsa bu, aslında, size ve ülkemize şunu getirir: Coğrafi bilgi sistemi, aslında akıllı kenti öncüsüdür yani bir bütün olarak düşündüğümüz zaman, akıllı kent, nitelikli hizmetin çok kısa zamanda insanlara sunulmasıdır ve bu da e-devletin oluşturulmasının temel dinamiklerinden bir tanesidir. Bunu söylememdeki amaç, siz eğer Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğümüzle ilişki içerisinde olursanız size maliyeti çok

düşük olacaktır, belki sadece bir donanım maliyeti olacaktır çünkü şu anda bu bilgilerin bile yüklenip, saklanıp, güvenli bir şekilde size tekrar sunulacağı bir merkezî server sistemi de oluşturulmakta şu anda. Bu açıdan da çok faydalı olacağını düşünüyorum.

Tebrik ediyorum, hayırlı olsun.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Çok teşekkür ederim Başkanım, çok sağ olun. O konuyla ilgili Bakanlığımızdan bilgi alırsız inşallah.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, teşekkür ediyorum.

Tabii, baktığımızda “orta hasar” konusu şöyle: Literatürde olması gereken bir husustur, “orta hasar” kavramını hasar tespit metodolojisinden çıkaramayız. Gerek bu nokta yaptığımız bütün çalışmalar gerekse de Komisyonumuzda dinlediğimiz değerli akademisyenlerimizle bu konunun kritiğini yaptığımız, edindiğimiz tüm bilgiler ışığında, orta hasar, bir anlamda mühendisliğin gereği, bir anlamda da millî servetin korunabilmesi anlamında uygulanması gereken bir süreçtir çünkü yapısal hasarlar onarılmadan iskân edilemeyecek bir yapıya biz “orta hasar” diyoruz. Bu, sadece bir kolon bazında olabilir, bir işçilik hatasından dolayı sadece bir kolonunda bir hasar meydana gelebilir ya da yapının çok dar bir taşıyıcı sistemini ilgilendiren elemanlarında meydana gelebilir ve bunlar rahatlıkla onarılıp o bina kullanılmaya devam edilebilir. Bu, hem mühendislik açısından hem de millî serveti koruma açısından tercih edilecek bir yöntemdir ancak “orta hasarlı yapılar” deyince sadece 2000 yılından önce yapılmış, bugünkü yönetmelikleri karşılamayan, deprem geçirmiş yapılar akla gelmesin. Yeni bir binanın da çok ekstrem örneklerle, belli taşıyıcı elemanlarının hasar alıp bunların tekrar onarılması, güçlendirilmesi ve eski hâline devam edilmesi gibi durumlarla da karşılaşılabilir ancak karşılaştığımız durumda bizim, orta hasarlı yapıların yeni yönetmeliğe göre güçlendirme ruhsatı alabilmesi ve oradaki zemin koşullarına göre gerekirse temel güçlendirmesine ve zemin güçlendirmesine de girilmesi durumunda, bizim özellikle o binanın yeni yönetmeliğin performansını yakalaması için yapılacak harcamanın yeniden yıkıp yeniden yapmanın yüzde 40’ını geçeceği bir durumda o binanın otomatikman orta hasarlı kabul edilmesini içeren bir yaklaşımımız var. Kamu yapılarında da -daha önce de izah ettim- aynı şekilde bir yaklaşım söz konusu yani bugün Millî Eğitim Bakanlığımız da çeşitli idarelerimiz de performans analizi yaptıkları binaların güçlendirilme projelerini hazırladıklarında, maliyet analizi yaptıklarında eğer güçlendirilmesi yüzde 40’ı aşıyorsa o binayı yıkıyorlar, yeniden, ihtiyaçlarına göre gerekirse daha da büyütür, içine başka donatılar da ekleyerek, bütün mimari özelliklerini de değiştirerek inşa ediyorlar; bu yol tercih ediliyor. Aynı şekilde, bu, deprem geçirmiş ve bu şekilde güçlendirilmesi öngörülen yapılar için de uygulanabilir bir metottur ve önemli ölçüde bu sorunun önüne geçecek bir metottur. Tabii, bu önemli kentsel dönüşüm projeleri için Belediyemizde İmar Müdürlüğümüz, Kentsel Dönüşüm Müdürlüğümüz, İyileştirme Müdürlüğümüz, Yapı Ruhsat Müdürlüğümüz mevcut. Tabii, Müzeyyen Şevkin Hanımefendi jeoloji mühendisliği konusunda özellikle farkındalık oluşturmuştur Komisyonumuzun faaliyetlerinin ilk günlerinden beri; onun adına da soralım: Jeoloji mühendisimiz var mı, jeofizik mühendisimiz var mı Belediyemizde?

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Var, var Sayın Başkan.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Onlar zemin etütlerini kontrol ediyorlar değil mi?

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Fazlasıyla var bizde Sayın Başkan.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, bu konuda da Sayın Vekilim, bakın, burada bir eksik yok çok şükür.

Tabii, biz belediyelerimizin sadece planlamayla kalmayıp kentsel dönüşüm projesi geliştirebilmeleri, gayrimenkul geliştirme üzerine kentsel tasarım yapabilmeleri, buna ilişkin vatandaşın taleplerini doğru bir şekilde yönlendirip, kanalize edip, onları uygun yapı müteahhitleriyle, yatırımcılarla bir araya getirip gerektiğinde yönlendirici fonksiyonlar icra etmelerini ve bir sonraki aşamada bir ara düzenleyici

kurum gibi, hak edişlerini de ilgili vatandaşın kullandığı kredi olsun, kendi kaynakları olsun, bunları hak ediş usulüyle yapılan imalatın seviyelerine göre serbest bırakan, bir nevi denetleyen, vatandaş adına garantörlük yapan ve bunu da çok cüzi bir hizmet bedeliyle gerçekleştiren mekanizma içerisinde kentsel dönüşümde, yerinde dönüşümde vatandaşın hem kredi imkânları hem -dediğim gibi- kendi kaynaklarıyla yapacağı dönüşümlerde de belediyelerin aktif rol almasını öngörüyoruz, istiyoruz. Bu noktada da belediyelerimizdeki kentsel tasarım, kentsel dönüşüm projesi yapabilme kabiliyetinin, bunları modelleme kabiliyetinin, bunları değerlendirme ve bu değerlendirme üzerinden gayrimenkul geliştirme anlamında kabiliyetli kadrolarının mutlaka olması gerektiğinin, bunların da yetiştirilmesi gerektiğinin, edinilmesi gerektiğinin altını çiziyoruz.

Siz de burada birçok rezerv alanlar edindiniz ve burada dönüştürülmeyi bekleyen çeşitli mahallelerimiz var, bunların birbiriyle etkileşimleri noktasında buralarda ada bazında yapılabilecek kentsel tasarımlarla bazı ticari fonksiyonlar eklenerek çöküntü alanı olmaktan çıkarılabilecek yerler var. Oralara ilişkin, inşallah, Elâzığ Belediyemizin de bu potansiyelini, kabiliyetini en iyi şekilde kullanacağına inanıyoruz.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – İnşallah Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz, emeğinize sağlık.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Biz teşekkür ederiz.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Başarılarınız daim olsun.

Cenab-ı Allah tekrarını göstermesin ama tekrarında da hazırlıklı olmayı, en iyi şekilde hazırlıklar yapabilmeyi de cümlemize, hepimize nasip etsin diyorum.

Evet, başka sorusu olan var mı?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ben söz istemiştım Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – İstanbul Milletvekilimiz Sayın Gökan Zeybek.

Buyurun Sayın Vekilim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Belediye Başkanımıza da sunumu için teşekkür ediyorum.

Şehirlerin, tabii, dinamik yapıları vardır; şehirler yaşarlar. Yaşamanın bir boyutu barınma yani gece konaklama, soğuk havalarda içinde bulunma ama aynı zamanda bizim şehirlerle ilgili... Şimdi, bu Karşıyaka Mahallesi'ndeki, diğer mahallelerdeki dönüşüm projelerine bakıyorum, çoğunlukla konut. Bir an önce insanlarımızın iskân sorununun çözülebilmesi için bir proje geliştirilmiş ama bence Elâzığ açısından bakıldığı zaman, büyük ölçekli haritada da gördük, kentin dört köşesinde dört büyük rezerv alanı oluşturulmuş, o bölgelerde mahalleler gelişiyor.

Tarih boyunca şehirler ulaşım aksları üzerinde, önce ticaret yolları üzerinde konaklama, ticari faaliyette bulunma; sonra bu ticarete, faaliyette bulunanların yerleşmesi... Bir müddet sonra buralarda küçük boy işletmeler, küçük sanayiler gelişiyor; sonra, bu küçük sanayilerde çalışacak işçilerin yaşamı için merkezler oluşuyor.

Benim Elâzığ'daki bu dönüşüm alanlarıyla birlikte şöyle bir endişem var: Buralarda ticaret nasıl gelişecek? Mesela, 4 bin konutluk bir yeni yerleşim biriminde -4'le çarpsak- 16 bin insan yaşayacak; bunlar ticari faaliyetlerini, geçimlerini... Kamu çalışanları için söylemiyorum ama özel sektörde çalışanların, bizim küçük, orta boy işletme sahiplerinin, "esnaf" dediğimiz kesimlerin tümü yine merkeze gelecekler, merkezde ticari faaliyette bulunarak konut yerleşim alanına gidecekler. Sizin üst ölçekli bir şehircilik planına yani Elâzığ için 100 bin ölçekli plana ihtiyacınız var. Bunun bir bölümünde

de bu yeni toplu konut bölgelerinin hemen yakın çevresinde çıraklık yapılabilir, mesleği olmayanlar için çalışma alanları oluşturulabilir, şehrin merkezine sıkışmış kalmış olan kimi sanayi tesislerini bu alanlara taşıyarak insan, ticaret, gelir ve yaşam ilişkisinin kurulacağı bir alana ihtiyaç var.

Yine, gördüğüm kadarıyla, bu 10-15 bin nüfuslu merkezde yaşayan özellikle gençler, sabahleyin evden çıktığında eğer okula falan gitmiyorsa herhâlde yine merkeze gelecekler yani toplu taşıma araçlarıyla merkeze gelecek. Buraların da kendi merkezlerinin oluşturulmasına ihtiyaç var yani şehrin planlamasında bu konutların yanında, bu dinamizmin faaliyete geçeceği merkezler oluşturmak lazım. Kamu bu konuda okulları planlıyor, camileri planlıyor, parkları planlıyor, belki kültür tesisleri planlıyor ama hani, şu bizim, herkesin gün içinde hareket ettiği ana caddeler, ticaretin yapıldığı, insanın sosyalleştiği mekânlar konusunda da bir planlamaya ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Ben hep başından beri söylüyorum, deprem bir sonuç. Aslında, Türkiye'nin temel meselesi yanlış şehircilik anlayışı. O nedenle, şehirciliğin hep doğru zemin, doğru bina, doğru mekân üzerinde oturması gerekir; bir, bu konudaki fikrimi söyledim.

İkincisi de: Sürsürü Mahallesi'nde -yanılmıyorsa- 4 katlı binalar yapıyorsunuz. Orada yüzde 40 mıdır taban oturumu, yoksa yüzde 50 midir? Çok iç içe geçmiş bir yapı... 7 bloklu bir mahalle vardı, Sürsürü'ydü değil mi o, yıkımın olduğu?

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Dilek ve Petek.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Dilek ve Petek, evet.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Emsalde kullandı TOKİ.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Orada, binalar...

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Yüzde 40.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yüzde 40, değil mi?

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Yüzde 40, evet.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Mesela bu tür bahçeli nizam yapılarda 0,25'lerin çok üzerine çıkıldığında, bu kez sadece binalar ve binaların arasında 3'er, 4'er metre boşluklar kalıyor. Yaşam bize hep şunu gösterdi ki birbiriyle tam pencere pencere karşı karşıya gelmiş olan binalarda bir tül perde, o tül perdenin arkasında da bir stor perde, insanlarımızın o pencerenin arkasında -kadınlarımız açısından söylüyorum- neredeyse güneşi falan görme şansları yok yani 2 yatak odasının karşı karşıya geldiğini düşünürsek en azından bundan sonra yapacağınız bu tür rezerv alanlarında olabildiğince binaları bir aks etrafında karşı karşıya getirmek yerine, x-y yönlerinde, farklı açılarda yerleştirip en azından gün içinde o pencerelerin açılıp insanların dışarıyla ve güneşin de evle ilişkisinin sağlanmasına ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Rezerv alanlarda yapılan konutlarla alakalı, ticari alanlar da düşünüldü Sayın Vekilim. Tabii, bizim gibi küçük ölçekli illerde ticari alanlar tek noktada toplanıyor maalesef. İşte, bir Gazi Caddemiz vardır, bütün ticari yapılar oradadır, herkes alışverişini oradan yapar ama bu rezerv alanlarda yapılan konutlarla ilgili ticari yapılar da yapıldı. Bize gelen talepleri de bizler değerlendiriyoruz; tip değişikliğiyle alakalı, imar tadilatıyla alakalı eğer ticaret eksikliği varsa, onunla ilgili bir talep geldiğinde Meclisimizde değerlendirip gerekli kararı veriyoruz; bununla ilgili çalışmalarımız bundan sonraki süreçte de devam edecek.

Dilek ve Petek Sitesi'yle alakalı, biliyorsunuz, TOKİ'miz en fazla zemin+4 kat yaptı, zemin+6 kat yaptığı yer yok; yatay mimarı tarzında, en fazla zemin+5 kat olmak üzere yapıları oluşturdu. Malumunuz, burada hak sahipleri var, bu hak sahipleri kendi yerinde, evlerinde oturmak istiyorlar. Burada oturabilmeleri için, konut sayılarının aynı oranda olabilmesi için TAKS'ta 0,40 kullanıyorlar, yüksek kat olsa belki 0,25 kullanılır, 0,30 kullanılır, daha fazla sosyal donatı yapılır ama yerinde dönüşümlerle alakalı, yatay mimariden kaynaklı daha fazla konut sığdırabilme adına çalışmalar bu şekilde yapıldı.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de Elâzığ Milletvekilimiz Gürsel Erol söz istediler.

Buyurun Sayın Vekilim.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Başkanım, teşekkür ederim.

Ben Valilikte yaptığım konuşmalara bir iki eklemeye yapmak istiyorum ama konuşmama başlamadan önce, Umut-Elâzığ Projesi'nin doğru bir proje olduğunu ve Elâzığ'a yeni bir vizyon katacağını düşündüğümü söylemek istiyorum ve bu anlamda emeği geçen herkesi kutluyorum. Bunun gelirinin de yine kentsel dönüşümde kullanılması son derece sevindirici. Bu projelerin çoğalmasının gerektiği düşüncesindeyim.

Sayın Başkanım, özellikle, yine sizin not almanızla ilgili birkaç önerim olacak. Şimdi, bu kentsel dönüşümlerle ilgili genelde yetki Çevre ve Şehircilik Bakanlığında ama Elâzığ gibi deprem bölgesi olan illerde bu yetkiyi belediye kendisi kullanabilmeli yani zaman kaybı olmaması açısından belediye kullanabilmeli. Ayrıca, hazine arazileri de Elâzığ gibi deprem bölgesi olan yerlerde belediyeye devredilmeli. Mesela, TOKİ geldi, binaları yaptı ama ne kadar hazine arazisi varsa büyük bir bölümünü, sanıyorum, kendi mülkiyetine geçirdi, tahsisini kendine yaptı; hâlbuki o, Elâzığ'ın millî serveti. Elâzığ'ın millî servetiye ve sahibi de Elâzığ Belediyesi ise o, Elâzığ Belediyesinin mülkiyeti olmalı; gerektiği zaman Elâzığ Belediyesi bunu kentsel dönüşümde de kullanmalı, riskli alan, bölge ilan edilen alanların iskânıyla ilgili de kullanılmalı ve hazine arazileri asla ve asla özel şahıslara satılmamalı yani hazine arazileri bu gibi riskli dönemlerde kullanılmak üzere belediye bünyesine verilerek belediye tarafından kullanılmalı.

Bir de bu TOKİ tarafından yapılan evler niye 2+1 yapıldı, neye göre karar verildi, kim bu sayıyı belirledi, niye böyle bir şeye ihtiyaç duyuldu hâlâ bilinmiyor. Niye bilinmiyor? Çünkü depremden sonra insanların mağduriyetini gidermek için eğer bir konut yapıyorsa ve bu konutla ilgili de devlet sosyal devlet olma anlayışıyla vatandaşının mağduriyetini giderecekse... Şimdi, vatandaş zaten onu para ödeyerek alıyor yani bu bir hibe değil; uzun vadeli, faizsiz de olsa ama sonuçta vatandaş bir para verecek. Mesela, buradaki konutlarda en yüksek limit ayda 900 lira ama düşünün, 2 bin lira emekli maaşı alan adam için 900 lira çok büyük bir rakam, yine bir bedel ödeyecek, zaten evi vardı. Evi olmayana daha ucuz ev verdiğiniz zaman bu doğru yani adamın evi yoktur, sıfırdan yeni bir ev vermişsinizdir, sosyal konuttur ve sosyal konut olması nedeniyle de 900 lira çok büyük bir para değildir ama şimdi, zaten kendi evi yıkılmış ve kendi inisiyatifi dışında doğal bir afetten dolayı yıkılmışsa bunun bedellerinin biraz daha düşük olması gerektiği düşüncesindeyim. Konutların tercihiyle ilgili, yapımıyla ilgili, metrekaresiyle ilgili, oda sayısı ile ilgili vatandaş sürece dâhil edilmeliydi, mahalle muhtarları sürece dâhil edilmeliydi yani yerinin tespitiyle ilgili, 2+1'de mi, 3+1'de mi, 90 metrekarede mi, 110 metrekarede mi oturmak istediği konusunda ön talepler alınarak binalar yapılmış olsaydı, bugün Elâzığ'da yaşanan sorunların birçoğu yaşanmayacaktı. 5 nüfuslu bir aileyi sizin 2+1 evde oturtma şansınız yok; 20 bin lira daha fazla alsaydınız, 30 bin lira daha fazla alsaydınız ama o hak sahibi vatandaş da gönül rahatlığıyla şahsıyla, çocuğuyla kaybettiği evinin yerine devletin yaptığı katkı

sunduğu evde huzur içinde oturabilseydi. Bu konularda da tekrar sizleri bilgilendirmek istedim, zaten genel değerlendirmeyi Valilikte yaptım ama hazine arazilerinin belediyeye devriyle ilgili mutlaka ciddi bir çalışma yapılması gerektiği düşüncesindeyim.

Teşekkür ederim.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Hazine arazileriyle alakalı gerekli desteği biz Bakanlığımızdan aldık. Yaklaşık 1.300 dönümlük alanı Elâzığ Belediyesine tahsis ettiler ve gelirini de tamamen kentsel dönüşümde kullanmak kaydıyla bize tahsisini, tapusunu verdiler. Bunlarla alakalı yine bizim yapacağımız planlamalarda, resmî kurumların şehir dışına taşınmasıyla ilgili alanda bir 600 dönümlük alanın yine Elâzığ Belediyesine tahsisi yapıldı. Yapmış olduğumuz bütün çalışmalarda Sayın Bakanımızdan talep ettiğimiz takdirde bizleri geri çevirmiyorlar, bir sıkıntı da yaşamıyoruz.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – O zaman fırsata çevirin, özel şahıslar almadan hepsini Belediyeye alın, hem de bu servet kamu malı olsun.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – İnşallah.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Ayrıca, Sayın Bakanın Elâzığ’a bu kadar katkısından dolayı teşekkür edelim.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Sağ olsun, fazlasıyla ilgili yani yapacağımız projeleri doğru anlatıyoruz, izah ediyoruz; o da doğru projeleri destekleme noktasında bizleri kırmıyor, geri çevirmiyor. Bu noktada bugüne kadar bize yapmış olduğu bütün katkılarından dolayı hem İçişleri Bakanımıza hem de Çevre ve Şehircilik Bakanımıza sonsuz şükranlarımı arz ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyoruz kapsamlı sunum ve soru-cevaptaki kapsamlı cevaplarınız için de; emeğinize, yüreğinize sağlık. Çok verimli bir toplantı oldu, önemli projelerin hayata geçirilmesi adına çok kapsamlı çalışmaların devam ettiğini de gördük. Kolaylıklar diliyoruz; emeğinize, yüreğinize sağlık.

ELÂZİĞ BELEDİYE BAŞKANI ŞAHİN ŞERİFOĞULLARI – Teşekkür ederiz Başkanım.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Bugün burada bizlere katılan Sivrice Belediye Başkanımız Turgay Gündoğan’a da hassaten geçmiş olsun dileklerimizi iletiyorum.

Sivrice Belediye Başkanımıza da söz vermek istiyorum.

Buyurun.

SİVRİCE BELEDİYE BAŞKANI TURGAY GÜNDOĞAN – Öncelikle, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım ve sayın milletvekillerime ilimize “Hoş geldiniz.” diyorum.

Tabii, depremin merkez üssü bizim Sivrice ilçemizdi. Sivrice’nin yapı stoku oldukça eski, otuz beş kırk yıllık yığma yapılar; ağırlıklı o yapıları. Depremden sonra, ilçede 35 hektarlık alan kentsel dönüşüme tabi tutuldu; bu da yaklaşık ilçenin yüzde 70’ine tekabül ediyor. 2 etaba ayrıldı, birinci etaptaki çalışmalar devam ediyor, muhtemelen mayıs sonu gibi teslim edilir; ikinci etabında proje çalışmaları var, onlar da devam ediyor. Bunun yanında, geriye kalan yaklaşık 10 hektarlık bir alanımızın da kentsel dönüşüme yine dâhil edilip artırılması gerektiği düşüncesindeyiz. Burada da yaklaşık 200 konutumuz var, bağımsız bölümümüz var; eski yapılar bunlar. Sivrice’de şu ana kadar teslim alıp vatandaşa verebildiğimiz bir konut olmadı. Bu da rezerv alan değil de kentsel dönüşümden kaynaklı bir problem çünkü önce vatandaşın malını istimlak ediyoruz; yıkımı, şusu busu derken süreç biraz uzuyor. Sivrice’de yaklaşık bine yakın konut planlanıyor, bine yakın bir konut elde edilecek.

Sivrice, bölgemizin en güzel ilçelerinden biri; Hazar Gölü'nün kıyısında kurulu, ilimize de çok yakın, havaalanımıza yakın, daha böyle turizme yönelik bir ilçe, özellikle ilimizin de en büyük turizm potansiyeline sahip bir ilçesi; yapılan konutlarımız da bu minvalde, bu yapıya hitap edebilecek şekilde planlanıp devam ediliyor.

Biz, Belediye olarak, tabii, bu süreçte olumsuz etkilendiğimizi söyleyebiliriz. Bizim de Belediyemizin yaklaşık 30 tane ticaret merkezi ve 20 tane konutu kentsel dönüşüm kapsamında devam etmektedir.

Sayın Başkanım, ilçemizde şu anki durum, yürüten prosedür böyle.

Ben de sizlere teşekkür ediyorum, tekrardan ilimize hepiniz “Hoş geldiniz.” diyorum.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU – Biz de teşekkür ediyoruz Değerli Belediye Başkanımıza, tekrar geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

Sivrice’de şu anda geçici konaklama merkezlerinde ya da farklı durumda olan kaç ailemiz var?

SİVRİCE BELEDİYE BAŞKANI TURGAY GÜNDOĞAN – Şu an Sivrice’de konteyner kentte 240 ailemiz var, orada kalıyorlar. Bunlar hem konutları ağır hasarlı olan ailelerimiz hem de kentsel dönüşümle birlikte evleri yıkılan ailelerimiz; 240 ailemiz kalıyor. Bunun yanında, geçici olarak il merkezine göçenler oldu çünkü ilçe komple etkilendiği için kiralık konut da bulunmuyor bu durumda. Şu an konteyner kent ve il merkezinde ikamet ederek ailelerimiz durumu geçiştiriyor.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU – Kolaylıklar diliyoruz, çok çok geçmiş olsun. Cenab-ı Allah bütün vatandaşlarımızı tekrarından muhafaza eylesin diye dua ediyoruz. Sadece Sivrice ve Elâzığ için değil, tüm Türkiye’mizin her köşesindeki, her şehrindeki, ilçesindeki vatandaşlarımız için de gayret ediyoruz. İnşallah, deprem zararlarını azaltma noktasında önemli tedbirler almak gayreti içindeyiz.

Değerli Komisyon üyelerimiz, Değerli Belediye Başkanlarımız; toplantımız burada sona ermeden önce toplantımıza katılan Belediye Meclis üyelerine, Belediye Başkan Yardımcılarımıza ve aynı zamanda Yapı Kontrol ve Proje Müdürlerimize hassaten teşekkür ediyoruz.

Toplantıdan sonra hem aile ziyaretleri gerçekleştireceğiz hem de 2 proje alanını ziyaret edeceğiz inşallah.

Tabii, o programa başlamadan önce muhtarlarımızın da taleplerini dinleyeceğimiz bir toplantımız olacak.

Ben öncelikle bu toplantıyı Meclis salonunda tertipleyen Değerli Belediye Başkanımıza yürüttüğü güzel projeler ve sunumlarından dolayı teşekkür ediyorum, kendilerini tebrik ediyorum; Cenab-ı Allah muvaffak etsin, tamamına erdirmiş inşallah.

Toplantımız burada sona ermiştir değerli arkadaşlar.

ELÂZİĞ BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ ERDAL AKARSU – Değerli Komisyon Başkanımıza, saygıdeğer milletvekillerimize, Elâzığ Belediye Başkanımıza, AK PARTİ İl Başkanımıza, Sivrice Belediye Başkanımıza, değerli muhtarlarımıza, birim müdürlerimize, Meclis üyelerimize ve Başkan Yardımcılarımıza teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuzun çalışmalarının hayırlara vesile olmasını temenni ediyoruz.

Kapanma Saati: 16.29

